

Porteføljestyret for Banebrytende forskning

Dato	Sted	
18.06.2026	Digitalt møte	
09:00-14:30	Zoom	
Sak PS-BF 39/26	Godkjenning av sakslisten	09:00->
Sak PS-BF 40/26	Godkjent møteprotokoll fra porteføljestyremøte 4/26	-
Sak PS-BF 41/26	Spørsmål om habilitet	<-09:10
Sak PS-BF 42/26	Orienteringer Skriftlige orienteringer: 1. Revidert strategi for Norges forskningsråd 2. Oppsummering av fagevalueringer sendt fra Forskningsrådet til KD Muntlige orienteringer: 1. Orientering om Tibi	09:10-09:40
Sak PS-BF 43/26	FRIPRO-tildelinger U.off., jf. Offl. §14	09:40->
Sak PS-BF 44/26	Radikale forskningsidéer-tildelinger U.off., jf. Offl. §14	-
Sak PS-BF 45/26	Toppforskere-tildelinger U.off., jf. Offl. §14	<-10:10
Sak PS-BF 46/26	FRIPRO statistikk og analyse	10:10-10:30
	Pause	10:30-10:40
Sak PS-BF 47/26	Fagevalueringer humsam: Status og diskusjon om samfunnseffekter	10:40-11:25
Sak PS-BF 48/26	Oppfølgingsplaner for fagevalueringer	11:25-11:40
Sak PS-BF 49/26	Virkemiddel for prosjekter med høy risiko - høy gevinst	11:40-12:00
	Lunsj	12:00-12:45
Sak PS-BF 50/26	Porteføljeanalyse 2026	12:45-13:15
Sak PS-BF 51/26	Innspill til investeringsplan 2027-2029 U.off., jf. Offl. §14	13:15-13:45
Sak PS-BF 52/26	Drøfting av satsingsforslag for 2028 U.off., jf. Offl. §14	13:45-14:00

Sak PS-BF 53/26	Eventuelt	14:00->
Sak PS-BF 54/26	Godkjenning av møteprotokoll	<-14:15

Porteføljestyret for Banebrytende forskning, møte 4/26

Dato
18. mai
kl. 15.00-16.30

Sted
Zoom

Til stede
Eva Sørensen - leder
David Budtz Pedersen
Ole Marius Hylland
Rasmus Larsen
Barbara van Loon
Tine Uberg Nærland
Leonard Sandin
Stig Rune Sellevåg
Nils Vagstad
Åsa Sandnes (KD observatør)

Forfall

Til stede fra
Forskningsrådet
Områdedirektør Benedicte Løseth
Avdelingsdirektør Petter Helgesen
Spesialrådgiver Berit Sundby Avset
Spesialrådgiver Christian Lund
Seniorrådgiver Kaja Kvaale
Seniorrådgiver Eirik Mydske Thoresen
Seniorrådgiver Sigrid Marie Kraggerud
Seniorrådgiver Belma Skender

Sak PS-BF 33/26 **Godkjenning av sakslisten**
Vedtak: Sakslisten godkjennes.

Sak PS-BF 34/26 **Godkjent møteprotokoll fra porteføljestyremøte 3/26**
Møteprotokollen er godkjent i møte 3/26.

Sak PS-BF 35/26 **Spørsmål om habilitet**
Saksgrunnlag:
Saksfremlegg

Vedtak: Habilitet for sak 36 tas opp under behandlingen av saken.
Alle porteføljestyrets medlemmer er habile i behandlingen av de øvrige saker på sakslisten.

Sak PS-BF 36/26 **Vedtak om SFF-VI søknader til trinn 2**
Saksgrunnlag:

- Saksfremlegg
1. Vedlegg 1 Utlysning SFF VI Trinn 1
  2. Vedlegg 2 Den vitenskapelige komiteens medlemmer
  3. Vedlegg 3 Guidelines for the scientific committee assessing Norwegian Centres of Excellence – SFF-VI – Phase 1 (2026/2027)
  4. Vedlegg 4 Den vitenskapelige komiteens rangerte innstilling
-

-
5. Vedlegg 5 Prosjektdeltakere
  6. Vedlegg 6 a-d Søknader med vurderinger
  7. Vedlegg 7 Statistikk over søknadene som inviteres til trinn 2

Vedtak: Porteføljestyret for banebrytende forskning vedtar at alle porteføljestyre-medlemmer som deltar i møtet er habile i behandlingen av disse søknadene og vedtaksforslagene.

Porteføljestyret vedtar at de 36 søknadene som er anbefalt av den vitenskapelige komiteen, inviteres til å sende inn fullstendig søknad til trinn 2 av utlysningen for Senter for fremragende forskning. Dette gjelder søknadene:

361748, 362096, 362137, 362146, 362149, 362179, 362187, 362192, 362204
362209, 362218, 362227, 362230, 362237, 362252, 362253, 362255, 362271
362273, 362276, 362280, 362296, 362297, 362301, 362317, 362328, 362359
362388, 362398, 362403, 362413, 362464, 362487, 362488, 362498, 362506

De resterende 6 søknader til behandling gis avslag en bloc.

Sak PS-BF 37/26 **Eventuelt**
Det var ingen saker under eventuelt.

Sak PS-BF 38/26 **Godkjenning av møteprotokoll**
Vedtak: Porteføljestyret godkjenner møteprotokollen.

Sak PS-BF 41/26

Spørsmål om habilitet

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for Banebrytende forskning	Petter Helgesen	Harald H. Simonsen	1. Bestemmelser om habilitet og tillit i Norges forskningsråd - kort
Fra Områdedirektør Benedicte Løseth			

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak Habilitet for sak 43, 44 og 45 tas opp under behandlingen av saken.
Alle porteføljestyrets medlemmer er habile i behandlingen av de øvrige saker på sakslisten.

Kort bakgrunn Møtet er et tildelingsmøte for tildeling av midler til søknader, For slike tildelingssaker er det spesielt viktig at porteføljestyret diskuterer spørsmål om habilitet knyttet til styrets medlemmer med hensyn til de søknader som skal behandles på møtet.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Alle møter i porteføljestyrene skal ha en sak hvor styret vurderer medlemmenes habilitet knyttet til sakene som skal behandles på møtet.

Hovedpunkter Habilitet for sak 43, 44 og 45 tas opp under behandlingen av saken.
Medlemmer som er inhabile forlater møtet og deltar ikke i diskusjon og vedtak knyttet til søknadene de er inhabile for.
Det er ingen inhabilitet knyttet til andre saker på sakslisten.

Forberedelse / prosess Lister over prosjektledere og deltagere i søknadene som skal behandles i sak 43, 44 og 45 ble lagt ut i porteføljestyrets Teams-rom før møtet. Porteføljestyrets medlemmer ble før møtet bedt om å melde inn vurdering av sin habilitet knyttet til søknadene som skal behandles. Et forslag til inhabile medlemmer er laget av administrasjonen basert på innspillene.

Videre saksgang Følges opp i møtet.

Bestemmelser om habilitet og tillit i Norges forskningsråd – kortversjon

Forskningsrådet er omfattet av habilitetsbestemmelsene i Forvaltningslovens kapittel II "Om ugildhet". Bestemmelsene gjelder også eksterne enkeltpersoner som bidrar i Forskningsrådets saksbehandling, som fagekspert. Forskningsrådet har i tillegg vedtatt egne bestemmelser om habilitet og tillit. Disse er på noen punkter strengere enn lovens regler. De viktigste bestemmelsene for vurdering av habilitet er følgende:

Fra bestemmelsene:

2 Definisjoner

I disse bestemmelsene menes med:

Part – person som en avgjørelse retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder, jf. forvaltningslovens § 2 e). Som part regnes normalt også enkeltperson som er direkte identifisert i en søknad og som har en sentral rolle i prosjektet.

3 Habilitetskrav og avgjørelse av habilitetsspørsmålet

3.1 Automatisk inhabilitet

Ansatt, ekspert eller medlem av styrende og rådgivende organer i Forskningsrådet samt enhver annen som utfører tjeneste eller arbeid for Forskningsrådet, er i alle tilfelle inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse, eller treffe avgjørelse i en sak

- a) når han eller hun selv er part i saken
- b) når han eller hun er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nært som søsken
- c) når han eller hun er eller har vært gift eller partner med eller er forlovet med, eller er samboer med, eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en part.
- d) når han eller hun er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte
- e) når han eller hun leder eller har en ledende stilling i, eller er medlem av styringsorgan eller bedriftsforsamling for en offentlig eller privat virksomhet, som er part i saken
- f) når han eller hun er, eller for mindre enn 3 år siden har vært, veileder for en part med sikte på doktorgrad

3.2 Inhabilitet etter skjønn

Ansatt, ekspert eller medlem av styrende og rådgivende organer i Forskningsrådet samt enhver annen som utfører tjeneste eller arbeid for Forskningsrådet, er inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse, eller treffe avgjørelse i en sak når det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til hans eller hennes upartiskhet.

Ved vurderingen skal det blant annet legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham eller henne selv eller noen som han eller hun har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.

Kommentar til 3.2:

I skjønnsvurderingen skal en særlig vurdere og vektlegge følgende:

- personlig interesse for utfallet av saken
- nært faglig samarbeid, herunder vurdere betydningen av samforfatterskap og veiledning
- nært vennskap
- personlig eller faglig motsetningsforhold
- personlig eierskap – aksjer e.l.

Fra veiledningen:

3. Generelt om habilitetsvurdering

Ved vurdering av habilitetsforhold vil det ofte være behov for å bruke skjønn. Ved vurdering av habilitet må følgende overordnede spørsmål stilles:

- Er det noen forhold i saken som kan svekke, eller kan antas å svekke, vedkommendes profesjonelle dømmekraft?
- Er det noen forhold i saken som kan svekke, eller kan antas å svekke, vedkommendes profesjonelle dømmekraft sett utenfra?
- Er vedkommendes opptreden egnet til å svekke tilliten til beslutningen?

Det skal legges vekt på muligheten for personlig fordel, tap eller ulempe som følge av utfallet av saken.

Nedenfor er det satt opp en oversikt over hvilke forhold som bør vurderes når man skal avgjøre om en person er inhabil.

Sjekkpunkter	Nærmere beskrivelse
a) Automatisk inhabilitet	Se bestemmelsene om automatisk inhabilitet
b) Nær personlig/faglig tilknytning	Nært personlig vennskap (det må være mer enn bare bekjentskap), faglig fellesskap, for eksempel samarbeid eller samforfatterskap av nyere dato etc. Både omfang og nærhet i tid er elementer i vurderingen av nærhet i samarbeid/-samforfatterskap (se kapittel 4.1 om faglig samarbeid). Ved vurdering av om nære personlige eller faglige forhold fører til inhabilitet, må det vurderes om avgjørelsen av den aktuelle saken har betydning for den man har et nært forhold til (jf. punkt c).
c) Mulighet for personlig vinning/tap/ulempe	For å bli inhabil skal man selv, eller noen man har et nært forhold til (punkt b), ha noen grad av personlig interesse av utfallet av en sak. I Forskningsrådet vil det normalt dreie seg

	<p>om utfallet av en prosjektbevilgningssak. Den personlige interessen kan være av faglig og/eller økonomisk art. For universitetsansatte kan egeninteressen ofte være av faglig art. Man kan ha en egeninteresse av at ens fagmiljø blir styrket, får økt anerkjennelse, eller får finansiert nytt utstyr, selv om man ikke selv er direkte involvert i det aktuelle prosjektet, fordi dette kan øke ens egne muligheter for fremtidig støtte. For en bedriftsansatt, spesielt fra en liten bedrift, kan egeninteressen være av økonomisk art, det kan trygge arbeidsplassen for alle om bedriften får en bevilgning. For ansatte ved forskningsinstitutter kan begge forhold være aktuelle, avhengig av instituttets størrelse og mangfold (se kapittel 5).</p>
<p>d) Andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til en beslutning hvis vedkommende deltar</p>	<p>Er det noen forhold som kan svekke, eller kan antas å svekke, den profesjonelle dømmekraften sett utenfra, for eksempel knyttet til kravet om forsvarlig saksbehandling, likebehandling eller saklighet? Kontrollspørsmålet må være: Hvordan tar dette seg ut utenfra? Det må være en vurdering som bygger på mer enn løse antagelser og spekulasjoner. Man må vurdere det slik at det er overveiende sannsynlig, at noen vil reise spørsmål ved en persons upartiskhet, og at dette vil svekke tilliten til den aktuelle beslutningen.</p>

Det er viktig at alle aktuelle momenter vurderes i hvert enkelt tilfelle. Hvis flere momenter gjør seg gjeldende samtidig, kan det lettere føre til inhabilitet.

4. Vurdering av inhabilitet etter skjønn

Når det ikke foreligger automatisk inhabilitet, er det viktig å vurdere inhabilitet ut fra reglene om skjønn. Det er ulike faktorer som må vurderes under denne kategorien. Vurderingstemaene er om det foreligger andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til en beslutning dersom vedkommende deltar i saksbehandlingen. Det skal bl.a. legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære en mulighet for fordel, tap eller ulempe for vedkommende selv eller noen han eller hun har nær personlig tilknytning til.

Habilitetskravene kan bli noe strengere jo vanskeligere, viktigere og mer skjønnspreget en sak er, og også når den enkeltes mulighet for å påvirke den endelige avgjørelse i en sak er stor. Det er viktig at det ikke skapes tvil om vedkommendes tilknytning til saken eller partene.

Nedenfor drøftes en del typiske situasjoner som er aktuelle i Forskningsrådet

4.1 Nært faglig samarbeid, herunder samforfatterskap og veiledning

Den som har, eller inntil nylig har hatt, et nært faglig samarbeid med en person eller institusjon som er part i saken vil kunne bli inhabil fordi et nært faglig samarbeid kan påvirke evnen til upartisk vurdering.

Generelt skal det mye til for at samarbeid i tjeneste skal medføre inhabilitet. Det er først hvis samarbeidet er særlig nært og omfattende at det kan bli spørsmål om inhabilitet av den grunn alene.

Vanlig samarbeid i tjeneste og kontakt grunnet i arbeid innen samme fagfelt vil normalt ikke føre til inhabilitet. Forvaltningsloven åpner for en bred skjønnsmessig vurdering der det avgjørende er om det er konstatert et «særegent forhold» og om det er «egnet til å svekke tilliten» til upartisk vurdering. Forskning kan imidlertid ha særtrekk som skiller det fra annet samarbeid i tjeneste, fordi forskning er en mer personlig virksomhet.

Der kriteriene for rettmessig forfatterskap er oppfylt (jfr. definisjonen i etikkom.no) vil det foreligge et samarbeid, men det er ikke gitt at det medfører inhabilitet. Antall bidragsytere til en publikasjon, og rollen vedkommende har hatt, kan si noe om sannsynligheten for at samarbeidet er så nært at det vil medføre inhabilitet. Antall sampublikasjoner og utgivelseshyppigheten er også faktorer som må vurderes.

Samforfatterskap som ikke fyller vilkårene for rettmessig forfatterskap, vil ikke føre til inhabilitet med mindre det også foreligger samarbeid ut over samforfatterskapet som er av en slik karakter at det fører til inhabilitet.

- Redaktøransvar vil normalt ikke medføre inhabilitet.
- Ved rettmessig samforfatterskap som ligger nær 3 år tilbake i tid kan det være aktuelt å undersøke når samarbeidet fant sted, fordi det kan ha gått en tid før publikasjonen kom på trykk.

Veiledning

En person som har vært veileder for en part med sikte på doktorgrad for mer enn tre år siden (jf. bestemmelsenes punkt 3.1 f) må vurdere sin habilitet ut fra spørsmålene i de tre kulepunktene i kapittel 3 i veiledningen. Det samme gjelder for den som er, eller har vært, veileder for en part med sikte på andre eksamener enn doktorgrad.

5. Inhabilitet for ansatt ved samme institusjon (kollega-inhabilitet)

Når det gjelder kollegainhabilitet, kan både reglene om automatisk inhabilitet og inhabilitet etter skjønn komme til anvendelse.

Flere momenter må vurderes når en person skal være med på å fatte vedtak som gjelder søknader fra den institusjonen der vedkommende er ansatt.

- Hvilken posisjon har vedkommende i institusjonen?
  - Under ellers like forhold vil inhabilitet kunne oppstå oftere når vedkommende har en sentral posisjon i den virksomhet der vedkommende er ansatt.
- Eierrettigheter i form av aksjer eller lignende i den institusjonen hvor vedkommende er ansatt, må vurderes.
  - Høy stilling ved institusjonen kan medføre at selv en mindre aksjepost vil kunne utløse inhabilitet. Omvendt vil en stor aksjepost kunne bidra til å utløse inhabilitet også for en vanlig ansatt i vedkommende institusjon.

Vurdering av inhabilitet vil kunne påvirkes av hvilken sektor (universitetssektoren, instituttsektoren eller næringslivet) vedkommende er tilknyttet.

Under følger noen momenter som kan brukes ved habilitetsvurderingen basert på vedkommendes tilknytning til de ulike sektorene:

Universitetssektoren

Den som er rektor, dekan eller instituttleder vil være inhabil til å behandle søknader fra egen enhet i henhold til bestemmelsenes punkt 3.1 e). Det samme gjelder den som sitter i styret for universitetet, fakultetet eller instituttet.

Forsker/professor vil ofte kunne være inhabil for søknader der forskere fra egen forskergruppe, eller nære faglige samarbeidspartnere, er sentrale. Det at man kommer fra samme institutt, behøver ikke å medføre inhabilitet. Dette vil være avhengig av instituttets størrelse (antall forskere) og den faglige relasjonen mellom søker og vedkommende forsker/professor. Dette må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle.

Instituttsektoren

Den som er leder, eller har ledende stilling, ved et institutt vil være inhabil i henhold til bestemmelsenes punkt 3.1.e). Det samme gjelder den som sitter i styret for instituttet.

Forsker-/professorstilling vil, på samme måte som for universitetssektoren, ofte kunne medføre inhabilitet for søknader der forskere fra egen forskergruppe eller nære faglige samarbeidspartnere er sentrale. I tillegg må det vurderes hvilken betydning det har for den ansatte at en søknad fra instituttet blir innvilget. I denne vurderingen må det legges særlig vekt på prosjektets betydning for instituttets økonomi og renommé.

Næringslivet

Den som er leder, eller har ledende stilling, i et selskap vil være inhabil i henhold til bestemmelsenes punkt 3.1.e). Det samme gjelder den som sitter i styret for selskapet.

Ansatte i et selskap som søker om forskningsmidler, vil, på samme måte som for universitets- og instituttsektoren, ofte kunne være inhabile for søknader der personer fra eget fagmiljø eller nære faglige samarbeidspartnere er sentrale. I tillegg må det vurderes hvilken betydning det har for de ansatte at en søknad fra selskapet blir innvilget. I denne vurderingen må det legges særlig vekt på prosjektets betydning for selskapets økonomi og renommé.

Kunnskapsdepartementet
Att. Mai-Lin Hofsføy
postmottak@kd.dep.no

Kopi: NMBU, NTNU, OsloMet, UiA, UiB, UiO, UIS, UiT, USN

Vår saksbehandler / tlf.	Vår ref.	Deres ref.	Sted
Jon Holm / 99166273	2025/10048	24/5477-	Oslo, 01.04.2026

Oppsummering av fagevalueringer 2024-25 for 9 UH-institusjoner

Vi viser til anmodning om utarbeidelse av kunnskapsgrunnlag om fagevalueringene fra 5.12.25 der Kunnskapsdepartementet ber om en oppsummering av vurderinger og anbefalinger som kan være til nytte i dialogen mellom institusjonene og departementet om nye utviklingsavtaler. Vedlagt følger oppsummering av funn i fagevalueringene for 9 UH-institusjoner basert på de administrative enhetsrapportene fra de fire evalueringene av MNT-fag og livsvitenskap som ble ferdigstilt i 2024 (EVALNAT & EVABIOVIT) og 2025 (EVALMIT & EVALMEDHELSE).

Fagevalueringene inneholder vurderinger av både institusjoner og fag på flere nivå. Formålet med evalueringene er angitt i et nasjonalt rammeverk for Evaluering av norsk forskning og høyere utdanning (KD 2021). Vedlagte oppsummering svarer på en liten del av formålet, nemlig å 'dokumentere organisatoriske forhold som kan tenkes å fremme eller hemme kvalitet'. For bredere vurderinger av norsk forskning på nasjonalt nivå viser vi til de nasjonale rapportene (se lenke til de fire evalueringene over).

Forskningsrådet har avgrenset leveransen til ni institusjoner som har fått vurdert minst tre av sine administrative enheter på tvers av de fire fagevalueringene. For enheter med én eller to rapporter er vår vurdering at det er en bedre løsning å basere dialogen på de originale rapportene. Dette brevet går i kopi til de ni UH-institusjonene det gjelder: NMBU, NTNU, OsloMet, UiA, UiB, UiO, UIS, UiT og USN.

Kunnskapsdepartementet legger til grunn at oppdraget skal gjøres uten omfattende ressursbruk. I dialog med departementet har Forskningsrådet derfor valgt å gjennomføre leveransen som et pilotprosjekt der vi anvender en KI-basert metode for å identifisere mønstre og gjennomgående temaer på tvers av administrative enheter ved hvert lærested. Oppsummeringen er ikke ment som en selvstendig vurdering, men som et hjelpemiddel for å løfte frem funn fra de originale evalueringsrapportene som kan være relevante for

institusjonens strategiske arbeid og dialog med departementet. Oppsummeringene har fokus på mulige forbedringer. Vi gjør oppmerksom på at totalbildet som framkommer i rapportene for hver av de administrative enhetene generelt er mer nyansert og balansert med tanke på styrker og svakheter.

Forskningsrådet har utarbeidet et metodedokument som beskriver arbeidsprosess og begrensninger i resultatet. Vi vil særlig fremheve følgende forhold:

- Oppsummeringen bygger på rapporter som er ført i pennen av internasjonale fagfeller. Forskningsrådet har ikke tatt stilling til vurderingene og anbefalingene i de underliggende rapportene.
- Oppsummeringen skal ikke brukes som en selvstendig kilde til vurderinger og anbefalinger i evalueringene, men er utviklet som et hjelpemiddel for å identifisere funn i de originale rapportene som kan være relevante for dialog om utviklingsavtaler for institusjonene og Kunnskapsdepartementet.
- Oppsummeringene oppgir referanser til belegg i rapportene for administrative enheter som av omfattet av evalueringen, og lenke til originalrapportene.

I tråd med Forskningsrådets rolle som uavhengig forskningspolitisk rådgiver er formålet med denne leveransen å tilgjengeliggjøre et kunnskapsgrunnlag som institusjonene selv kan vurdere og bruke etter eget behov. Det er viktig for oss å understreke at dette er et pilotarbeid, og at metoden og formatet kan videreutvikles. Vi ønsker derfor tilbakemeldinger fra departementet og lærestedene om nytten av oppsummeringen som kan hjelpe oss i utvikling av rådgivningsvirksomheten og vår bruk av KI.

Med vennlig hilsen
Norges forskningsråd

Petter Helgesen
Avdelingsdirektør
Avdeling for banebrytende forskning

Jon Holm
Spesialrådgiver
Avdeling for dataforvaltning og analyse

Dokumentet er elektronisk godkjent og signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

VEDLEGG

- 9 institusjonsrapporter
- Metodenotat med egne vedlegg

NMBU

Oppsummeringen svarer på en bestilling fra Kunnskapsdepartementet. Forskningsrådet har brukt leveransen som en pilot for å prøve ut bruk av kunstig intelligens (Copilot). Metoden og dens begrensning er beskrevet i et eget dokument som vedlegg.

Oppsummeringen bygger på rapporter som er ført i pennen av internasjonale fagfeller. Forskningsrådet har ikke tatt stilling til vurderingene og anbefalingene i de underliggende rapportene.

Oppsummeringen skal ikke brukes som en selvstendig kilde til vurderinger og anbefalinger i evalueringene, men er utviklet som et hjelpemiddel for å identifisere funn i de originale rapportene som kan være relevante for dialog om utviklingsavtaler for institusjonene og Kunnskapsdepartementet. Se liste over rapporter under.

Eventuelle tilbakemeldinger kan sendes inn på Forskningsrådets svartjeneste <https://tjenester.forskningsradet.no/kontakt>

NMBU	Tag
Faculty of Environmental Sciences and Natural Resource Management	MINA
Faculty of Bioscience	BIO
Faculty of Chemistry, Biotechnology and Food Science	KBM
Faculty of Veterinary Medicine	VET
Faculty of Science and Technology (REALTEK)	REAL

MAJOR FINDINGS

[Major] Finding 1 — Insufficient strategic focus and need for clearer, forward-looking research strategies

Short description

Across the administrative units, research strategies are described as broadly relevant and aligned with institutional missions, but frequently lack sufficient focus, prioritisation, and concrete mechanisms for implementation and follow-up. Several units are characterised as having strategies that are either expired, overly broad, or insufficiently translated into operational priorities. This points to a system-level challenge in moving from general ambition to focused, executable research direction.

Evidence from administrative units

- **MINA** (Chp1 §1.1) Strategy described as strong but expired and lacking concrete mechanisms and evaluation criteria.
- **BIO** (Chp1 §1.1) Strategy aligned with applied research and sustainability, but future strategic direction beyond 2023 is unresolved.
- **KBM** (Chp1 §1.1) Strategic objectives described as logical, but interdisciplinary focus and future challenges insufficiently articulated.
- **VET** (Chp1 §1.1) Research strategy in aqua medicine lacks a distinct profile relative to other Norwegian research performers.
- **REAL** (Chp1 §1.1) Strategy aligned with institutional goals, but actioning relies heavily on bottom-up group initiatives.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT** – Calls for clearer strategies and national coordination to increase focus and excellence.
- **EVALMEDHELSE** – Emphasises goal-oriented research strategies and reduction of fragmentation.
- **EVALMIT** – Identifies weak strategic capacity and overly loose strategies in several research environments.
- **EVALNAT** – Highlights the need for renewal, prioritisation, and system-wide strategic approaches.

Selected verbatim extracts

- *"The strategy document ... is primarily a list of aims and goals and lacks structures and concrete mechanisms to achieve these goals."* (MINA §1.1)
- *"The research strategy on aqua medicine lacks a distinct research profile within the Norwegian fish related research arena."* (VET §1.1)

[Major] Finding 2 — Fragmentation and insufficient critical mass in research groups

Short description

A recurring theme across units is fragmentation of research efforts into small or weakly connected groups, often lacking sufficient critical mass to compete internationally or sustain long-term excellence. This fragmentation limits interdisciplinarity, strategic grant success, and the ability to build robust research environments, and is frequently identified as a structural weakness.

Evidence from administrative units

- **MINA** (Chp1 §1.2) Risk associated with single-researcher disciplines and lack of critical mass.
- **BIO** (Chp1 §1.2) Several small and diverse groups challenge interdisciplinarity and strategic grant participation.
- **KBM** (Chp1 §1.2) Uneven distribution of strength and concentration of PhD candidates in few groups.
- **VET** (Chp1 §1.2) Research units often consist of single professors with limited collaboration.

Also described in national evaluations

- **EEVALBIOVIT** – Notes excessive fragmentation and lack of critical mass nationally.
- **EEVALMIT** – Identifies group size and lack of scale as key drivers of weaker performance.
- **EEVALNAT** – Emphasises need for consolidation and selective investment.

Selected verbatim extracts

- *"Some groups are rather small and diverse. This makes it challenging to embrace the level of interdisciplinarity required to address the research topics."* (BIO §1.2)
- *"Each department/research group consists of 3–8 'units', which largely consist of a single full professor."* (VET §1.2)

[Major] Finding 3 — Dependence on external funding combined with uneven distribution and vulnerability

Short description

All units highlight strong dependence on external funding, often combined with uneven distribution across groups and individuals. While some environments are highly successful in securing competitive funding, others lag behind, creating internal imbalances and systemic vulnerability, particularly given rising infrastructure and personnel costs.

Evidence from administrative units

- **MINA** (Chp1 §1.3) External funding per PI described as low relative to staff size.
- **BIO** (Chp1 §1.3) External funding solid but still insufficient for infrastructure sustainability.
- **KBM** (Chp1 §1.3) Very high external funding overall, but unevenly distributed among groups.
- **VET** (Chp1 §1.3) Limited EU funding and reliance on national sources.
- **REAL** (Chp1 §1.3) Good diversification, but EU funding remains limited relative to unit size.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT** – Notes high core funding but insufficient incentives for competitive funding.
- **EVALMEDHELSE** – Calls for stronger incentives and support for international funding.
- **EVALMIT** – Highlights imbalance between core funding and competitive funding success.

Selected verbatim extracts

- *"Given the number of faculty, the amount of external funding is quite low."* (MINA §1.3)
- *"The level of external funding is very good ... however, it is quite unevenly distributed amongst groups."* (KBM §1.3)

[Major] Finding 4 — Weak talent pipelines and low PhD/postdoc density

Short description

Across units, the number of PhD candidates and postdoctoral researchers is frequently described as low relative to the number of senior staff. This constrains research productivity, limits renewal, and poses long-term risks to sustainability and international competitiveness.

Evidence from administrative units

- **MINA** (Chp1 §1.6) Top-heavy structure with few PhDs relative to professors.
- **BIO** (Chp1 §1.6) Hiring difficulties and declining student and PhD numbers.
- **KBM** (Chp1 §1.6) Concentration of PhDs in a limited number of groups.
- **VET** (Chp1 §1.6) Very low number of PhD students and postdocs per professor.
- **REAL** (Chp1 §1.6) Research capacity constrained despite large staff base.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT** – Identifies ageing workforce and too few PhD candidates.
- **EVALMEDHELSE** – Emphasises need for clearer career perspectives and pipelines.
- **EVALMIT** – Notes low PhD-to-professor ratios in weaker groups.
- **EVALNAT** – Highlights succession risks and recruitment challenges.

Selected verbatim extracts

- *"MINA is a large and 'top-heavy' administrative unit with large numbers of associate and full professors relative to students." (MINA §1.6)*
- *"There is less than one PhD student/postdoc per professor." (VET §1.6)*

SECONDARY FINDINGS

[Secondary] Finding 5 — Gender balance improves at junior levels but remains weak at senior ranks

Short description

Most units report progress on gender balance among students and early-career researchers, while senior academic positions remain male-dominated. Measures exist, but their effectiveness is often unclear or insufficient to ensure structural change.

Evidence from administrative units

- **MINA** (Chp3 §3) Skewed gender composition at higher professorial grades.
- **BIO** (Chp3 §3) Good overall balance, but continued ambition to increase female professors.
- **KBM** (Chp3 §3) Low proportion of women at higher academic levels.
- **VET** (Chp3 §3) Gender balance improving, but still uneven at professor level.
- **REAL** (Chp3 §3) Focus on increasing women in higher academic positions.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT** – Highlights gender imbalance at senior levels.
- **EVALMIT** – Notes persistent gender gaps in MIT fields.
- **EVALNAT** – Calls for stronger measures to improve gender equality.

Selected verbatim extracts

- *"There is a skewed gender balance towards men in higher positions."* (MINA §3)
- *"The proportion of women varies from 16% for professors ... to 71% for PhD candidates."* (KBM §3)

[Secondary] Finding 6 — Internationalisation valued but unevenly realised

Short description

International collaboration and visibility are widely recognised as important, yet their depth and effectiveness vary considerably. Several units report limited EU funding, constrained mobility, or over-reliance on a narrow set of partners.

Evidence from administrative units

- **MINA** (Chp1 §1.5) Encouragement of international collaboration, but uneven uptake.
- **BIO** (Chp1 §1.5) Strong industry collaboration, fewer links with US/UK.
- **KBM** (Chp1 §1.5) Strong international co-authorship, but uneven distribution across groups.
- **VET** (Chp1 §1.5) Limited EU involvement and weak international integration.
- **REAL** (Chp1 §1.5) EU collaborations exist but should be strengthened.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT** – Calls for increased international visibility and collaboration.
- **EVALMIT** – Emphasises integration into global research networks.
- **EVALNAT** – Highlights need for stronger participation in EU programmes.

Selected verbatim extracts

- *"The lack of EU funding and involvement in EU projects indicates a suboptimal international collaboration."* (VET §1.5)
- *"More and stronger links with relevant partners abroad could help strengthen international visibility."* (BIO §1.5)

NTNU

Oppsummeringen svarer på en bestilling fra Kunnskapsdepartementet. Forskningsrådet har brukt leveransen som en pilot for å prøve ut bruk av kunstig intelligens (Copilot). Metoden og dens begrensning er beskrevet i et eget dokument som vedlegg.

Oppsummeringen bygger på rapporter som er ført i pennen av internasjonale fagfeller. Forskningsrådet har ikke tatt stilling til vurderingene og anbefalingene i de underliggende rapportene.

Oppsummeringen skal ikke brukes som en selvstendig kilde til vurderinger og anbefalinger i evalueringene, men er utviklet som et hjelpemiddel for å identifisere funn i de originale rapportene som kan være relevante for dialog om utviklingsavtaler for institusjonene og Kunnskapsdepartementet.

Se liste over rapporter under.

Eventuelle tilbakemeldinger kan sendes inn på Forskningsrådets svartjeneste

<https://tjenester.forskningsradet.no/kontakt>

NTNU	Tag
Department of Biology	IBI
Department of Biotechnology and Food Science	IBT
Department of Natural history	INH
Department of Psychology	IPS
Faculty of Medicine and Health Sciences	MHSC
Department of Architecture and Technology – IAT	IAT
Department of Civil and Environmental Engineering (DCEE)	DCEE
Department of Computer Science (IDI)	IDI
Department of Electric Energy (IEL)	IEL
Department of Electronic Systems (IES)	IES
Department of Energy and Process Engineering (EPT)	EPT
Department of Engineering Cybernetics – DeptCybernetic	CYB
Department of Geoscience and Petroleum (IGP)	IGP
Department of ICT and Natural Sciences	IIR
Department of Information Security and Communication Technology	IIK
Department of Manufacturing and Civil Engineering (IVB)	IVB
Department of Marine Technology (IMT)	IMT
Department of mathematical sciences (IMF)	IMF
Department of Mechanical and Industrial Engineering (MTP)	MTP
Structural Engineering (KT)	KT
Department of Chemical Engineering	IKP
Department of Chemistry	IKJ
Department of Materials Science and Engineering	DMSE
Department of Physics	IFY

MAJOR FINDINGS

Major Finding 1 — Fragmented strategies and insufficient focus at unit level

Short description

Across the large majority of administrative units, research strategies are described as high-level, broad, or bottom-up, with limited prioritisation, weak articulation of focus areas, and insufficient alignment between unit-level ambitions and research group activity. This fragmentation is repeatedly identified as a structural constraint on achieving critical mass, research excellence, and strategic renewal.

Evidence from administrative units

- (IBI §1.1) Research strategy exists at unit level but “was not always evident within the research groups,” indicating weak internal alignment.
- (IBT §1) Unit explicitly recognises risk of being “spread too thinly” across topics relative to funding.
- (INH §1.2) Many small research groups and ongoing discussions about simplifying structure to improve clarity and strategy.
- (IPS §1.1) Explicit bottom-up organisation acknowledged as both strength and weakness for strategic coherence.
- (IAT Overall) Lack of a department-wide research strategy limits exploitation of interdisciplinary potential.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT:** Notes fragmentation and lack of coherent strategies across biosciences units, calling for clearer focus and coordination.
- **EVALMEDHELSE:** Highlights overly broad thematic portfolios and weak strategic prioritisation at organisational level.
- **EVALMIT:** Identifies vague or bottom-up strategies as a key weakness, especially in weaker-performing groups.
- **EVALNAT:** Emphasises need for system-wide strategic renewal rather than undifferentiated quality improvement.

Selected verbatim extracts

- “The overall coherency of IBI’s research strategy was not always evident in the six constituent research groups.” (IBI §1.1)
  - “Norwegian Biosciences come across as too fragmented and as not making the best use of the resources and state-of-the-art facilities they have.” (Hovedanbefalinger EVALBIOVIT)
-

Major Finding 2 — Persistent gender imbalance at senior academic levels

Short description

Despite strong policy frameworks and increasing gender balance among PhD candidates and early-career researchers, most administrative units report persistent and structurally entrenched gender imbalance at professor level. Progress is described as slow and often dependent on long-term demographic change rather than proactive, systematic measures.

Evidence from administrative units

- (IBI §1.6) Only 24% of professors are female despite strong female representation at junior levels.
- (INH §1.6) No female full professors; improvement expected only over several years.
- (IDI §3) Expansion phase did not result in improved gender balance at senior levels.
- (IIK §3) Gender equality addressed superficially; lack of concrete measures.
- (EPT §3) Active measures exist, yet professor-level imbalance remains.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT:** Explicitly recommends using recruitment and succession planning to increase diversity in senior roles.
- **EVALMEDHELSE:** Notes ongoing gender gaps in senior recruitment and leadership.
- **EVALMIT:** Finds gender imbalance persistent across MIT fields despite policy commitments.
- **EVALNAT:** States that natural retirement and recruitment are unlikely to resolve imbalance without targeted action.

Selected verbatim extracts

- “Only 16% of full professors are female... This seems to be a missed opportunity.” (IDI §3)
- “Gender equality is slowly improving, but there is still a long way to go.” (Hovedanbefalinger EVALNAT)

Major Finding 3 — Insufficient critical mass and vulnerable research group structures

Short description

Many administrative units highlight small research groups, high dispersion of themes, or imbalanced staff compositions (e.g. too many professors relative to PhDs/postdocs) as limiting research quality, sustainability, and renewal. Lack of critical mass is repeatedly linked to weaker international visibility and reduced competitiveness.

Evidence from administrative units

- (IBI §2.1) Several groups assessed as below or near critical size.
- (INH Overall) Many very small groups; capacity expansion constrained by permanent staff limits.
- (DCEE Overall) Low PhD-to-professor ratio relative to international benchmarks.
- (IES §4.1) Recommendation to increase PhD numbers to reach viable critical mass.
- (IVB Overall) Consolidation still ongoing; research directions not yet stabilised.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT:** Highlights small, scattered groups as a barrier to excellence.
- **EVALMIT:** Finds group size and PhD leverage decisive for performance.
- **EVALNAT:** Emphasises need to invest selectively in strong, growing themes rather than spreading resources thinly.

Selected verbatim extracts

- “Research groups and units in Biosciences are scattered around the country, are generally quite small.” (Hovedanbefalinger EVALBIOVIT)
- “The number of PhD students... is rather low in international comparison.” (DCEE Overall)

Major Finding 4 — Weak and uneven strategic use of external and international funding

Short description

While many units demonstrate success in securing national and EU funding, reliance on a narrow set of funding sources, uneven participation in EU excellence programmes, and limited strategic coordination of funding efforts are recurrent issues. Several units note declining core funding and increased vulnerability as structural risks.

Evidence from administrative units

- (IBI §1.3) External funding strong but lower than expected relative to unit size.
- (IBT §1.3) External funding share improving but still low in international comparison.
- (IES §4) Recommendation to increase EU funding and international visibility.
- (IGP Overall) Limited leadership in national or international centres.
- (KT §4) EU participation and diversification of funding identified as weak.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT**: Calls for stronger incentives to use core funding to win competitive funding.
- **EVALMEDHELSE**: Emphasises need for greater international competitiveness and EU funding.
- **EVALMIT**: Highlights weak integration into international networks as a systemic problem.
- **EVALNAT**: Notes uncertainty caused by low success rates in bottom-up funding.

Selected verbatim extracts

- “The high core funding... in some cases leads to limited efforts with winning competitive funding.” (Hovedanbefalinger EVALBIOVIT)
- “The EU funding could be improved.” (IIK Recommendations)

SECONDARY FINDINGS

Secondary Finding 1 — Uneven integration of innovation and societal impact

Short description

Innovation, commercialisation, and societal impact are widely recognised as strategic priorities, but their integration into research culture varies substantially across and within units. Impact is often driven by a few groups or individuals rather than embedded systematically.

Evidence from administrative units

- (IPS §4) Strong clinical and societal relevance, but commercialisation engagement varies.
- (MHSC §4) Many researchers do not consider innovation part of their role.
- (IVB §4) Innovation results present but moderate relative to research intensity.
- (KT §4) Evidence of innovation limited despite strong industry links.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT:** Notes underutilised patents and limited startup formation.
- **EVALMEDHELSE:** Calls for clearer incentives and structures for impact generation.

Selected verbatim extracts

- “Most researchers do not consider innovation to be their job.” (MHSC §4)
- “Only in a few cases... are patents exploited by the founding of new companies.” (Hovedanbefalingen EVALBIOVIT)

Secondary Finding 2 — PhD pipeline and early-career sustainability risks

Short description

Many units report challenges in recruiting, funding, and retaining PhD candidates and postdocs, often linked to funding structures, teaching load, and competition from industry. This creates risks for long-term capacity building and renewal.

Evidence from administrative units

- (IBT §1.6) Difficulty retaining MSc graduates for PhD recruitment.
- (INH Overall) Limited growth potential due to small permanent staff base.
- (IES §4.1) Explicit call to increase PhD numbers per professor.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT**: Warns of ageing researcher population and weak talent pipeline.
- **EVALMIT**: Emphasises PhD leverage as key success factor.

Selected verbatim extracts

- “There are too few Ph.D. candidates, and foreign researchers are inclined to leave Norway.” (Hovedanbefalinger EVALBIOVIT)
- “Try to reach a target of at least two PhD students per research-active professor.” (IES §4.1)

Secondary Finding 3 — Dependence on central policies for diversity, integrity, and open science

Short description

Most administrative units rely heavily on NTNU-wide policies for diversity, research integrity, and open science, with limited unit-specific adaptation or monitoring. This ensures baseline compliance but weakens local ownership and tailored implementation.

Evidence from administrative units

- (IAT §3) Refers to university plans without clear departmental implementation.
- (IIK §3) Diversity described superficially with limited unit-level data.
- (IPS §1.7) Strong open science compliance driven centrally.

Also described in national evaluations

- **EVALMIT** and **EVALNAT** both note lack of mapping beyond gender and limited local ownership.

Selected verbatim extracts

- “The self-evaluation report does not provide any concrete numbers.” (IIK §3)
- “Wider aspects of diversity appear largely to be unmapped in Norway.” (Hovedanbefalinger EVALMIT)

OsloMet

Oppsummeringen svarer på en bestilling fra Kunnskapsdepartementet. Forskningsrådet har brukt leveransen som en pilot for å prøve ut bruk av kunstig intelligens (Copilot). Metoden og dens begrensning er beskrevet i et eget dokument som vedlegg.

Oppsummeringen bygger på rapporter som er ført i pennen av internasjonale fagfeller. Forskningsrådet har ikke tatt stilling til vurderingene og anbefalingene i de underliggende rapportene.

Oppsummeringen skal ikke brukes som en selvstendig kilde til vurderinger og anbefalinger i evalueringene, men er utviklet som et hjelpemiddel for å identifisere funn i de originale rapportene som kan være relevante for dialog om utviklingsavtaler for institusjonene og Kunnskapsdepartementet. Se liste over rapporter under.

Eventuelle tilbakemeldinger kan sendes inn på Forskningsrådets svartjeneste <https://tjenester.forskningsradet.no/kontakt>

OsloMet	Tag
Faculty of Health Sciences (HV)	HV
Department of Built Environment (BE)	BE
Department of Computer Science	CS
Department of Mechanical, Electronic and Chemical Engineering	MEK

MAJOR FINDINGS

[Major] Finding 1 — Insufficient strategic focus and prioritisation of research

Short description

Across the administrative units, research strategies are described as broad, fragmented, or insufficiently prioritised. While all units articulate alignment with institutional goals, multiple chapters note that strategies lack clear focus, benchmarks, or prioritisation of fewer, stronger research areas. This is presented as a structural issue affecting competitiveness, coherence, and long-term development.

Evidence from administrative units

- (HV §1.1) The broad portfolio is described as both a strength and a challenge, with risks of resources being scattered.
- (BE §1.1) The unit is “still trying to find its profile” and lacks clear benchmarks for positioning nationally and internationally.
- (CS Overall) A more systematic procedure for identifying promising research areas is explicitly recommended.
- (MEK Overall) Research foci are described as “too many and too general,” limiting feasibility and impact.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT** — Emphasises lack of focus, fragmentation, and need for clearer strategies and critical mass.
- **EVALMEDHELSE** — Recommends goal-oriented programmes and reduction of dispersed research topics.
- **EVALMIT** — Highlights weak or overly bottom-up strategies in smaller and newer organisations.
- **EVALNAT** — Calls for renewal through prioritisation and disinvestment to strengthen quality.

Selected verbatim extracts

- “The broadness of research topics is both a strength and a weakness.” (HV §2)
- “The AU is still trying to find its profile and position as a credible partner.” (BE Overall)

[Major] Finding 2 — Limited internationalisation and weak success in external competitive funding

Short description

All units report challenges related to internationalisation and external funding, particularly from EU schemes. While some progress is noted, international collaboration is described as limited, uneven, or dependent on individual initiatives. Low success rates in competitive funding are repeatedly identified as a systemic weakness.

Evidence from administrative units

- (HV Overall) Internationalisation is described as weak, and success rates for international funding as modest.
- (BE §1.3) The unit depends heavily on basic funding, with low overall research funding intensity.
- (CS Overall) International visibility is described as moderate and in need of enhancement.
- (MEK Overall) The unit would benefit from increased international cooperation as research capacity grows.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT** — Recommends stronger incentives for international funding and collaboration.
- **EVALMEDHELSE** — Calls for more ambitious international funding efforts and cooperation.
- **EVALMIT** — Identifies weak integration into international networks as a key limitation.
- **EVALNAT** — Notes scope for greater participation in EU Framework Programmes.

Selected verbatim extracts

- “Success rates for acquisition of external funding are modest, from national and in particular international funding schemes.” (HV Overall)
- “The international visibility is still moderate and can be enhanced.” (CS Overall)

[Major] Finding 3 — Imbalance between teaching load and research capacity

Short description

A recurrent cross-unit theme is the high teaching load limiting time for research, grant writing, and international engagement. This imbalance is presented as a structural constraint, particularly in younger or former teaching-oriented institutions, affecting research quality and sustainability.

Evidence from administrative units

- (HV §1.1) Heavy teaching loads limit time for external funding applications.
- (BE §1.2) Only about 25% of total staff time is allocated to research overall.
- (CS Overall) Teaching resources should be optimised to enable more attractive research activities.
- (MEK Overall) Strong emphasis on education restrains development of high-level research.

Also described in national evaluations

- **EVALMEDHELSE** — Highlights tension between clinical/teaching duties and research.
- **EVALMIT** — Notes that teaching-oriented institutions face structural disadvantages in research capacity.

Selected verbatim extracts

- “Staff has limited time for applying for external funding due to heavy teaching loads.” (HV §1.1)
- “The strong commitment to education restrains it from becoming a strong research group.” (MEK §2.1)

SECONDARY FINDINGS

[Secondary] Finding 4 — Weak PhD and early-career researcher pipeline

Short description

At least half of the units identify a low number of PhD candidates and postdoctoral researchers as a challenge for sustainability, critical mass, and succession planning. While some improvement is noted, the issue remains unevenly addressed and structurally linked to funding and workload constraints.

Evidence from administrative units

- (HV §1.6) Low proportion of postdoctoral fellows presents a challenge for succession planning.
- (BE Overall) The number of PhD students is described as very low compared to other AUs.
- (CS Overall) An imbalance between PhD candidates and permanent staff limits research capacity.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT** — Recommends strengthening the talent pipeline and increasing PhD numbers.
- **EVALMEDHELSE** — Highlights challenges in recruitment and career perspectives for young researchers.
- **EVALMIT** — Identifies low PhD-to-professor ratios as a weakness in less successful groups.

Selected verbatim extracts

- “The number of doctoral research fellows is limited.” (HV §1.6)
- “The number of PhD students must be considered rather low.” (BE §1.6)

[Secondary] Finding 5 — Diversity and equality strategies require stronger implementation

Short description

While policies on diversity and equality are present across units, several chapters note that implementation is uneven, action plans are outdated or insufficient, and data-driven approaches are limited. The issue is recurrent but varies in emphasis between units.

Evidence from administrative units

- (HV §3) The action plan for diversity is outdated and needs urgent revision.
- (CS §3) Gender imbalance persists despite an inclusive environment.
- (MEK §3) Diversity policies exist, but are largely institution-level rather than unit-specific.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT** — Calls for continued efforts to increase diversity, especially among permanent staff.
- **EVALMEDHELSE** — Recommends broader inclusion strategies beyond gender alone.
- **EVALNAT** — Notes that wider diversity beyond gender is insufficiently mapped.

Selected verbatim extracts

- “Updating the action plan of OsloMet-HV is crucial and should be done as soon as possible.” (HV §3)
- “The department, like the broader STEM science fields, remains underrepresented in terms of female staff.” (CS §3)

[Secondary] Finding 6 — Societal impact is recognised but unevenly evidenced

Short description

All units emphasise societal relevance, but the clarity and evidence of impact vary. Some units provide detailed impact cases, while others describe impacts in general terms without concrete examples. This results in an uneven articulation of societal contribution across units.

Evidence from administrative units

- (HV §5) Multiple detailed impact cases with national relevance are presented.
- (BE §5) Societal impacts are described generally, with limited concrete examples.
- (CS §5) Impact cases are interesting but lack clear evidence of tangible effects.

Also described in national evaluations

- **EVALMIT** — Notes variability in clarity and evidence of impact cases.
- **EVALMEDHELSE** — Encourages more systematic monitoring and communication of impact.

Selected verbatim extracts

- “All those impacts are defined in a general way in the self-assessment, and no real examples are provided.” (BE §4)
- “There remains some ambiguity regarding the actual, tangible impacts these cases have had to date.” (CS §5)

KI-basert oppsummering av fagevalueringer 2024-25 for UH-institusjoner

UiA

Oppsummeringen svarer på en bestilling fra Kunnskapsdepartementet. Forskningsrådet har brukt leveransen som en pilot for å prøve ut bruk av kunstig intelligens (Copilot). Metoden og dens begrensning er beskrevet i et eget dokument som vedlegg.

Oppsummeringen bygger på rapporter som er ført i pennen av internasjonale fagfeller. Forskningsrådet har ikke tatt stilling til vurderingene og anbefalingene i de underliggende rapportene.

Oppsummeringen skal ikke brukes som en selvstendig kilde til vurderinger og anbefalinger i evalueringene, men er utviklet som et hjelpemiddel for å identifisere funn i de originale rapportene som kan være relevante for dialog om utviklingsavtaler for institusjonene og Kunnskapsdepartementet. Se liste over rapporter under.

Eventuelle tilbakemeldinger kan sendes inn på Forskningsrådets svartjeneste <https://tjenester.forskningsradet.no/kontakt>

UiA	Tag
Faculty of Engineering and Science (TekReal)	TEKR
Faculty of Science and Engineering	TR
Faculty of Health and Sport Sciences	HSS
Department of Information Systems (IIS)	IIS

MAJOR FINDINGS

Major Finding 1 — Fragmented research organisation and weak strategic coherence

Short description

Across the administrative units, evaluations repeatedly point to fragmented organisational structures, weakly articulated research strategies, and limited coherence between research groups, departments, and faculty-level priorities. Strategic plans are often described as vague, reactive, or insufficiently translated into concrete prioritisation, recruitment, and follow-up mechanisms. This is framed as a structural issue affecting research quality, visibility, and sustainability across the system rather than as unit-specific shortcomings.

Evidence from administrative units

- **(TEKR §1.1)** Notes that rapid growth has occurred without a clear long-term strategy, resulting in fragmented research groups and weak synergies.
- **(TR §1 Strategy, resources and organisation of research)** Highlights lack of clarity about the unit's role, identity, and long-term strategic goals.
- **(HSS §1.1)** States that strategic goals are general and provide limited guidance for prioritisation and planning.
- **(IIS §1.2)** Points to coordination challenges created by interdisciplinary centres spanning departments and faculties.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT** – Emphasises fragmentation and lack of coherent strategies across units, calling for stronger coordination and focus.
- **EVALMIT** – Identifies weak strategy-making and overly vague or bottom-up strategies as a systemic weakness, particularly in smaller or newer institutions.
- **EVALNAT** – Highlights governance and strategic rigidity as barriers to renewal and quality improvement.

Selected verbatim extracts

“The result is an uneven organization where research groups are fragmented, lack synergy and are in some parts too narrowly focused and in other cases too broad to build a profile with direct impact and visibility.”

(TEKR §1.1)

“The strategy, as it was presented, is very vague and unfocused.”

(TR Overall)

Major Finding 2 — Insufficient critical mass and imbalanced staff composition

Short description

A recurrent cross-unit concern is the lack of sufficient critical mass in research environments, often expressed through low PhD-to-staff ratios, small or top-heavy research groups, and limited availability of technical or junior research support. This imbalance is repeatedly linked to risks for research productivity, sustainability, mentoring capacity, and long-term development.

Evidence from administrative units

- **(TEKR §1.6)** Identifies low PhD-to-faculty ratios and uneven productivity across research groups.
- **(TR §1.6 Research staff)** Describes a very small, top-heavy structure with few PhDs, postdocs, and no technicians.
- **(HSS §1.2)** Notes skewed staff composition with relatively few PhD students compared to senior staff.
- **(IIS §1.6)** Acknowledges historically low PhD numbers relative to senior staff, despite recent growth.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT** – Highlights ageing researcher populations, too few PhD candidates, and weak talent pipelines.
- **EVALMEDHELSE** – Emphasises the need for clearer career paths and stronger recruitment of early-career researchers.
- **EVALMIT** – Links research success to group size, PhD density, and critical mass.

Selected verbatim extracts

“There are only six postdoctoral and four PhD fellows and no technicians, indicating a very top-heavy structure.”

(TR §1.6)

“The ratio of PhD students-to-faculty is very low.”

(TEKR §1.2)

SECONDARY FINDINGS

Secondary Finding 1 — Limited follow-up mechanisms and weak use of benchmarks

Short description

Several units point to limited use of measurable targets, benchmarks, and systematic follow-up (e.g. PDCA-type cycles) to assess whether strategic priorities, resource allocation, or organisational changes achieve intended effects. While ambitions are often stated, mechanisms for monitoring progress and learning are inconsistently developed.

Evidence from administrative units

- **(TEKR Overall)** Notes limited follow-up to evaluate the effects of prioritisations.
- **(HSS §1.1)** States that it is unclear how progress against strategic goals is evaluated and followed up.
- **(TR §1 Strategy)** Highlights lack of clear benchmarks for success and unclear definitions of excellence.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT** – Calls for clear goals, evaluation criteria, and implementation processes.
- **EVALMIT** – Notes lack of benchmarks and difficulty assessing performance in weaker groups.

Selected verbatim extracts

“There appears to be limited follow-up to evaluate the effects of prioritizations.”

(TEKR Overall)

“It remains unclear how a plan-do-check-act (PDCA) circle with respect to these goals can be closed.”

(HSS §1.1)

Secondary Finding 2 — Diversity and equality strategies unevenly operationalised

Short description

While commitment to diversity and equality is consistently stated, several units note that strategies are either under-specified, unevenly implemented, or focused primarily on gender, with other diversity dimensions less systematically addressed. Measurability and assessment of outcomes are recurring gaps.

Evidence from administrative units

- **(TEKR §3)** Recommends making diversity ambitions effective and measurable.
- **(TR §3 Diversity and equality)** Notes absence of concrete steps in self-assessment despite stated commitment.
- **(HSS §3)** Highlights uncertainty about how ambitions translate into institutional practice.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT** – Calls for stronger diversity efforts, especially in senior roles and talent pipelines.
- **EVALMIT** – Notes limited attention to diversity beyond gender across MIT fields.
- **EVALNAT** – Emphasises slow progress on gender equality and lack of data on wider diversity.

Selected verbatim extracts

“There is stated commitment to be an open and inclusive place, but no concrete steps for the unit are spelled out in the self-assessment report.”

(TR §3)

“Make your ambitions for Diversity and Equality effective and measurable.”

(HSS §3)

UiB

Oppsummeringen svarer på en bestilling fra Kunnskapsdepartementet. Forskningsrådet har brukt leveransen som en pilot for å prøve ut bruk av kunstig intelligens (Copilot). Metoden og dens begrensning er beskrevet i et eget dokument som vedlegg.

Oppsummeringen bygger på rapporter som er ført i pennen av internasjonale fagfeller. Forskningsrådet har ikke tatt stilling til vurderingene og anbefalingene i de underliggende rapportene.

Oppsummeringen skal ikke brukes som en selvstendig kilde til vurderinger og anbefalinger i evalueringene, men er utviklet som et hjelpemiddel for å identifisere funn i de originale rapportene som kan være relevante for dialog om utviklingsavtaler for institusjonene og Kunnskapsdepartementet. Se liste over rapporter under.

Eventuelle tilbakemeldinger kan sendes inn på Forskningsrådets svartjeneste <https://tjenester.forskningsradet.no/kontakt>

UiB	Tag
Department of biological sciences	BIO
Computational biology Unit	CBU
Department of Clinical Science I	K1
Department of Clinical Science II	K2
Department of Global Public Health and Primary Care	IGS
Department of Clinical Dentistry	DEN
Faculty of Psychology	PSY
Department of Chemistry	CHE
Department of Biomedicine	IBM
Geophysical Institute	GFI
Department of Physics and Technology (IFT)	IFT
Department of Informatics	INF
Department of Mathematics	MAT
University Museum of Bergen	UM
Department of Earth Sciences	ERS

MAJOR FINDINGS

[Major] Finding 1 — Insufficient strategic focus and coordination across units

Short description

Across the large majority of administrative units, evaluations point to strategies that are broad, descriptive, or historically grown rather than sharply prioritised and forward-looking. While many units articulate ambitions aligned with institutional and national goals, there is a recurring lack of clear choices, thematic focus, and coordination across units. This is framed as a structural issue affecting visibility, critical mass, and the ability to respond to future challenges.

Evidence from administrative units

- (BIO §1.1) Notes that the research profile is strong but largely shaped by history and teaching needs, and that a more cohesive profile is needed.
- (CBU §1.1) Questions whether the large number of priority areas provides real focus, given the unit's size.
- (K1 §1.1) Explicitly states the lack of a formalised research strategy and reactive rather than proactive direction.
- (GFI §Overall) Highlights strong research but vulnerability due to small, fragmented groups and lack of consolidation.
- (MAT §Overall) Identifies lack of strategic planning as a key weakness, especially in a worsening financial situation.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT:** Emphasises fragmentation and calls for clearer strategies and national coordination.
- **EVALMEDHELSE:** Recommends goal-oriented programmes and stronger strategic focus across organisations.
- **EVALMIT:** Identifies weak or overly loose strategies as a recurring problem, especially in smaller units.
- **EVALNAT:** Stresses the need for system-level strategic renewal rather than undifferentiated improvement.

Selected verbatim extracts

- "Thus far the scientific profile of BIO has been largely formed by its history and the need for competences for teaching the curriculum." (BIO §1.1)
- "The department lacks a formalised research strategy which challenges a multidisciplinary ecosystem like K1." (K1 §1.1)

[Major] Finding 2 — Structural vulnerability related to funding sustainability and external funding balance

Short description

A system-level pattern across most units concerns financial vulnerability, driven by high dependence on core funding, declining or uncertain basic allocations, and insufficient or uneven success in competitive international funding. This is repeatedly framed as a risk to long-term sustainability, infrastructure maintenance, and strategic renewal rather than as a short-term budget issue.

Evidence from administrative units

- (BIO §1.3) Notes relatively low external funding ratio by international comparison and declining international success.
- (CBU §1.3) Identifies existential risk linked to time-limited strategic funding and need for more international grants.
- (K2 §1.3) Highlights decreasing basic funding and lack of structural infrastructure financing.
- (ERS §Overall) Points to a top-heavy staff structure and need to adapt to future funding realities.
- (UM §Overall) Describes heavy reliance on fixed allocations and scope to increase competitive funding.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT:** Calls for stronger incentives to use core funding to win competitive funding.
- **EVALMEDHELSE:** Emphasises international competitiveness and rewards for high-quality but unfunded proposals.
- **EVALMIT:** Highlights dependency on external funding and weak capacity for strategic funding design.
- **EVALNAT:** Warns that funding uncertainty undermines long-term planning across natural sciences.

Selected verbatim extracts

- “By international comparison, this is a relatively low ratio of external funds, which presents an opportunity for growth and risk mitigation.” (BIO §1.3)
- “This creates an existential risk for the unit, which must be mitigated.” (CBU §1.3)

[Major] Finding 3 — Persistent challenges in gender balance and diversity, particularly in senior roles

Short description

Across a clear majority of units, evaluations identify gender imbalance—especially at professor and leadership levels—as an unresolved, structural issue. While policies and action plans are widely in place, unit-specific measures, monitoring, and demonstrated effects are often limited. Broader dimensions of diversity beyond gender are even less systematically addressed.

Evidence from administrative units

- (K1 §Overall) States that diversity outcomes are not well aligned with institutional policies, with leadership imbalance noted.
- (GFI §3) Highlights very poor gender balance at full professor level and limited concrete action.
- (ERS §3) Notes lack of defined diversity goals and stagnant female representation.
- (MAT §3) Reports acceptable but uneven gender balance with concern over declining female PhDs.
- (INF §3) Acknowledges improvement but still far from gender balance targets.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT:** Recommends increasing diversity in senior roles and talent pipelines.
- **EVALMEDHELSE:** Calls for broader inclusion strategies beyond gender alone.
- **EVALMIT:** Identifies persistent gender imbalance and lack of systematic measures.
- **EVALNAT:** Notes slow progress on gender equality and lack of data on wider diversity.

Selected verbatim extracts

- “Gender diversity in the leadership positions needs attention.” (K1 §Overall)
- “There appears to be insufficient focus and real action to address diversity issues.” (ERS §3)

SECONDARY FINDINGS

[Secondary] Finding 4 — Infrastructure sustainability and long-term maintenance gaps

Short description

Many units emphasise the importance of advanced infrastructure for research quality and competitiveness, while simultaneously identifying weak long-term funding models, maintenance challenges, and dependence on soft funding. This issue recurs across units but is framed more variably and often linked to local circumstances.

Evidence from administrative units

- (BIO §1.4) Describes challenges in maintaining and upgrading key infrastructure due to financial constraints.
- (K1 §Overall) Notes lack of sustainable embedding of infrastructure funding.
- (K2 §1.4) Highlights future-proofing challenges for core facilities.
- (IFT §Overall) Emphasises reliance on both local and international infrastructure and need for continued support.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT:** Recommends continued and optimised support for research infrastructures.
- **EVALMEDHELSE:** Identifies infrastructure as a backbone requiring coordinated investment.
- **EVALNAT:** Calls for better coordination and sustained funding for infrastructure.

Selected verbatim extracts

- “Investing in new infrastructure is challenging.” (BIO §1.4)
- “The infrastructure ... does not seem to be embedded in a financially sustainable manner.” (K1 §Overall)

[Secondary] Finding 5 — Societal impact strong in principle but unevenly articulated and translated

Short description

Most units demonstrate substantial societal relevance through education, policy advice, or applied research. However, evaluations frequently note that impact pathways are implicit, traditional, or weakly articulated, with limited user involvement or systematic translation beyond academia. This pattern is present across many units but with significant field-specific variation.

Evidence from administrative units

- (GFI §5) Notes strong societal relevance but limited ambition in communication and engagement.
- (IGS §5) Highlights impressive applied research impact but limited focus on translation processes.
- (PSY §5) Commends policy influence while noting lack of explicit impact pathways.
- (CHE §4) Points to innovation potential without an underlying strategy.

Also described in national evaluations

- **VALBIOVIT**: Calls for stronger societal and economic impact mechanisms.
- **VALMEDHELSE**: Emphasises systematic impact management and user involvement.
- **VALMIT**: Notes variability and limited evidence in communicated impact cases.

Selected verbatim extracts

- “The administrative unit makes rather little effort to actively communicate its findings to broader stakeholder groups.” (GFI §4)
- “The nature of the output ... remains based on the assumption that scientific knowledge ... will find its way into society by itself.” (IGS §4)

UiO

Oppsummeringen svarer på en bestilling fra Kunnskapsdepartementet. Forskningsrådet har brukt leveransen som en pilot for å prøve ut bruk av kunstig intelligens (Copilot). Metoden og dens begrensning er beskrevet i et eget dokument som vedlegg.

Oppsummeringen bygger på rapporter som er ført i pennen av internasjonale fagfeller. Forskningsrådet har ikke tatt stilling til vurderingene og anbefalingene i de underliggende rapportene.

Oppsummeringen skal ikke brukes som en selvstendig kilde til vurderinger og anbefalinger i evalueringene, men er utviklet som et hjelpemiddel for å identifisere funn i de originale rapportene som kan være relevante for dialog om utviklingsavtaler for institusjonene og Kunnskapsdepartementet. Se liste over rapporter under.

Eventuelle tilbakemeldinger kan sendes inn på Forskningsrådets svartjeneste <https://tjenester.forskningsradet.no/kontakt>

UiO	Tag
Department of Biosciences	IBV
Natural History Museum	NHM
Department of Pharmacy	PHA
Department of Psychology	PSI
Faculty of Dentistry	DENT
Institute of Basic Medical Sciences	IMB
Institute of Health and Society	HELS
NCMM	NCMM
Department of Informatics	INF
Department of Mathematics	MAT
Department of Chemistry	CHEM
Department of Geoscience	GEO
Department of Physics	PHY
Department of Theoretical Astrophysics	ITA

Major Finding 1 — Fragmentation and lack of critical mass in research structures

Short description

Across a clear majority of administrative units, the evaluations identify fragmented research structures with many small or weakly coordinated groups. This fragmentation is repeatedly linked to limited critical mass, reduced strategic focus, uneven research quality, and constrained ability to compete internationally or address large societal challenges. The issue is framed as structural rather than unit-specific, and is consistently raised as a strategic risk requiring consolidation, prioritisation, or stronger coordination mechanisms.

Evidence from administrative units

- **(IBV §1.2)** Notes that several small research groups would benefit from stronger integration to achieve critical mass and synergy.
- **(DENT Overall)** Highlights an unusually large number of disparate research groups and slow progress in reducing fragmentation.
- **(CHEM Overall)** Describes large variation in performance across sections and warns against further structural diversification.
- **(INF Overall)** Points to wide breadth as a strength but also to uneven prominence and performance across units.
- **(NHM §1.1)** States that research quality and output are irregular and that strategy lacks sufficient focus and prioritisation.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT** — Explicitly states that biosciences in Norway are too fragmented and lack critical mass.
- **EVALNAT** — Identifies fragmentation and weak strategic prioritisation as central barriers, especially in chemistry.
- **EVALMIT** — Emphasises that small, loosely structured groups struggle to achieve sustained excellence.

Selected verbatim extracts

“Research groups and units in Biosciences are scattered around the country, are generally quite small ... with weak strategies that are not aligned with each other and show limited cooperation.”
(*Hovedanbefalinger.txt – EVALBIOVIT*)

“DentFac has an unusually large number of research groups in widely varying fields ... progress in reducing fragmentation has been relatively slow.”
(*DENT Overall*)

Major Finding 2 — Increasing dependence on external funding and strategic vulnerability

Short description

A dominant cross-unit theme is growing dependence on external competitive funding combined with insufficient long-term funding strategies. Many units describe high reliance on project funding, exposure to funding volatility, and difficulty sustaining infrastructure and staff. This is repeatedly linked to strategic vulnerability, constrained recruitment, and limited capacity for long-term research planning.

Evidence from administrative units

- **(IBV §1.3)** Warns that shifts toward applied funding threaten basic research sustainability.
- **(IMB Overall)** Describes infrastructure funding as ad hoc and financially insecure.
- **(PHA §1.3)** Notes declining external funding levels, especially in laboratory-intensive research.
- **(NHM §1.3)** Highlights sensitivity to fluctuations in external funding across research groups.
- **(PSI Overall)** Points to heavy reliance on external grants as a long-term risk.

Also described in national evaluations

- **EVALMEDHELSE** — Identifies lack of coordinated funding and low success rates as systemic risks.
- **EVALNAT** — Notes high dependency on external funding and uncertainty undermining long-term planning.
- **EVALMIT** — Emphasises that funding structures disadvantage smaller and weaker groups.

Selected verbatim extracts

“Reducing funding for basic research will erode the educational and scientific basis for being able to perform applied research.”

(IBV §1.3)

“Current research infrastructure funding remains ad hoc ... which is unsustainable in the long term.”

(IMB Overall)

Major Finding 3 — Persistent challenges in recruitment, succession, and career pathways

Short description

Most units report difficulties related to recruitment, succession planning, and sustainable career pathways, particularly for early-career researchers and senior replacements. Challenges include high teaching loads, lack of start-up packages, impending retirements, and limited incentives for mobility. These issues are framed as system-level constraints affecting long-term research capacity.

Evidence from administrative units

- **(CHEM Recommendations)** Warns of upcoming retirements and the need for strategic recruitment.
- **(IMB Overall)** Notes barriers to recruiting junior PIs due to teaching-heavy positions.
- **(NHM §1.6)** Highlights imbalance in staff composition and lack of succession planning.
- **(MAT Overall)** Points to uneven productivity and need for incentives and renewal.
- **(PHY Recommendations)** Emphasises risk of sub-critical groups without strategic hiring.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT** — Calls for an integrated national talent pipeline and earlier succession planning.
- **EVALMEDHELSE** — Highlights weak career perspectives between PhD and senior levels.
- **EVALMIT** — Identifies recruitment and retention as systemic challenges.

Selected verbatim extracts

“A large number of senior professors will be retiring in the next few years, and succession plans are not always clear.”

(Hovedanbefalingen.txt – EVALNAT)

“Recruitment of strong researchers is hindered by the discontinuation of competitive funding packages.”

(IMB Overall)

Secondary Finding 1 — Gender balance improving slowly, broader diversity underdeveloped

Short description

Across many units, gender balance has improved modestly, particularly at junior levels, but remains weak at senior levels. Broader dimensions of diversity (e.g. ethnicity, international inclusion) are inconsistently addressed or insufficiently monitored. The issue is recurrent but variably emphasised across fields.

Evidence from administrative units

- **(IBV §3)** Describes progress in gender balance but persistent imbalance at senior levels.
- **(NHM §3)** Notes that women represent less than a quarter of professors.
- **(PSI Overall)** Identifies strong female pipeline but imbalance at professorial level.
- **(GEO §3)** Reports poor gender balance and publication disparities.
- **(ITA §3)** Notes gender productivity gaps and monitoring efforts.

Also described in national evaluations

- **EVALNAT** — States that gender equality is improving slowly and wider diversity is under-addressed.
- **EVALMIT** — Highlights persistent gender imbalance and lack of diversity data.

Selected verbatim extracts

“Women make up less than a quarter of the volume of full and associate professors.”
(*NHM §3*)

“Gender equality is slowly improving, but there is still a long way to go.”
(*Hovedanbefalinger.txt – EVALNAT*)

Secondary Finding 2 — Societal impact present but unevenly articulated

Short description

While most units demonstrate societal relevance through education, policy input, or applied research, the articulation and documentation of societal impact are uneven. Several evaluations note weak evidence chains, unclear stakeholder targeting, or reliance on indirect impact claims.

Evidence from administrative units

- **(NHM §5)** States that societal contributions are not well articulated or evidenced.
- **(INF §5)** Notes strong alignment with societal challenges but variable impact clarity.
- **(MAT §5)** Highlights strong impact cases but uneven engagement across groups.
- **(CHEM §5)** Shows strong impact cases alongside uneven broader impact.
- **(HELS §5)** Notes substantial impact but also untapped commercial potential.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT** — Calls for stronger institutionalised science-to-policy mechanisms.
- **EVALMEDHELSE** — Emphasises need for clearer impact monitoring and communication.

Selected verbatim extracts

“Societal contributions by many research groups are not well articulated.”

(NHM §5)

“The clarity of communication was variable and in some cases there was only limited concrete evidence offered of impact.”

(Hovedanbefalinger.txt – EVALMIT)

Secondary Finding 3 — Strategic alignment exists but implementation is often weak

Short description

Most units have formal strategies aligned with institutional or national goals, but multiple evaluations point to gaps between strategic ambition and operational implementation. Common issues include vague priorities, lack of measurable targets, and weak follow-through at group level.

Evidence from administrative units

- **(GEO Overall)** Notes that strategy outlines goals but lacks implementation detail.
- **(NHM §1.1)** Describes strategy as too vague with unrealistic ambitions.
- **(DENT Overall)** Highlights lack of clear definition of excellence and priorities.
- **(INF Overall)** Notes breadth without clear prioritisation mechanisms.
- **(PHA §1.1)** Points to imbalance between education and research strategy.

Also described in national evaluations

- **EVALNAT** — Identifies weak strategy-making capacity as a system-level barrier.
- **EVALMIT** — Notes that overly high-level strategies fail to guide research direction.

Selected verbatim extracts

“The strategy outlines many desirable goals, but the truly strategic part ... involves figuring out how such goals can be achieved.”

(GEO Recommendations)

“Research strategies are often vague or overly bottom-up.”

(Hovedanbefalinger.txt – EVALMIT)

KI-basert oppsummering av fagevalueringer 2024-25 for UH-institusjoner

UiS

Oppsummeringen svarer på en bestilling fra Kunnskapsdepartementet. Forskningsrådet har brukt leveransen som en pilot for å prøve ut bruk av kunstig intelligens (Copilot). Metoden og dens begrensning er beskrevet i et eget dokument som vedlegg.

Oppsummeringen bygger på rapporter som er ført i pennen av internasjonale fagfeller. Forskningsrådet har ikke tatt stilling til vurderingene og anbefalingene i de underliggende rapportene.

Oppsummeringen skal ikke brukes som en selvstendig kilde til vurderinger og anbefalinger i evalueringene, men er utviklet som et hjelpemiddel for å identifisere funn i de originale rapportene som kan være relevante for dialog om utviklingsavtaler for institusjonene og Kunnskapsdepartementet. Se liste over rapporter under.

Eventuelle tilbakemeldinger kan sendes inn på Forskningsrådets svartjeneste <https://tjenester.forskningsradet.no/kontakt>

UiS	Tag
Department of Energy Resources	IER
Department of Electrical Engineering and Computer Science (IDE)	IDE
Department of Mechanical and Structural Engineering and Material Science (IMBM)	IMBM
Department of Mathematics and Physics, IMF	IMF
Department of Energy and Petroleum Engineering – IEP	IEP
Department of Chemistry, Bioscience and Environmental Engineering	IKBM
Faculty of Health Sciences	HV

MAJOR FINDINGS

[Major] Finding 1 — Lack of coherent, unit-level research strategies

Short description

Across the large majority of administrative units, research activities are described as aligned with faculty or university strategies, but without a clearly articulated, unit-level strategy or action plan. This results in reactive rather than proactive research development, limited prioritisation, and weak ownership of strategic direction at the administrative-unit level. The pattern is explicit and repeatedly emphasised across chapters and units, indicating a structural governance issue rather than a unit-specific weakness.

Evidence from administrative units

- (IER §1.1) Strategy is described, but the unit is portrayed as being in transition with unclear future prioritisation beyond broad themes
- (IDE §1.1) Explicit recommendation that the unit develop a strategic plan at unit level
- (IMBM Overall) Repeated emphasis that the department does not have a defined research strategy and relies on faculty-level strategies
- (IEP Overall) Unit explicitly states it does not have its own strategy and follows faculty and university strategies
- (IKBM §1.1) Administrative unit encouraged to define its own cohesive strategy rather than rely on faculty framing

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT:** Emphasises weak, fragmented strategies and calls for clearer, more coherent unit-level strategies
- **EVALMIT:** Identifies vague or overly bottom-up strategies as a key weakness across MIT fields
- **EVALNAT:** Highlights lack of robust strategy-making capacity and need for clearer prioritisation

Selected verbatim extracts

“The department does not have a defined research strategy.”

(IMBM Overall)

“It is recommended that the department should reconsider the need for developing its own strategy and creating an action plan to implement it.”

(IEP Recommendations)

[Major] Finding 2 — Insufficient critical mass and fragmentation of research environments

Short description

A recurrent theme across administrative units is that research is organised into small, fragmented groups or PI-centric constellations with limited thematic integration. This constrains visibility, reduces resilience, and weakens the ability to address large, interdisciplinary challenges or compete internationally. The issue is consistently framed as structural and systemic rather than temporary.

Evidence from administrative units

- (IER §1.2) Research organised into overlapping competence areas without strong thematic integration
- (IDE §2.1) Varying research quality across groups, with limited synergy
- (IMBM §1.1) Very broad spread of research themes with no clear prioritisation
- (IEP Overall) PI-centric model results in lack of critical mass and vulnerability
- (IKBM Overall) Small size and diverse interests require consolidation to reach critical mass

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT**: Identifies fragmentation and lack of critical mass as system-level weaknesses
- **EVALMIT**: Notes that successful groups are larger and thematically coherent
- **EVALNAT**: Emphasises renewal through focused investment rather than uniform improvement

Selected verbatim extracts

“The research groups appear not to be acting as coherent groups with a shared vision or thematic approach.”

(IEP Overall)

“Research groups and units in Biosciences are scattered around the country, are generally quite small.”

(Hovedanbefalingen EVALBIOVIT)

[Major] Finding 3 — Weak strategic use of PhD and postdoctoral pipelines

Short description

Across units, there is a persistent imbalance between senior staff and junior researchers, with PhD programmes often described as undersized or insufficiently strategic. This undermines research productivity, succession planning, and long-term capacity building. The issue is repeatedly flagged across chapters and units, indicating a system-level human-resources challenge.

Evidence from administrative units

- (IER §1.3) Difficulty sustaining PhD recruitment due to funding and transition challenges
- (IDE §2.1) PhD programme described as undersized relative to staff
- (IMBM Overall) Low number of PhDs compared to professors
- (IEP Overall) High teaching load limits capacity to grow PhD and postdoc numbers
- (IKBM Overall) Unit strongly encouraged to increase junior staff to strengthen research

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT:** Identifies ageing researcher population and too few PhD candidates
- **EVALMEDHELSE:** Calls for clearer career pipelines and programme-based research
- **EVALMIT:** Highlights higher PhD-to-professor ratios as a feature of successful groups

Selected verbatim extracts

“The PhD program is undersized, which could negatively impact productivity and research excellence in the long term.”

(IDE Overall)

“The researcher population is ageing, there are too few Ph.D. candidates.”

(Hovedanbefalingen EVALBIOVIT)

[Major] Finding 4 — Limited translation of research into sustained societal impact

Short description

While societal relevance is frequently asserted, many units struggle to demonstrate systematic translation of research into policy, practice, or innovation beyond isolated impact cases. Impact activities are often project-based rather than strategically embedded, and mechanisms for scaling or sustaining impact are weak or unclear.

Evidence from administrative units

- (IER §5) Strong relevance claims, but impact largely framed through selected cases
- (IDE §5.1) Impact cases strong, but dependent on individual trajectories
- (IMBM §5) Societal engagement present but insufficiently organised strategically
- (IEP §5.1) Impact claims not always substantiated beyond training and publications
- (IKBM §5) Impact cases described as unconvincing or underdeveloped

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT**: Calls for stronger mechanisms to increase societal and economic impact
- **EVALMEDHELSE**: Emphasises need to monitor and manage impact more explicitly
- **EVALMIT**: Notes variability and limited concrete evidence of impact in many cases

Selected verbatim extracts

“This case study is not demonstrating impact in the sense that it has changed industry practice.”
(IEP §5.1)

“The three impact cases... are however, not convincing.”
(IKBM §5)

SECONDARY FINDINGS

[Secondary] Finding 5 — Persistent gender imbalance, especially at senior levels

Short description

Gender imbalance, particularly among professors and senior staff, is a recurring issue across many units. Although policies and initiatives are often in place, evidence of effective outcomes or systematic monitoring is limited. The issue is widely noted but varies in severity across units.

Evidence from administrative units

- (IER §3) Only one female professor; ageing staff profile
- (IMF §3) Noticeable imbalance in senior academic positions
- (IEP §3) Gender balance described as poor and worsening
- (IKBM §3) Only 18% female professors
- (HV §3) Strong representation of women, but lack of monitoring mechanisms

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT:** Highlights gender imbalance and ageing workforce
- **EVALMIT:** Notes slow progress on gender balance across MIT fields
- **EVALNAT:** Emphasises continued challenges in gender equality

Selected verbatim extracts

“Gender balance at the department is poor and below the NIFU averages.”

(IEP §3)

“Only 18% of the senior faculty identified as female.”

(IKBM §3)

[Secondary] Finding 6 — Dependence on external funding with uneven distribution

Short description

Many units rely heavily on external funding, often from national sources, with uneven distribution across groups and individuals. This creates vulnerability, reinforces PI-centric models, and limits strategic flexibility, especially in units with high teaching loads.

Evidence from administrative units

- (IER §1.3) High dependence on industrial and external funding
- (IDE §1.3) Uneven funding levels across research groups
- (IMBM Overall) External funding success not evenly distributed
- (IEP Overall) Research income per academic below international standards
- (IKBM §1.3) Very limited EU funding and low external income

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT**: Calls for stronger incentives to win competitive funding
- **EVALMIT**: Notes reliance on a few highly active researchers
- **EVALNAT**: Highlights funding uncertainty as a barrier to long-term planning

Selected verbatim extracts

“The external funding level is on the low side and is uneven across the research groups.”
(IDE Overall)

“The department relies on a small number of highly active researchers.”
(IEP §1.3)

[Secondary] Finding 7 — Underdeveloped use of research infrastructures and data

Short description

Although many units have access to local, national, or international research infrastructures, their strategic use is often under-articulated. Infrastructure is rarely presented as a core strategic asset, and links between infrastructure use, research priorities, and funding are weak.

Evidence from administrative units

- (IER §1.4) Access exists but is largely collaboration-dependent
- (IDE §1.4) Limited discussion of infrastructure participation
- (IMBM §1.4) Difficulties accessing costly international infrastructures
- (IEP §1.4) Limited information on how labs support research strategy
- (IKBM §1.4) Surprisingly low participation in infrastructures

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT**: Emphasises optimising use of national infrastructures
- **EVALMIT**: Highlights infrastructure as a strength not fully exploited
- **EVALNAT**: Calls for better coordination and strategic infrastructure use

Selected verbatim extracts

“It is unclear how the unit will maintain the relationship or grow to find new collaborations.”
(IMBM §1.4)

“The administrative unit does not participate in national or international infrastructures to a significant extent.”
(IKBM Overall)

UiT

Oppsummeringen svarer på en bestilling fra Kunnskapsdepartementet. Forskningsrådet har brukt leveransen som en pilot for å prøve ut bruk av kunstig intelligens (Copilot). Metoden og dens begrensning er beskrevet i et eget dokument som vedlegg.

Oppsummeringen bygger på rapporter som er ført i pennen av internasjonale fagfeller. Forskningsrådet har ikke tatt stilling til vurderingene og anbefalingene i de underliggende rapportene.

Oppsummeringen skal ikke brukes som en selvstendig kilde til vurderinger og anbefalinger i evalueringene, men er utviklet som et hjelpemiddel for å identifisere funn i de originale rapportene som kan være relevante for dialog om utviklingsavtaler for institusjonene og Kunnskapsdepartementet. Se liste over rapporter under.

Eventuelle tilbakemeldinger kan sendes inn på Forskningsrådets svartjeneste <https://tjenester.forskningsradet.no/kontakt>

UiT	Tag
Faculty of Biosciences, Fisheries and Economics	BFE
Arctic University Museum	UMAK
Department of Clinical Dentistry	IKO
Department of Clinical Medicine	IKM
Department of Community Medicine	COM
Department of Health and Care Sciences	IHO
Department of Medical Biology (IMB)	IMB
Department of Pharmacy	IFA
Department of Psychology	IPS
Department of Social Education	DSE
RBUP Nord	RKBU
School of Sport Sciences	SPS
Department of Automation and Process Engineering (IAP)	IAP
Department of Building, Energy and Material Technology	DBEM
Department of Computer Science (IFI)	IFI
Department of Computer Technology and Computational Engineering (IDBI)	IDBI
Department of electrical engineering (IET)	IET
Department of Industrial Engineering	DIE
Department for Mathematics and Statistics (IMS)	IMS
Department of technology and Safety (ITS)	ITS
Department of Chemistry	IK
Department of Geoscience	IG
Department of Physics and Technology	IFT

[Major] Finding 1 — Fragmented strategies and limited prioritisation across units

Short description

Across the clear majority of administrative units, research strategies are described as broad, generic, or weakly prioritised. While alignment with UiT's overarching strategy is repeatedly stated, many units lack forward-looking, focused research priorities, resulting in reactive rather than strategic development. This is framed as a structural issue affecting competitiveness, coherence, and long-term capacity building.

Evidence from administrative units

- **(BFE §1.1)** Research strategy is broad and ambitious, but talent recruitment and prioritisation are identified as growing challenges.
- **(UMAK Overall)** Strategy is outdated and lacks a focused approach; life science area risks losing international standing without stronger strategic direction.
- **(IKM Overall)** Bottom-up, opportunistic strategy dominates; need for proactive, cross-cutting priorities is emphasised.
- **(IPS Overall)** No general research strategy beyond university-level points; research themes remain siloed in small groups.
- **(IDBI Overall)** Research focus is wide and application-driven, with limited scientific profiling and prioritisation.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT** — Calls for clearer strategies and coordination to overcome fragmentation.
- **EVALMEDHELSE** — Emphasises goal-oriented programmes instead of dispersed project activity.
- **EVALMIT** — Identifies weak or overly general strategies as a key differentiator between strong and weak performers.
- **EVALNAT** — Highlights need for system-level prioritisation and strategic renewal, especially in chemistry.

Selected verbatim extracts

- "The overall assessment... is that UMAK lacks an updated strategy." (UMAK Overall)
- "Moving away from the reactive model to a proactive one could secure faster prioritisation." (IKM Overall)

[Major] Finding 2 — Insufficient critical mass and small, vulnerable research groups

Short description

A dominant cross-unit pattern is the presence of small research groups with limited critical mass, making them vulnerable to staff turnover, funding volatility, and reduced international visibility. This is repeatedly linked to difficulties in sustaining excellence, mentoring early-career researchers, and engaging in large-scale collaborations.

Evidence from administrative units

- **(IKO Overall)** Small size and single-person coverage of key disciplines create vulnerability.
- **(UMAK Overall)** Organisation is top-heavy with few PhDs and postdocs; recruitment of young talent is limited.
- **(IPS Overall)** Research groups are small and fragmented, constraining collaboration and impact.
- **(IET Overall)** Low number of PhD students and fragmented topics undermine research capacity.
- **(DBEM Overall)** Diversified topics and small groups make research dependent on single individuals.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT** — Notes excessive fragmentation and lack of critical mass across biosciences.
- **EVALMEDHELSE** — Recommends pooling efforts and reducing dispersion of small groups.
- **EVALMIT** — Identifies group size and leverage of PhD candidates as central success factors.

Selected verbatim extracts

- “The organisation is top-heavy with staff primarily at the senior level.” (UMAK Overall)
- “The inherent smallness of these groups... hinders their ability to engage with cutting-edge technology.” (IPS Overall)

[Major] Finding 3 — Persistent challenges in recruitment and career pipelines

Short description

Most units report systemic difficulties in recruiting and retaining PhD candidates, postdocs, and early-career researchers. Geographic location, limited career predictability, and heavy teaching loads recur as structural barriers. This affects succession planning and long-term sustainability across the institution.

Evidence from administrative units

- **(BFE §1.6)** Recruitment of PhD candidates is good but fewer Norwegians apply; postdoc numbers are low.
- **(IKO Overall)** Difficulty attracting young researchers and PhD students due to location and salary gaps.
- **(IMB Overall)** Declining PhD numbers and ageing staff pose future risks.
- **(IPS Overall)** Staff turnover and lack of junior researchers weaken research continuity.
- **(IET Overall)** Recruitment and gender balance challenges persist, especially at senior levels.

Also described in national evaluations

- **EVALBIOVIT** — Highlights ageing researcher population and weak PhD pipeline.
- **EVALMEDHELSE** — Calls for clearer career perspectives and improved attractiveness for young researchers.
- **EVALMIT** — Notes need for stronger talent pipelines and succession planning.

Selected verbatim extracts

- “It is of concern that the department finds it particularly challenging to recruit young and talented researchers.” (IKO Overall)
- “The researcher population is ageing, there are too few Ph.D. candidates.” (Hovedanbefalingen EVALBIOVIT)

[Secondary] Finding 4 — Limited international funding despite strong collaboration

Short description

While international collaboration is widely reported, many units struggle to translate networks into substantial international funding, particularly from EU programmes. This gap is consistently framed as a missed opportunity rather than lack of potential.

Evidence from administrative units

- **(COM Overall)** International collaboration is strong, but international grants remain limited.
- **(IKM Overall)** Predominantly national funding; hospital-administered grants complicate incentives.
- **(IDBI Overall)** International links exist but yield modest scientific and funding outcomes.

Also described in national evaluations

- **EVALMEDHELSE** — Encourages greater ambition in Horizon and ERC participation.
- **EVALMIT** — Stresses EU participation as a hallmark of successful groups.

Selected verbatim extracts

- “International collaboration is necessary to continue the successful research but also to achieve more international funding.” (COM Overall)

[Secondary] Finding 5 — Open Science well established, but unevenly implemented

Short description

Commitment to Open Access publishing is strong across units, yet broader Open Science practices (FAIR data, user involvement, impact monitoring) are inconsistently applied and often resource-dependent.

Evidence from administrative units

- **(BFE §2.2)** Strong open access record, but funding volatility affects sustainability.
- **(IMB Overall)** Open science focuses mainly on open access; other pillars are less visible.
- **(IFI Overall)** High share of open access publications, but uneven implementation across groups.

Also described in national evaluations

- **EVALMIT** — Notes lack of systematic data on FAIR and broader diversity metrics.
- **EVALNAT** — Highlights uneven implementation beyond open access.

Selected verbatim extracts

- “Engagement with open science focused mostly on open access publishing and access to research data in repositories.” (IMB Overall)

[Secondary] Finding 6 — Societal impact is strong but unevenly evidenced

Short description

Most units demonstrate clear societal relevance, often through education, health services, or regional engagement. However, pathways to impact and systematic evaluation of non-academic impact are uneven and sometimes weakly documented.

Evidence from administrative units

- **(IKM §5)** Several impact cases have directly changed clinical guidelines.
- **(DSE Overall)** Strong societal relevance but limited research volume constrains impact.
- **(IPS §5)** Impact pathways are acknowledged but not systematically developed.

Also described in national evaluations

- **EVALMEDHELSE** — Calls for clearer pathways from research to policy and practice.
- **EVALBIOVIT** — Emphasises need to maximise societal and economic impact.

Selected verbatim extracts

- “The impact cases are clearly of high quality and have in most cases changed guidelines and clinical practices.” (IKM §5)

USN

Oppsummeringen svarer på en bestilling fra Kunnskapsdepartementet. Forskningsrådet har brukt leveransen som en pilot for å prøve ut bruk av kunstig intelligens (Copilot). Metoden og dens begrensning er beskrevet i et eget dokument som vedlegg.

Oppsummeringen bygger på rapporter som er ført i pennen av internasjonale fagfeller. Forskningsrådet har ikke tatt stilling til vurderingene og anbefalingene i de underliggende rapportene.

Oppsummeringen skal ikke brukes som en selvstendig kilde til vurderinger og anbefalinger i evalueringene, men er utviklet som et hjelpemiddel for å identifisere funn i de originale rapportene som kan være relevante for dialog om utviklingsavtaler for institusjonene og Kunnskapsdepartementet. Se liste over rapporter under.

Eventuelle tilbakemeldinger kan sendes inn på Forskningsrådets svartjeneste <https://tjenester.forskningsradet.no/kontakt>

USN	Tag
Department of Electrical Engineering (IT) and Cybernetics (EIK)	EIK
Department of Microsystems (IMS)	IMS
Department of Process, Energy and Environmental Technology (PEM)	PEM
Department of Science and Industry Systems (IRI)	IRI
USN School of Business	SOB

Major Finding 1 — Insufficient strategic focus, operationalisation, and measurable targets

Short description

Across almost all administrative units, strategies are described as broadly aligned with institutional goals but lack sufficient operationalisation, prioritisation, and measurable targets. Strategies are often high-level, with limited use of KPIs, unclear mechanisms for follow-up, and weak links between stated ambitions and implementation. This emerges as a system-level issue affecting research direction, prioritisation, and accountability.

Evidence from administrative units

- **(EIK §1.1)** Strategy aligns with institutional goals but “could benefit from more concrete plans and targeted actions” to drive productivity and innovation.
- **(IMS §1.1)** Strategic goals are clear, but implementation requires stronger coordination across research groups to realise impact.
- **(PEM §1.1)** Strategy monitoring relies on informal KPIs, and “measuring success is challenging due to softer goals.”
- **(IRI §1.1)** Strategy is “well described, but in some parts a bit vague,” particularly regarding academic visibility and funding.
- **(SOB §1.1)** Action pillars are reasonable, but “a more ‘measurable’ description of the short- and long-term targets might be preferred.”

Also described in national evaluations

- **VALMIT** highlights weak or overly vague strategies in several units and calls for clearer research foci and prioritisation.
- **VALNAT** stresses the need for system-wide strategic renewal with clearer investment and disinvestment choices.

Selected verbatim extracts

- “The strategy could benefit from more concrete plans and targeted actions to better support researchers and drive higher productivity and innovation.” (EIK §1.1)
- “Measuring success is challenging due to softer goals.” (PEM §1.1)

Major Finding 2 — Need for stronger and more localised research support and leadership structures

Short description

A recurring cross-unit theme is insufficient research support capacity and unclear research leadership structures. Centralised or under-dimensioned support models, lack of dedicated research leadership roles, and unclear division of responsibilities between administrative levels constrain proposal development, strategic follow-up, and research quality enhancement.

Evidence from administrative units

- **(EIK §1.3)** Support for grant applications exists but “could be enhanced,” particularly for international funding.
- **(IMS §1.2)** Research leadership and support are largely centralised, with limited department-level capacity.
- **(IRI §1.2)** Centralised research support “seems to have too little capacity,” and group leaders lack allocated research leadership time.
- **(PEM §1.2)** Lack of formal risk mitigation and evaluation processes linked to research organisation.
- **(SOB §1.2)** Decision-making and target-setting are unclear due to the group’s virtual and dispersed structure.

Also described in national evaluations

- **VALMIT** repeatedly notes weak research leadership capacity and insufficient support for funding applications.
- **VALMEDHELSE** calls for stronger organisational and support structures to increase competitiveness.

Selected verbatim extracts

- “The central administration seems to have too little capacity.” (IRI §1.2)
- “The support provided ... could be enhanced.” (EIK §1.3)

Major Finding 3 — Persistent challenges in gender balance and broader equality implementation

Short description

All units express formal commitment to equality and diversity, typically aligned with institutional action plans. However, gender imbalance—especially at senior academic levels—remains a persistent challenge. Moreover, several units lack concrete actions, monitoring mechanisms, or local plans translating policy into practice.

Evidence from administrative units

- **(EIK §1.6)** Gender imbalance persists, particularly in senior academic roles, despite recent improvements.
- **(IMS §1.6)** Gender balance is described as poor, with a need for dedicated actions beyond fair recruitment processes.
- **(PEM §1.6)** Female representation is uneven across career levels, with no data on succession planning.
- **(IRI §1.6)** Policies exist, but “no actions” beyond policy documents are clearly described.
- **(SOB §1.6)** Gender balance is a management concern, but PhD numbers and progression remain limited.

Also described in national evaluations

- **EVALMIT** and **EVALNAT** both identify gender imbalance as a systemic issue across fields.
- **EVALMEDHELSE** emphasises inclusion strategies beyond gender alone.

Selected verbatim extracts

- “The gender balance in the research staff is poor.” (IMS §1.6)
- “The Evaluation Committee therefore cannot discern what is actually done beyond policy documents.” (IRI §1.6)

Secondary Finding 1 — Limited diversification of external funding and low EU participation

Short description

Many units rely heavily on national funding sources, particularly RCN, with limited success in EU or other international funding schemes. While ambitions to increase EU participation are stated, structural, support-related, and capacity constraints hinder progress.

Evidence from administrative units

- **(EIK §1.3)** No EU project participation despite strategic ambition.
- **(IMS §1.3)** EU funding is increasing but requires active management and support.
- **(IRI §1.3)** External funding has increased, but support capacity limits competitiveness.
- **(PEM §1.3)** International funding remains modest relative to staff size.

Also described in national evaluations

- **EVALMIT** stresses the need for increased EU and international funding participation.
- **EVALNAT** highlights insufficient international competitiveness in several fields.

Selected verbatim extracts

- “The administrative unit has not been involved in any EU project.” (EIK §1.3)
- “Support activities to facilitate researchers funding applications need to increase.” (IRI §1.3)

Secondary Finding 2 — Research output quality and impact need strengthening

Short description

While research production volumes are generally acceptable, several units report uneven quality, modest citation impact, or insufficient articulation of societal and scientific impact. Publication strategies are often underdeveloped or insufficiently ambitious.

Evidence from administrative units

- **(EIK §2)** Publications are cited less than field averages.
- **(IMS §2.1)** Monitoring of publication output is strongly advised.
- **(PEM §2)** Mean normalised citation score is below national averages.
- **(SOB §2)** Publications “contribute less to the advancement of the disciplines.”

Also described in national evaluations

- **EVALMIT** and **EVALNAT** both identify uneven research quality and limited international visibility.

Selected verbatim extracts

- “Papers are cited much less than the average in these fields.” (EIK §2)
- “Some effort is needed to improve the overall quality.” (SOB §2)

Secondary Finding 3 — Strong industry collaboration, but insufficient strategic integration

Short description

All units report strong links with industry, particularly through education, applied research, and regional engagement. However, these collaborations are often fragmented, insufficiently leveraged for research excellence, or weakly integrated into long-term research strategies.

Evidence from administrative units

- **(EIK §1.5)** Industry collaboration is strong but not fully aligned with strategic goals.
- **(IMS §1.5)** Project-based collaborations dominate, with limited long-term planning.
- **(IRI §1.1)** Industrial collaboration is a major strength but under-exploited for research identity.
- **(SOB §1.5)** Many collaborations exist, but the group's role is sometimes unclear.

Also described in national evaluations

- **EVALMIT** highlights the need to move from project-based collaboration to strategic partnerships.

Selected verbatim extracts

- "The benefits derived from these collaborations are not always apparent." (EIK §1.5)
- "Identity work beyond marketing is needed to strengthen IRIs image as a research partner." (IRI §1.1)

Oppsummering av fagevalueringer for UH-institusjoner

Vedlegg til leveranse til Kunnskapsdepartementet om metode og begrensninger

01.04.2026

Innhold

Bestilling	2
Om valg av løsning og kvalitetssikring.....	2
Om datagrunnlag.....	3
Rapporter til de administrative enhetene.....	3
Nasjonale rapporter	4
Metode og arbeidsprosess	4
Valg av KI-modell.....	4
Metode	4
Arbeidsprosess og analyseflyt	5
Konsistens, evidenskrav og sporbarhet.....	5
Sporbarhet gjennom referanser og identifisering av feil	6
Begrensninger	6
Vedlegg.....	7

Dette notatet forklarer arbeidsprosess og metoder brukt i oppsummering av vurderinger og anbefalinger i rapporter for administrative enheter i fire fagevalueringer ferdigstilt i 2024 ([EVALNAT](#) & [EVALBIOVIT](#)) og 2025 ([EVALMIT](#) & [EVALMEDHELSE](#))

Bestilling

Anmodning om utarbeidelse av kunnskapsgrunnlag om fagevalueringene fra Kunnskapsdepartementet i brev av 5. desember 2025:

Departementet viser til Forskningsrådet sine fagevalueringer og ber Forskningsrådet lage en oppsummering av vurderinger og anbefalinger som kan være til nytte i dialogen mellom institusjonene og departementet om nye utviklingsavtaler. Departementet ønsker at oppsummeringen knyttes til den enkelte institusjon, men at det også pekes på utfordringer nasjonalt og på det enkelte fagområde.

Leveransen skal formidles i et egnet format slik at det kan benyttes på en god måte i prosessen med utviklingsavtalene for institusjonene og for departementet. Departementet legger til grunn at arbeidet og leveransen ikke vil kreve omfattende ressursbruk. KD vil ha dialog med Forskningsrådet om leveransen.

Om valg av løsning og kvalitetssikring

Kunnskapsdepartementet legger til grunn at oppdraget skal gjøres uten omfattende ressursbruk. I dialog med departementet har vi derfor valgt å bruke en stor språkmodell (MS Copilot) for å summere opp vurderinger og anbefalinger på tvers av administrative rapporter for hver institusjon. På grunn av omfanget av datamaterialet (111 rapporter fordelt på 15 institusjoner – se vedlegg 1) har det ikke vært mulig innenfor rammene av prosjektet å gjøre en komplett manuell kontroll av alle oppsummeringene. Forskningsrådet har videre avgrenset leveransen til de 9 institusjonene som har fått vurdert minst tre av sine administrative enheter. For enheter med én eller to rapporter er vår vurdering at det er en bedre løsning å basere dialogen på de originale rapportene.

Oppsummeringene refererer til strukturen i rapportene som er levert til de administrative enhetene hvor hvert kapittel svarer på ett av kriteriene som er brukt i vurdering av de administrative enhetene. Dokumentet som er utarbeidet for hvert lærested gir en oversikt over funn som er gjennomgående for flere administrative enheter og som dermed kan gi en indikasjon på tema som er relevant for prosessen med utviklingsavtalene for institusjonene og for departementet. For alle funn er det referert til belegg i kildedokumentene.

Forskningsrådet har også inkludert referanse til nasjonale rapporter som viser samsvar mellom observasjoner som gjelder det enkelte lærested og anbefalinger i nasjonale rapporter. Sammenlikning med funn i nasjonale rapporter er kun basert på anbefalingene fra disse rapportene (Chapter 7 Recommendations, se vedlegg 3). Anbefalinger i de nasjonale rapportene kan ha generell relevans for det norske forskningssystemet, ut over spesifikke institusjoner og fag. Vi legger derfor til grunn at det enkelte lærested selv kan vurdere om funn i nasjonale evalueringer er relevante for dem, både fra evalueringer der de har deltatt med minst én administrativ enhet og fra evalueringer der de ikke har deltatt.

Forskningsrådet understreker at leveransen ikke kan brukes som en selvstendig kilde til anbefalinger og vurderinger i fagevalueringene, men snarere skal forstås som et hjelpemiddel for å identifisere funn i de originale rapportene som kan være relevante for dialog om utviklingsavtaler for institusjonene og for departementet.

Forskningsrådet har sikret kvaliteten i resultatet på følgende måte:

- Ulike strategier for instruksjoner til Copilot (prompting) er prøvd ut med mål om å utforme et sett med instruksjoner som gir tilstrekkelig robusthet i resultater. Se kapittel Metode og arbeidsprosess under
- Kontroll av oppsummering mot grunnlagsdata er utført som stikkprøver for å sikre at språkmodellen utfører oppgaven som forventet. Noen sitater er komplettert manuelt. Mindre unøyaktigheter eller variasjoner kan fortsatt forekomme for enkeltfunn fordi modellen er probabilistisk.
- Alle sammendrag er gjennomlest med tanke på indre konsistens, forståelighet og mulig bias.

Forskningsrådet har lagt til rette for etterprøvbarehet på følgende måte:

- Dokumentasjon av metode og instruksjoner til Copilot (se komplett prompt i vedlegg 2)
- Referanser til datagrunnlaget i den enkelte evalueringsrapport som skal gjøre det mulig for hver institusjon å vurdere den KI-genererte oppsummeringen opp mot deres egen oppfatning av hva som er de viktigste vurderinger og anbefalinger for deres administrative enheter basert på originaldokumentene.

Vi vil videre i dette notatet gjøre rede for datagrunnlag, metoder, arbeidsprosess og begrensninger i disse.

Om datagrunnlag

Den 3. runden med fagevalueringer som startet opp i 2021 omfattet matematikk, naturvitenskap og teknologi (EVALNAT 2024, og EVALMIT 2025) og livsvitenskap (EVALBIOVIT 2024 & EVALMEDHELSE 2025). Evalueringsmodellen for disse evalueringene bygger på forslaget til [nasjonalt rammeverket for evaluering av norsk forskning og høyere utdanning](#) utarbeidet av en arbeidsgruppe nedsatt av Kunnskapsdepartementet (1.2.2021). Basert på rammeverket har Forskningsrådet i denne 3. runden med fagevalueringer lagt vekt på at evalueringene skal være nyttig for både fag- og organisasjonsutvikling, herunder å «dokumentere organisatoriske forhold som kan tenkes å framme eller hemme kvalitet [i forskning]» (nasjonalt rammeverk s.44). Evalueringene er utført av sektorspesifikke evalueringskomiteer som har gitt vurderinger og råd tilbake til lærestedene i form av rapporter til de administrative enhetene som er meldt inn til evalueringen, som oftest universitetsinstitutter.

Nasjonale rapporter er publisert på [Forskningsrådets nettsted](#). Lenker til administrative enhetsrapporter er inkludert i oppsummeringene for hvert lærested med lenke til originalrapporter som er publisert på Forskningsrådets nettsted. Oversikt over alle administrative enhetsrapporter finnes i vedlegg 1.

Rapporter til de administrative enhetene

De administrative enhetene som deltok i evalueringene ble vurdert ut fra 5 evalueringskriterier:

1. Strategy, resources and organisation
2. Research production, quality and integrity
3. Diversity and equality
4. Relevance to institutional and sectoral purposes
5. Relevance to society

I rapportene som ble levert tilbake til institusjonene finnes to unummererte seksjoner "Overall evaluation" og "Recommendations" først i hver rapport, og deretter ett kapittel med vurderinger og anbefalinger for hvert av de 5 evalueringskriteria. Noen av kapitlene har underkapitler (seksjoner). Vi har brukt teksten i "Overall evaluation", "Recommendations" og disse kapitlene (1-5) som datagrunnlag for å oppsummere vurderinger og anbefalinger på tvers av administrative enheter for det enkelte lærested.

Merk: Datagrunnlaget er begrenset til administrative enheter som deltok i en av de fire evalueringene EVALBIOVIT, EVALNAT, EVALMEDHELSE og EVALMIT (se oversikt i vedlegg 1). Oppsummeringene er derfor ikke representative for den fulle bredden i av forskningsfaglig virksomhet ved et lærested. Oppsummeringen vil være relevant for fakulteter eller UH-institusjoner hvor en vesentlig del av virksomheten er basert på forskning innenfor de evaluerte fagområdene.

Nasjonale rapporter

Tekst fra kapittel 7 'Conclusions and recommendations' i de nasjonale rapportene for EVALBIOVIT, EVALNAT, EVALMEDHELSE og EVALMIT er inkludert for å vise samsvar mellom observasjoner som gjelder det enkelte lærested og anbefalinger i nasjonale rapporter (se Vedlegg 3). Samsvar er predikert av Copilot for alle de fire nasjonale rapportene for alle læresteder, uavhengig av hvor mange evalueringsløp et lærested har deltatt i.

Metode og arbeidsprosess

Målet med analysen har vært å avdekke konsistente mønstre i vurderinger og anbefalinger internt ved den enkelte institusjon og samsvar mellom mønstrene ved den enkelte institusjon og funn i de nasjonale rapportene. I arbeidet med å utvikle metoden for å identifisere fellespunkter på tvers av administrative enheter ved institusjonene har vi lagt vekt på størst mulig transparens og sporbarhet for å gi institusjonene mulighet til å etterprøve de KI-genererte prediksjonene opp mot vurderinger og anbefalinger i de originale rapportene.

Valg av KI-modell

I dette prosjektet har vi brukt Microsoft 365 Copilot, en KI-basert chatløsning som inngår i Forskningsrådets lisens fra Microsoft, og som er basert på GPT-5-familien av språkmodeller.

Metode

I utviklingen av metoden tok vi først utgangspunkt i PDF-versjonene av de administrative enhetsrapportene slik de foreligger på Forskningsrådets nettsider. Det viste seg imidlertid at Copilot ikke kunne lese PDF-ene direkte, men baserte oppsummeringen på en representasjon av semantisk innhold. For å sikre presis referanseføring og full kontroll over tekstgrunnlaget, produserte vi derfor .txt-versjoner med innhold fra alle dokumentene, med en ensartet og standardisert formatering. Forskningsrådet kan gjøre disse versjonene tilgjengelige på forespørsel.

I den videre prosessen gjennomførte vi flere iterasjoner med ulike analyseoppsett for å identifisere en metode som kunne avdekke tverrgående temaer på en konsistent og etterprøvbart måte. Da resultatene fra én av metodene oppfylte våre forventninger til konsistens og etterprøvbart, ble Copilot bedt om å generere en ny, eksplisitt prompt basert på denne metodikken, med tydelige regler for klassifisering, evidens og sitatbruk (se vedlegg 2). Hensikten var både å sikre reproduserbarhet og å kunne verifisere at modellen faktisk fulgte metoden slik den var definert.

Denne samme prompten ble deretter benyttet for alle institusjonene, med kun én variabel: de institusjonsspesifikke input-dokumentene. Dette sikret en konsistent analyseprosess.

Dialogen med Copilot ble ført på engelsk, fordi kildedokumentene foreligger på engelsk. Resultatet er også formidlet på engelsk for å redusere risikoen for unøyaktigheter som kan oppstå ved oversettelse.

Arbeidsprosess og analyseflyt

Copilot sin arbeidsprosess består av flere trinn som til sammen sikrer en enhetlig analyse. Først struktureres alle dokumenter ved hjelp av standardiserte `===[TAG]===`-markører for hver administrativ enhet (lagt inn manuelt). Deretter gjennomgås alle seksjoner systematisk for å identifisere tverrgående temaer på tvers av administrative enheter. Funnene klassifiseres som enten *Major* eller *Secondary Findings* basert på hvor tydelige, hyppige og konsistente de er i datamaterialet.

Et tema ble klassifisert som et Major-funn når det ble tydelig løftet frem i minst 75% av administrative enhetene og representerer utfordringer på system nivå eller strukturelle utfordringer. Et tema ble klassifisert som et Secondary-funn når det gikk igjen i minst 50% av enhetene, men var mer variabelt formulert, fagspesifikt eller krevde syntese av beskrivelser med ulik ordlyd. Videre ble funnene koplet til relevante nasjonale evalueringer for å identifisere samsvar mellom lokale observasjoner og nasjonale vurderinger.

Konsistens, evidenskrav og sporbarhet

Instruksjonene satt som krav at alle funn måtte gjenfinnes på tvers av flere administrative enheter (triangulering), forankres i konkrete seksjoner og underbygges av direkte sitater. Dette gjør at kun klare, konsistente og gjentatte temaer løftes frem som funn.

For hvert funn stilte vi også tydelige krav til evidens: maksimalt fem referanser fra konkrete seksjoner, skrevet i standardisert format, samt direkte sitater som dokumenterer funnets innhold. Denne strukturen gjør at alle funn kan spores tilbake til eksakte tekstpassasjer i kildematerialet. Vi satt en grense på maksimalt fem referanser for å begrense dokumentenes lengde.

- For Major findings forventes funnene å være relevant for minst 75% av de evaluerte enhetene. Om institusjonene ønsker å undersøke grunnlaget for funnet anbefaler vi derfor at flere enn de refererte enhetene tas med i betraktning i eventuelle diskusjoner om disse funnene.
- For Secondary findings forventes funnene å være relevant for minst halvparten av de evaluerte enhetene. Her kan det være tilstrekkelig å diskutere funnene basert på de refererte enhetene.

Generelt bidrar kravene om eksplisitt sporbarhet, avgrensning av analysegrunnlag til de opplastede administrative enhetsrapportene, og systematisk klassifisering av funn i «Major» og «Secondary» til å redusere rommet for fortolkning og sikre at analysen forblir datadrevet. Metoden bygger dermed robusthet gjennom triangulering, transparens og stringent evidenskrav.

Sporbarhet gjennom referanser og identifisering av feil

Et avgjørende element i metoden var å sikre sporbarhet mellom identifiserte fellespunkter og grunnlagsmaterialet. Som forklart over er sporbarheten ivaretatt ved at Copilot oppgir referanser til relevante seksjoner i de administrative enhetsrapportene og en kort beskrivelse av hvordan det omtales i de nasjonale rapportene. I tillegg ble Copilot pålagt til å legge inn 1-2 verbatim sitater fra de mest relevante rapportene.

Forskningsrådet har gjennomført manuelle stikkprøver for å verifisere at referanser og sitater var korrekte. Gjennomgangen avdekket ingen reelle feil, men enkelte mindre avvik ble identifisert, som for eksempel referanser med avvikende format og sitater som ikke var gjengitt verbatim, men likevel semantisk korrekt. Det ble ikke avdekket feil i informasjonen, og Forskningsrådet vurderer derfor at resultatene oppfylder Kunnskapsdepartementets føring om at oppsummeringen av vurderinger og anbefalinger i Forskningsrådets fagevalueringer skal være *til nytte i dialogen mellom institusjonene og departementet om nye utviklingsavtaler*. Det kan likevel ikke utelukkes at Copilots vurdering av hvilke punkter som bør klassifiseres som *major* eller *secondary* ikke alltid er helt presis, eller at enkelte formuleringer av punktene avviker fra hvordan et menneske ville valgt å uttrykke dem.

Det er derfor avgjørende at kildedokumentene brukes aktivt når påstander skal vurderes eller diskuteres, og at referanser og sitater benyttes for å sikre korrekt verifisering.

Begrensninger

Teknologien som store språkmodeller bygger på (prediksjon av mest sannsynlige neste ord i en tekst basert på mønstre lært fra store mengder tekstdata) gir ikke mulighet for å forklare nøyaktig hvilke ord eller kombinasjoner av ord som inngår i identifikasjonen av et gitt tema. Manglende transparens og forklarbarhet er dermed en viktig begrensning ved store språkmodeller. Videre kan modellen reflektere skjevheter (bias) fra sine treningsdata med hensyn til hvordan ulike grupper av mennesker og fenomener er representert. Slike skjevheter kan påvirke hvilke tema om løftes opp i et sammendrag.

Lukket kildekode-baserte KI-systemer, inkludert Copilot-løsningen som ble brukt her, innebærer særskilte utfordringer knyttet til kontroll og etterprøvnbarhet. Leverandøren kan gjennomføre løpende oppdateringer på modell- og systemnivå, uten at brukeren har innsyn i hva som faktisk er endret. Fravær av tydelige og stabile versjonsnumre gjør det vanskelig å dokumentere hvilken systemtilstand analyser eller beslutningsstøtte er basert på, noe som svekker sporbarhet, reproduksjon og langsiktig styring.

Forskningsrådet har lest gjennom sammendragene med tanke på å avdekke eventuelle systematiske skjevheter. Vi har ikke funnet åpenbare mangler eller skjevheter som gir grunn til å tro at tema som er løftet opp ikke er representative for evalueringsrapportene. Det er likevel mulig at det finnes tema i rapportene som er utelatt og som institusjonene selv mener er vesentlige. Vi oppfordrer derfor institusjonene til å gjøre egne vurderinger av hva som er verdt å løfte opp fra evalueringsrapportene og som kan være av relevans for dialogen med Kunnskapsdepartementet.

Vedlegg

Vedlegg1_AU-rapporter-per-UH-inst.xlsx

Vedlegg2_prompt.docx

Vedlegg3_Hovedanbefalinger_nasjonale_rapporter.pdf

You are given a set of administrative unit evaluation documents covering the same units across multiple chapters (e.g. Strategy, Research Quality, Diversity, Relevance, Societal Impact), plus one document containing national evaluation recommendations.

SCOPE AND CONSTRAINTS

- Use only the uploaded and fetched files as source material.
- Do not use enterprise search content or external knowledge.
- You do not need to provide system style citations.
- All references must be TAG based, using:
  - (TAG §x,y) for numbered sections
  - (TAG SectionName) for nonnumbered sections (e.g. Overall, Recommendations)
- Each TAG corresponds to one administrative unit.
- Do not invent content, interpretations, or examples not explicitly supported by the files.

TASK

Produce a single integrated cross unit analysis identifying crosscutting themes that recur across multiple administrative units.

1. Classify findings

Classify findings into:

A. Major Findings

Themes that:

- Appear clearly across at least 75% of the units
- Are strongly emphasised or explicit
- Represent system level or structural issues

B. Secondary Findings

Themes that:

- Recur across at least 50% of the units
- Are less explicit, more variably phrased, or field specific
- Still constitute meaningful cross unit patterns

The number of findings in each category must be data driven (do not force a fixed number).

2. REQUIRED OUTPUT FORMAT (STRICT)

For every finding (both Major and Secondary), use exactly this structure:

[Major / Secondary] Finding X — [Short, descriptive title]

Short description

A concise synthesis (one paragraph) explaining the finding as a cross unit pattern.

Evidence from administrative units

List up to 5 pieces of evidence, each formatted as:

- (TAG §x.y) Short explanation of how this section supports the finding

Also described in national evaluations

State explicitly which of the following address similar issues, with a short explanation (1 sentence):

- EVALBIOVIT
- EVALMEDHELSE
- EVALMIT
- EVALNAT

(Only include evaluations where the alignment is substantively clear.)

Selected verbatim extracts

Include 1–2 short quotations, exactly as written in the source text (1–3 lines each), each with:

- quotation marks
- (TAG §x.y) or (TAG SectionName)

Do not paraphrase inside quotes.

3. GENERAL RULES

- Each finding must be supported by multiple administrative units.
- Do not include unit specific or one off observations as findings.
- Be neutral, analytical, and precise.
- Write in clear, professional English suitable for leadership, KD, or evaluation reporting.
- Structure the output so it is easy to copy paste into Word.

EVALBIOVIT

7. Recommendations

1. Make sure all administrative units in this research area have coherent and synergistic strategies and implement mechanisms to coordinate them on the national level. A national strategy on Biosciences could help.

Almost all research units in the Biosciences area perform work that is going to be key in achieving sustainability goals and transforming to a green/blue bioeconomy. To date, however, the potential is not fully realised. All units should develop clear strategies how to increase their performance. Scientific excellence and maximising impact should be guiding principles in developing the strategies. Focus, collaboration, diversity, and internationalisation are prerequisites. Coordination at the national level is necessary. The mechanism of coordination depends on the will to change and achieve excellence and impact. A national strategy for Biosciences, with clear goals and clear implementation processes with the right incentives, could help.

2. Create, through clear strategies, more direction and critical mass in the HEIs and Institute Sector as a whole, to achieve excellence in science

Norwegian Biosciences come across as too fragmented and as not making the best use of the resources and state-of-the-art facilities they have. Research groups and units in Biosciences are scattered around the country, are generally quite small (in an international perspective) with weak strategies that are not aligned with each other and show limited cooperation. This evaluation shows that research excellence is not achieved to such a level as seems possible. More focus is needed in the research to achieve the next level and remain competitive with the Netherlands, Switzerland, Germany, the UK, etc., where a lot is happening in governance and in building clusters of excellence of critical mass. This focus needs to be promoted at the national level, as it will not emerge bottom-up. Clear goals and evaluation criteria need to be set, and choices need to be made on the topics that will be pursued.

3. Increase incentives to use the core funding to win additional competitive funding

The high core funding for academic research in Norway is a true strength. However, the evaluation shows that the high core funding in some cases leads to limited efforts with winning competitive funding. Incentives should be increased to attract more competitive funding (especially for HEIs and especially from international sources). Not all universities have EU grant advisors – consideration should be given to sharing this resource across universities. Consideration could also be given to decreasing the core academic funding in Norway and increasing the budgets for competitive national funding, either by increasing competitive funding budgets at the RCN or by making part of base funding dependent of achievements in gaining competitive funding or on performance evaluation.

4. Generate incentives and programs to foster collaboration, both nationally and Internationally

To make the research system more than the sum of its parts (the research groups), more governance and synergy is needed. Incentives should foster this. This could be incentives (at the national level,

but also at unit level) to promote sectoral cooperation (between groups in Biosciences, especially in areas that are unique strengths of Norway, such as aquaculture), but also interdisciplinary cooperation, like e.g., in computational life sciences and AI or in monitoring (Arctic) marine biology. This can be done by setting up well-funded interdisciplinary research centres with stringent excellence criteria. Cooperation strategies should include strong international partners.

5. Continue the support for Research Infrastructures and optimise their use

Norway has a very well-developed system of support for Research Infrastructures (RI) at the national level with a national roadmap and a financing mechanism. This support should be continued. However, even more attention could be paid to funding maintenance of the RI including regular upgrading of the RI to make sure that scientific innovation is continued. The RI in Norway include unique long-term data sets and museum collections. Researchers should make more use of these assets and attract greater recognition of the benefit of these assets to promote more secure funding for these RI.

6. Generate incentives and programs to make use of scientific results and increase economic and societal impact

☒To generate more economic impact, there should be stronger support and the right systemic funding incentives for promoting entrepreneurship and start-up culture. Many units have given examples of commercially or economically relevant and promising results, and some units (although that could be better supported) hold significant patents. Only in a few cases, however, are these exploited by the founding of new companies. In most cases, the patents seem underutilised, or the results are given to an existing corporation in the framework of a research collaboration. Given that Norway does not currently have significant biotech or pharma industries, which in itself is a growth-limiting factor for its Biosciences research, an actively supported startup network could lay the foundation for changing this. ☒To increase societal impact, it should be ensured that the voice from science to politics is institutionalised, so that the results of (bio)science are used for formulating policy in response to climate change and biodiversity loss as well as for economic transformation. Government and those generating the evidence through scientific research and (long-term) monitoring should be working closely together on a common goal. This could be facilitated by a standing advisory body to the government or the post of a National Chief Scientific Advisor.

7. Establish measures for a stronger talent pipeline, combining domestic education and hiring of international staff

The importance of the field of Biosciences for Norway cannot be understated, but the researcher population is ageing, there are too few Ph.D. candidates, and foreign researchers are inclined to leave Norway after their temporary contracts run out. This leads to enormous challenges in the human resources field. An integrated plan should be developed to address this issue. For this plan it is recommended to: ☒Plan ahead (at least five years) before faculty members retire and use the degrees of freedom wisely, including to increase diversity in senior roles. ☒Focus on increasing the number of Ph.D. candidates in general and of international scientists in particular. Research leaders (supervisors) should be encouraged to apply for national and international funding to hire Ph.D. candidates. Additionally, or alternatively, RCN could be given the funds to open dedicated (maybe even targeted) Ph.D. programmes to secure a talent pipeline. ☒Develop creative programmes to

attract staff at various stages of their career, such as visiting faculty programmes, national digitalisation and AI platforms, start-up incubators, (female) “rising star” programmes, incentives for early-career researchers, or national exchange programmes with top partners abroad that could be a mutual win and provide innovative ways of capitalising on the unique location and infrastructure of the Norwegian research units. ☒Pay attention to retaining those (international) researchers in the system that have been attracted to Norway. This includes promotion of English as a language in teaching, in the research groups and as a (at least secondary) administrative language in the RCN and in the research units, taking account of the need for positions for the spouses of researchers, setting up (more) international schools for the children of researchers, etc. ☒Encourage female Ph.D. graduates to continue their career in research e.g. by providing career mentoring programmes and targeted funding to minimize barriers for promotion to professorial positions (e.g. international post-doctoral placements, support for families). ☒Continue efforts to increase diversity, especially among permanent staff.

8. Make use of science advisory boards to provide external review, advice and assistance with developing strategies

For more coherent strategies to be developed, the units should make systematic use of international scientific advisory boards (SAB). Such advisory boards are commonly used in many countries, but they seem scarce in Norway. A SAB could not only provide advice and an external view during a strategy process, but also be ambassadors for Norwegian science across the world, help review and evaluate scientific programmes and success on a more frequent basis than the large 10-year evaluations, nucleate a growing network, and improve the visibility of the outputs from the research and monitoring undertaken by both the academic and institute communities across Norway.

EVALMEDHELSE

7. Recommendations

The national committee is of the opinion that the medical and health research in Norway is of good quality and has good societal impact to examples where research is of top level and where there is excellent impact. However, there are opportunities to reach top level across a broader part of the system and for increasing societal impact. In order to achieve this, actions should be taken in the domains of organisation, human resource management, incentives and data management. The five most important recommendations to achieve this are:

1. Improve the coordination of research funding to promote the competitiveness of the medical and health research in Norway. **☒**Aim to create synergies and critical mass across the research system **☒**Organise a strategic discussion on whether the research resources on specific topics should be pooled or whether they should be spread out geographically. Take into account experiences on what has been achieved with the (fundamental) restructuring of the research environment in many units, often merging smaller colleges into larger structures. The committee would encourage avoiding duplication and silo based working between organisations and encourage a focus on cooperation (e.g. virtual research groups across organisations) instead of solely promote competition on project level. Also include the role of regions and municipalities (esp. in rural areas), in the health care system and their needs for research in the discussion. Make a decision based on the outcome of the discussion.

☒*Increase base funding for smaller health trusts and smaller HEI*, so they can be equipped to do good research and become attractive partners in national and international cooperation.

☒*Consider central provision of methodological expertise* to increase research power of smaller admin units which cannot afford developing all methodological expertise inhouse by themselves.

2. Increase the competitiveness of Norwegian medical and health research by focusing research on goal-oriented programmes across administrative units and organisations and connecting these to international state of the art.

☒*Develop goal oriented research strategies and increase focus in the research* (either by reducing the number of research topics, or by cooperating with other entities). Such strategies can also provide a basis for better planning of recruitment.

☒*Increase collaboration and joint work at* strategic level as well as in the delivery of the research.

☒*Obtain more competitive international funding.* Be more ambitious, make resources available for application support for Horizon and ERC, also as a consortium leader, cooperate with the international leaders in the field, look beyond Europe (e.g. NIH). **☒**(for institutes)

Strengthen the portfolio of intervention studies, again moving from projects to goal oriented programmes, and by increasing cooperation (esp. with regional and municipal authorities providing health and social care but also with universities). This increases the opportunities to get evidence for policy makers to deal with (suddenly arising) societal problems.

☒ **Direct funding from projects (and maybe base funding) to society oriented programmes.** The programmes should be focused on clear societal targets²⁸, with clear roadmaps and milestones, where researchers cooperate across research groups and organisations to achieve common goals. This unites larger and smaller groups into networks to mobilise critical mass, it promotes interdisciplinary collaboration across the value chain, involves the different regions as well as user groups across Norway, and contributes to relevance, quality and impact and makes it possible to measure progress.

☒ **Reward research groups/researchers that participate in international programmes,** e.g. award national bonuses for successful applications in Horizon and/or develop a mechanism for compensation for highly ranked (but not funded) ERC applications. These rewards can lower the threshold to consider (considerable) efforts in applications for these prestigious grants and may create a more international orientation.

☒ **Promote cooperation of public research with industry,** esp. in the field of medical technologies, which seems not to be the focus of the research in admin units in the evaluation, but which is a sizeable industrial sector in Norway. This could e.g. be done by developing a cooperative industry programmes focused on PhDs and postdocs, look for example at the Luxembourg FNR Industrial fellowship scheme (Industrial Fellowships - FNR)

3. Make medical and health research more attractive for young and/or foreign staff and develop clear career perspectives for researchers.

☒ **Develop clear career perspectives for researchers.** The gap between getting a PhD degree and becoming a professor or senior physician is large. Programme based research has a better base for recruitment than singular research projects.

☒ **Put more focus on start-up packages for external recruits at the early independent career stage.** Consider these an investment for the dynamic future of research environments.

☒ **Switch to a more international culture, where English and Norwegian are operating languages.** Attracting foreign staff is the easiest/fastest solution to attract more staff for research. Having to learn to speak Norwegian is a serious barrier for this.

☒ **Develop affirmative action to attract researchers to smaller health trusts outside Oslo and Bergen.** Consider higher salaries in the North, a number of automatically funded PhDs or post docs with each professor position, etc.

☒ **Be vigilant about the increasing gender gap** in recruitment to health research and make efforts to understand why men shy away from research.

☒ **Develop inclusion strategies that are broader than gender strategies alone.** Set clear goals and measure progress.

☒ For admin units in the HT sector: **Implement incentives to do research, in order to reduce the tension between clinical practice and research.**

☒ **Develop succession plans for leadership,** in cases where retirement for present leaders is close. Take the gender balance into account, as women are (still) underrepresented in senior positions.

4. Develop and implement a good, nationally coordinated registry system as a backbone for and a strong asset of Norwegian medical and health research.

☒ ***Make research across registries possible.*** In order to achieve this, it is necessary to review all registers available and develop an effective organisation structure, using national and international standards for data exchange, including the EU framework for interoperability (Operational, technical, semantic and legal), as well as a nationally established practice for data privacy vs. secondary use of health data (i.e. GDPR vs. EHDS).

☒ ***Develop a semantic standard for registries that*** is encouraged for all health registries, clinical registries and longitudinal datasets to use

☒ ***Adopt a technical standard for registries*** that is obligatory for all health registries, clinical registries and longitudinal datasets.

☒ ***Promote the use of structured clinical patient data with real time accessibility.***

☒ ***Promote the visibility of the data so that the registries can become a backbone for the Norwegian health system***

5. Increase societal impact of medical and health research and communicate this Impact

☒ ***Develop methods to manage impact more explicitly*** and in such a way maximise impact.

☒ ***Increase user involvement in all stages of research.***

☒ ***(Develop methods to) Monitor impact (more) systematically,*** e.g. use of research in adapting clinical guidelines, number of patients in registries, number of qualified research projects that use the registries etc.

☒ ***Improve and increase communication about impact of research to the general Public***

☒ ***Provide funding for open access publication and opening up of data as part of research grants.*** *Open Science is strengthening the research system. At present, open science is the responsibility of the admin units, and they make good progress in this field, but esp. smaller admin units in smaller organisation do not have the means to fund open publication.*

EVALMIT

7. Conclusions and recommendations

The evidence presented in this report suggests that Norwegian research in MIT fields is broadly healthy and very relevant to current national needs. This Chapter identifies five areas for improvement and recommends actions at the levels of the research-performing organisations, RCN and the Ministry needed in order to address them. **7.1. Conclusions**

Norway has a strong research system, given its small population, which has co-evolved over a long period with industry and society. The system reflects the need for applied research to support national industries, many of which are not R&D intensive but whose performance nonetheless depends on understanding and exploiting the technological state of the art. The system has to generate and communicate new industry-relevant knowledge in specific areas of need, support industry's ability to absorb and exploit technological opportunities, proactively enter and build capacity in new fields needed to maintain competitiveness, and support industrial restructuring and renewal. The MIT fields are central to this. They comprise a large part of the Norwegian research effort, accounting for over 40% of RCN funding for research and the greater part of Norway's research income from the EU Framework Programme.

On average, university research expenditure is about 80% paid for from institutional funding for research, giving some freedom to change research directions in response to advances in science and changes in society. The institutes' low level of institutional funding (11%) forces them to keep their applied work very close to customer needs. The extraordinary concentration of research effort at NTNU and SINTEF demonstrates the power of close relations between universities and institutes.

MIT research in Norway

The three major field of research considered in EVALMIT are Mathematics, ICT and Technology. Pure mathematics has a long tradition in Norway, with the strongest groups being in the older universities, notably UiO, NTNU and to a lesser degree UiB. Mission-orientated organisations including SINTEF and Simula are more important and drive societal impact in applied mathematics, though UiO, NTNU and UiB also play important roles. In statistics, too, the leading research groups are at UiO, NTNU and UiB.

ICT comprises many sub-fields and is important to many different parts of industry, with SINTEF and NTNU often taking leading roles in research. UiO does little research in ICT by comparison, given its traditional focus on natural science more than technology, but its informatics research is very large and of high quality. There are many strong research groups, some in the newer and smaller universities that have grown up in the last few decades during which ICT has built up to its current social and economic importance. These groups tend to be rather scattered across the ICT sub-fields – while ICT is very important across the Norwegian economy – partly because there is not a strong cluster of ICT companies in Norway whose influence would encourage the formation of academic clusters in related topics.

'Technology' covers a range of sub-fields at least as broad as ICT, but its specialisations are more clearly defined by their high relevance to longer-standing branches of industry, notably marine, energy, oil & gas and construction. NTNU and SINTEF are the leading research performers in most

parts of technology, though this is true to a lesser degree in oil technology. As in ICT, the development of newer industry has provided more opportunities for newer colleges and universities. Comparative bibliometric indicators for scientific articles that include Norwegian authors at the level of broad fields of MIT suggest that citation of research papers in Mathematics is marginally below the world average, Marine Technology is just above the world average, while ICT, Energy Technology and Other Technologies are comfortably some 15-20% above average. A lot of the effort and publications in Norwegian research are clustered in nationally relevant sub-fields, where citation rates are substantially higher than in sub-fields in which Norway does not specialise. More generally, Norwegian MIT citation rates tend to be higher in applied sub-fields than in more fundamental or theoretical ones. The bibliometric analyses also suggest there are some sub-fields such as pure mathematics, statistics and probability, and technology fields important to the green transition such as decarbonisation of oil & gas and green energy, where publication citation levels are low in international comparison and might therefore need to be strengthened to meet scientific and national needs.

Characteristics of research in MIT

The EVALMIT national committee has identified several characteristics of successful MIT research, which are consistent across all the MIT fields, presumably because of their applied, industrial nature. Differences in research group performance appear to be more driven by context and behaviour than by field or discipline. Successful groups are generally larger than unsuccessful ones, have critical mass and do research whose quality is high or at least adequate to their context. Unsurprisingly, since Norwegian MIT research is generally applied, successful groups have close contacts with industry and other societal users of their competence. Hence, knowledge about needs helps shape their research agendas, focusing their efforts on providing solutions to problems that have a good probability of being adopted and therefore creating societal impact.

Successful groups have strategies based on a combination of demand-side understanding and wider knowledge about advances in research and the technological frontier. Relevant demand may be situated at the regional level – it is not always necessary to connect to a national set of users. Strategies need to be formed at the research group level, where the understanding of the demand side is located. Some departmental or organisational strategies are too high-level to be effective, trying to span multiple research areas and societal needs but failing to be specific enough to be useful. Given the applied nature of Norwegian research in MIT, successful approaches are often interdisciplinary, opening the door to new fields of research.

Successful research groups tend to be members of international networks, bringing them into contact with global rather than only national research communities and developments. This requires a degree of short- as well as longer-term researcher mobility, and can often be supported by participating in the EU Framework Programmes. Contact with international research communities is crucial because *de facto* research quality standards are set at the global level. The successful research groups also tend to have ambitious publication strategies, aiming to be visible in high-status journals and conferences, disseminating their ideas and implying to the wider community that they would make promising research partners. The internal structure of research groups is also a key to success. They often need to have more junior researchers – especially PhD candidates – than at present to ‘leverage’ the expertise of the professors, making research efficient and making it easier to enter

new and expanding research fields. Many of the more successful research groups have higher-than-average ratios of PhD candidates to professors.

Much of the very successful research is done at traditional universities and SINTEF. Less successful research tends to lack some of the characteristics listed above. Often this is done by smaller groups and in smaller institutions, or in departments that had been absorbed into larger universities in recent years and not yet fully integrated. Their small scale and comparatively limited resources prevent them from overcoming the entry barriers created by the success of other groups. One important problem (which, in fairness, is also shared by some of the bigger groups) is weak capacity for designing and deploying research strategies. These strategies are often vague or overly bottom-up, sometimes reflecting what individual researchers want to do but lacking a clear direction for the research group and therefore failing to define specific research foci and marshalling research resources against them.

This in turn makes it difficult to change research direction, for example to address directly problems relating to the societal challenges. A frequent problem for these weaker research performers is that they have not yet been able to integrate into global or European research networks, which would let them access both leading ideas and issues in science and extend their relationships with industry. An issue the Committee identified across almost the whole of MIT research was a lack of sufficient fundamental research, presumably as a result of short-term pressures to produce deployable results. This was especially an issue in Mathematics, where researchers found it particularly difficult to fund small theoretical research projects, owing to the low success rate for bottom-up proposals at RCN. This threatened in the longer term to undermine the ability of research groups to support industrial development and renewal, as well as to continue to do dynamic work. Similar to Mathematics, ICT and Technology clearly would benefit from enhancing fundamental research as required in their individual themes. However, it is worth noting that Applied Mathematics, ICT and Technology all depend heavily on applying ideas from pure mathematics, and so the Norwegian MIT community as a whole would benefit from strengthening fundamental research in mathematics.

Societal impact

The administrative units submitted to EVALMIT assembled an impressive set of impact case studies, though the clarity of communication was variable and in some cases there was only limited concrete evidence offered of impact. Some of the most powerful cases came from the institutes, building on long-term relationships with industry that equip them with a deep understanding of the industrial context and its needs. Some university groups have similar relationships, but by no means all do. Many of the impacts documented took place across disciplinary and industry boundaries. Where spin-offs took place (which is in a small minority of cases), they tended to appear in clusters over a period, reflecting the research groups' strong understanding of the demand side. They therefore tend to address established industry, rather than getting involved in new branches.

The wider research context in Norwegian MIT

The context for MIT research in Norway contains both challenges and opportunities. Researchers in Norwegian MIT generally enjoy good working conditions and benefit from a high level of research infrastructure. The strength of the infrastructure makes Norwegian researchers attractive collaboration partners in the EU Framework Programme and other international collaborations. PhD

candidates appear to be well served in larger research groups and administrative units with the scale to organise shared doctoral education and to maintain a group of several candidates. Some of the smaller administrative units in newer universities were too small for this, leaving PhD students isolated.

The great majority of publications are now available in open access. While all the administrative units have data curation policies based on FAIR principles, there are no statistics available that can confirm the extent to which these principles have been implemented. Large numbers of senior professors will be retiring in the next few years, presenting not only promotion opportunities but also options to change research direction by hiring professors with different specialisations or reallocating resources to building new capacity among mid-career people. Student and faculty recruitment is generally difficult in Norwegian STEM subjects, including MIT. As a result, the proportion of foreign-born students and faculty members is rising, The Norwegian system carefully monitors researchers' gender. The gender gap in Norwegian MIT research continues to close at a slow rate, but does not appear to be worse than in other countries generally. However, other kinds of diversity – notably race, national origin – appear not to be monitored.

While the close relationship between research and industry in many MIT fields strongly supports industrial competitiveness in periods of incremental technical change, it also encourages path dependency by reducing incentives for change in research. This has been identified as an issue in RCN research programmes in the past (Narula, 2000) and also at the level of the emergence of new fields such as 'omics' in the 1990s and ICT in the 2000s (Arnold, et al., 2001; Arnold & Mahieu, 2012), new developments in materials, 3D microprinting and laser processing in the evaluations of Technology research (Rauch, et al., 2015). Currently, there may be similar issues in relation to AI and quantum computing. Such inflexibility needs to be addressed at both the micro level of improving research groups' horizon-scanning and strategy processes and at the macro level of creating funding programmes and other policies that can exert clear directionality.

The committee notes that the current geopolitical and security situation involves challenges for both scientific and industrial cooperation, both of which have in recent years been regarded as normal and desirable, but regards any recommendations on this subject to beyond its scope.

Results in the light of the previous evaluations

Compared with the evaluations of the MIT fields some ten years ago, the committee finds that

- As might be expected of a small country, MIT research is often internationally excellent in terms of originality significance and rigour but is still only in rare cases world-leading
- The research institutes – notably SINTEF, but also others – continue to play pivotal roles in supporting industry and development
- Research strategies are often still 'looser' than might be optimal, and among weaker research groups would benefit from being more closely coupled to industrial needs
- While the research system continues to support existing industrial needs, it remains insufficiently proactive and slow to get into new areas – currently, such as aspects of the green transition, AI, and quantum computing

- Tight coupling to current industrial needs means research is insufficiently coupled to the needs of ‘unborn industry’
- The systemic role and value of fostering newer and smaller research-performing universities and colleges remains insufficiently clear

7.2. Recommendations

The conclusion that the MIT research system in Norway does well at supporting current needs has the corollary that action should be taken to improve its ability to cope with and exploit change. The needed actions are in five areas, some of which need tackling at more than one level. First, whether the focus is on the societal challenges identified in the EU Framework Programme some years ago or on the newer ‘multi-crisis’ of rapidly-changing geopolitical, security and defence, resilience, and climate change adaptation, it is clear that the research and innovation system needs to move beyond slowly and comfortably adapting to incremental changes as it has done in the last few decades and towards more flexibly and rapidly tackling more radical change needs.

- Research performers need to consider how to develop more dynamic and flexible ways to modify their thematic priorities and capabilities, developing strategies that encompass their research agendas, industrial links, partnerships, and human resource requirements in ways that are sustainable over time. This will involve delicate judgements, for example about how much resource to reallocate from traditional to new themes, whether to replace retiring professors with specialists in the same or other areas, or to recruit more junior and mid-level researchers better able to build strong research positions in new fields or sub-fields
- Decide whether to use instruments such as funding programmes to support more traditional fields whose research performance falls below par. Based on the analysis in this report, such fields could include pure mathematics, statistics, oil & gas, and green energy engineering
- The research and innovation systems will also need clearer signals and incentives for change from the national policy level through more change- or transition-orientated national programmes for funding and infrastructure development that provide increased directionality, tending to coordinate the national effort

Second, ensure that the foundations in fundamental research of the applied fields discussed in this volume are sufficiently solid. Fundamental research is not only a source of knowledge to be used in applications but also a way to retain national membership in the global ‘invisible colleges’ (Price, 1963) of researchers that define and address key disciplinary problems, a way to identify medium- and longer-term research priorities, and an important training school for researchers. MIT research performers in Norway therefore need to prioritise fundamental research to a greater extent, without losing sight of the importance of applied research in serving their societal mission. This implies:

- At the level of the research performers, seeking more funding for fundamental research through both national (FRIPRO) and EU (ERC) funding. These bottom-up programmes are among the most competitive schemes available. Norwegian universities have high institutional funding and should also exploit the freedom this brings to do internally funded basic research

- RCN should consider whether its portfolio contains sufficient funding for fundamental and other low-TRL research specifically for applied fields

Third, EVALMIT provides evidence that highlights differences in performance among different groups of research performers. While bigger groups in established organisations often perform well, history, funding, scale and sometimes location stack the odds against researchers in smaller and newer organisations, notwithstanding the fact that some research groups in such organisations nonetheless perform strongly. This resurfaces the question asked (but not answered) by the MIT evaluations of a decade ago about the expected role of such research groups and organisations in the research and innovation system. An effect of the Quality Reform with a unitary set of funding and assessment rules for the higher education system, together with the restructuring of that system in Norway in recent decades, has been to give all institutions incentives to try to become nationally-orientated research universities. It is not clear that this is desirable in terms of either national or regional policy, or that enough resources could be available to make it feasible. While these questions are beyond the scope of a field evaluation such as EVALMIT, there seem to be at least two ways to address the inequalities of resources, scale and performance identified here:

- Ring-fence research funding for the smaller and newer institutions to support further capacity-building. RCN's earlier programme of such funding was abandoned about 20 years ago. It is noteworthy that Sweden's Knowledge Foundation (KK-stiftelsen) has had considerable success using ring-fenced but competitive funding to build research capacity in the equivalent Swedish organisations, and also that this took 30 years
- Establish field-specific research 'pairings' between established and newer organisations to provide mentorship and some shared scale. Swedish experience is that this can be productive, for example linking KTH with Mid-Sweden University in pulp and paper technology and Lund with Blekinge in digital signal processing

Fourth, in the new geopolitical context, it is increasingly important for research groups and organisations to establish and maintain presence in international networks. This provides access to and participation in scientific advance, broadens access to industry from a national to an international level, allows researchers to operate within the circles that define R&D agendas, standards, and norms, and creates alliances to access funding. Norway has privileged access to the EU Framework Programme. Policy measures that support that participation – especially among the research groups that at present have little presence there – would further strengthen MIT research in Norway. Further action is required on gender balance and on diversity. The findings of EVALMIT here are more or less identical to those of EVALNAT a year earlier, and appear likely to apply across much if not all of the Norwegian landscape

- The MIT fields are well-known internationally for having a particularly strong gender imbalance. While EVALMIT administrative units universally have policy commitments to reducing this imbalance, and clearly aim to use individual appointments to try to reduce it, there are few systematic measures in place, or measures intended to make research a less family-unfriendly place to work
- Wider aspects of diversity appear largely to be unmapped in Norway except at the level of counting the numbers of non-Norwegians employed in research. Other successful research systems – for example, Switzerland and Luxembourg – are heavily reliant on foreigners. Norway should find out

more about both the welfare and the research policy implications of the rather sudden shift in the composition of the research community in recent years Table 15 summarises the committee's recommendations and suggests actions at the level of the research-performing organisations, RCN and the Ministry of Education and Research.

EVALNAT

7. Recommendations

The natural sciences have been key to economic and social development in Norway to date, and will remain so as policy attention shifts towards sustainability and resilience, public health, the changed geopolitical environment and needs for new strategic materials and technologies. These trends affect all countries and are urgent, so there is intense scientific and industrial competition to address them and to avoid being left behind in the new and growing areas. In doing so, the quantity, quality and flexibility of Norwegian natural science will be key to maintaining and improving national positions. Given the structure of industry in Norway, the extent of public funding of the natural sciences is one of the determinants of success.

While there are high points in all areas, the major fields considered here – geosciences, physics and chemistry, with materials science spanning the latter two – differ in their overall quality and performance. Each contains a mixture of stronger and weaker elements. Overall, geosciences appear strong, building on traditional Norwegian scientific strengths. Physics is closer to the world average level of quality and performance, which is clearly insufficient in a rich developed country, though again there are both high and low points. Notwithstanding Norway's strengths in some sub-fields, the state of chemistry overall is unsatisfactory. The key to improvement across the natural sciences is not an undifferentiated effort to improve the quality of everything but a process of renewal that emphasises investing in strong and growing, high-quality themes and careful decisions about where to disinvest without jeopardising core competences. There is a particular need for a system-wide approach to strategy and funding in chemistry.

Barriers to change are not so much in the science as in rigidities in governance and budgeting (especially in the universities), a need to develop better ways to manage human resources and develop robust research and organisational strategies, and a lack of incentives for change.

While the natural sciences are broadly well funded and there is a good level of institutional funding in the higher education sector, many organisations nonetheless have a high dependency on external research funding, especially in the institute sector. This funding pattern can be efficient as long as the funding system and budgets are reasonably stable and researchers can count on them remaining so. Unfortunately, recent funding changes appear to have undermined trust within the research community and this is an obstacle to longer-term planning. Low success rates in bottom-up programmes funding PI-initiated research cause uncertainty and need to be addressed.

The numbers of researchers in Norwegian natural sciences have been growing, reflecting increased real funding, especially in geosciences and developing fields of physics and chemistry. At the same time, a generation of older professors are nearing the end of their careers, and succession plans are not always clear. A large part of the growth in researchers is enabled by hiring foreigners, so it is especially important to maintain the attractiveness of employment in Norwegian research. Both faculty and student recruitment are said to be difficult in the North of Norway, and there is a more widespread difficulty in recruiting students to physics and chemistry.

Research infrastructure is generally of high quality, and Norway has good access to international infrastructures for the Natural Sciences. This level of support is one factor underpinning Norwegian

researchers' ability to work in international collaborations. However, there are opportunities to improve strategy for infrastructure development and use through better coordination among universities and institutes involved. There also needs to continue to be sufficient funding to maintain and develop existing infrastructures through their useful lives.

Gender equality is slowly improving, but there is still a long way to go, especially in areas (for example in parts of geosciences) where historical recruitment has been particularly male-dominated. While the importance of gender equality is widely appreciated, that of wider diversity (such as ethnic and cultural diversity) is much less recognized and requires more attention.

The administrative units evaluated are committed to responsible research and innovation and open science. Most have already achieved high percentages of open access publication.

Norwegian natural scientists collaborate well, both nationally and internationally, though there is still scope for greater participation in international programmes including the EU Framework Programme. The roles of the universities and the research institutes are complementary. As the general level of scientific literacy goes up across society, innovation increasingly depends on science and technology, and industry depends on acquiring and developing new knowledge from a changing set of fields, the links and overlaps between the university and institute sectors become even more important than before and should be strengthened.

As indicated, the natural sciences are of great economic and social importance for Norway, and will continue to be so as the country addresses new challenges in a changing world. Many research groups are acutely aware of this and maintain close relations with industry. There is somewhat less attention to greater outreach to citizens and society, which are increasingly important audiences in a time of 'alternative facts' and when significant transitions are needed to tackle sustainability, with implications for the daily lives of all citizens.

Addressing the challenges faced by the Norwegian natural sciences mostly requires systemic action involving the research-performing organisations, RCN and the Ministry of Education and Research, hence our recommendations largely go to all three.

Norway is not alone in needing to rethink its approach to chemistry. However, despite having some high points, there is a clear need to **address new needs and improve quality in chemistry** in Norway. As with the more general need to facilitate the evolution of natural sciences in order to meet new needs, this is a system-wide issue that needs a system-wide solution.

- The **Ministry** should therefore support the development and implementation of a national plan to restructure and support quality improvement in chemistry, with the involvement of **RCN** and relevant **universities and institutes**

This evaluation also finds that there is a need to **reduce uncertainty in overall funding, while maintaining competition.**

- **Ministry and RCN:** develop and secure commitment to medium-term plans for research funding in the natural sciences. This involves, on the one hand, securing political understanding and commitment to the driving role of science for Norwegian industry and society, and, on the other,

restoring trust through making medium-term commitments through the Long-Term Plan or other key policy decisions

- **Research organisations and RCN:** improve proposal success rates by improving quality control of outgoing proposals and imposing rules making it more difficult to submit weak proposals repeatedly

There is a clear need for some **evolution in the structure of the Norwegian natural sciences, addressing new needs and consolidating some more established areas** without losing core competences. This should in part be driven by entrepreneurial researchers pursuing scientific opportunities and societal challenges and in part by systemic considerations such as the need to support changing teaching requirements. The need for change is urgent, yet there are important organisational, governance and funding impediments to change, primarily in the higher education sector. There is a risk that if this is left wholly to the universities they will only be able to optimise locally, resulting in system-level sub-optimisation. Action is therefore needed at all three levels

- Universities: improve strategy-making capabilities and revise internal governance to enable changes in structure and budgeting
- RCN: develop support programmes to promote restructuring strategies, perhaps on the lines of the Finnish 'profiling' programme, or 'starter grants' for new groupings
- Ministry: develop guidelines and incentives to support making university structures and governance more flexible and able to handle thematic changes; support the development of more strategic capacity and better human resource management in the universities

There is a need to review the opportunities to increase **gender equality**, despite the structural problems imposed by the demography of the more unequal disciplines. There has been progress over the years, but in some places the natural processes of retirement and recruitment are unlikely to resolve the problem within the foreseeable future.

- **Ministry and RCN:** take opportunities to increase gender equality, through measures that encourage women into natural science careers and make the research environment more hospitable to them

Finally, this evaluation points to two important puzzles, namely: why women systematically publish less than men; and the extent and importance of lack of diversity. A first step towards improvement is to **collect and understand data**. Gender data are collected, but the publications puzzle is not understood. Diversity data (beyond gender) appear not to be collected

- The **Ministry** should therefore launch research and data collection efforts to illuminate these issues and then develop appropriate policy responses, in consultation with the research-performing organisations and RCN

Sak PS-BF 46/26

FRIPRO: statistikk og analyse

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for banebrytende forskning	Petter Helgesen	Heidi Roggen	1. Endringer i 2018-2026
Fra			
Områdedirektør Benedicte Løseth			

DRØFTINGSSAK

Forslag til vedtak	Porteføljestyret for Banebrytende forskning ble presentert for statistikk for innsendte og behandlede søknader til FRIPRO etter omleggingen til løpende søknadsmottak og behandling. Porteføljestyret er tilfreds med at omleggingen ikke ser ut til å ha ført til store endringer i karakterbruk og søkeradferd utover at antall mottatte søknader er betydelig redusert.
Kort bakgrunn	FRIPRO gikk over fra årlig søknadsfrist til løpende søknadsmottak og -behandling i oktober 2023. De siste ti årene har FRIPRO gått gjennom en rekke små og store endringer knyttet til utlysningsstruktur, krav til prosjektleder for søknader og søknadsbehandling. Slike endringer kan påvirke søkeradferd og måloppnåelse for ordningen, som er viktig for videreutvikling av ordningen.
Hvorfor saken fremmes til dette møtet	Denne saken gir porteføljestyret innsikt i statistikk for mottatte og behandlede søknader etter to år med tildelinger med løpende søknadsmottak og -behandling i FRIPRO. Saken fremmes til dette møtet for å gi porteføljestyret mulighet til å vurdere og drøfte hvilke effekter disse endringene har ført til.
Hovedpunkter	Forskningsrådet har fem løpende Forskerprosjekt-utlysninger for banebrytende forskning, hvorav to av utlysningene ble innført for to år siden – <i>toppforskere</i> og <i>radikale forskningsidéer</i> – mens de tre andre har vært i bruk i over ti år: <i>erfarne forskere</i> , <i>tidlig karriere</i> og <i>internasjonal mobilitet</i> . Hoveddelen av statistikken i dette dokumentet omhandler de tre siste og effekten av endringene i 2023.

Søknadsomfang

I perioden 2018-2022 mottok og behandlet Forskningsrådet 1200-2000 søknader til FRIPRO per år med en innvilgelsesprosent på 5-10 %. Etter 2,5 år med løpende søknadsmottak er det tydelig at søkeradferden er vesentlig og varig endret. De fem utlysningene mottar i overkant av 50 søknader per måned, med ca. 650 søknader det siste året og ca. 580 søknader året før. Økningen det siste året er forventet sett i lys av innføringen av de to nye utlysningene for ett år siden med en betydelig økning i tilgjengelig budsjett, samt reduksjon i karanteneomfanget for et halvt år siden.

Innvilgelsesprosenten så langt er 21 % etter to år med tildelinger.

Fordeling mellom de fem utlysningene

Søkere kan maksimalt sende inn én søknad per år blant de fem utlysningene. Erfaringskravene til prosjektleder gjør at forskere med betydelig erfaring må velge mellom *toppforskere* eller *erfarne forskere* – videre omtalt som «etablerte forskere».

Forskere kort tid etter doktorgrad må velge mellom *internasjonal mobilitet*, *tidlig karriere* eller *radikale forskningsidéer* – videre omtalt som «forskere tidlig i karrieren».

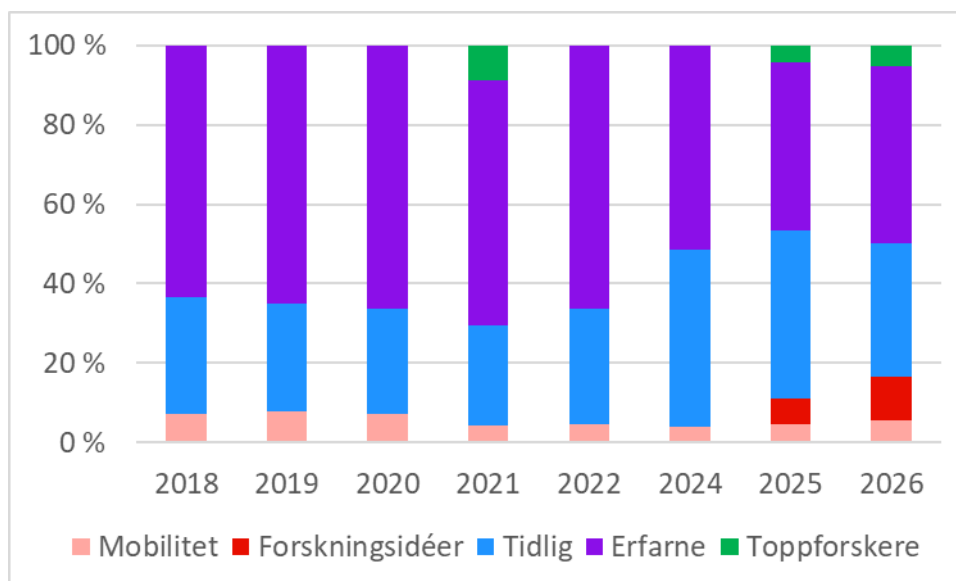
Fordelingen i perioden 2018 til nå viser en merkbart høyere andel søknader til utlysningene for forskere tidlig i karrieren etter endringene i 2023, fra ca. 35 % til ca. 50 % med løpende, og en tilsvarende reduksjon for etablerte forskere. Figur 1 viser fordelingen mellom hver av de fem utlysningene i perioden 2018-2026.

Det er mange mulige årsaker til endringen i denne balanse. Overgangen til løpende søknadsmottak kan ha påvirket de to gruppene ulikt for eksempel ved at de uten fast stilling opplever en større grad av hast og behov for å søke så snart som mulig, mens de med fast stilling benytter muligheten til å forbedre søknaden før innsending. Dette vil også kunne påvirke kvaliteten på innsendte søknader, hvor det også er en endring for de to gruppene (se delen "Karakterer" senere i dokumentet).

Et annet mulig bidrag til endringen i balanse av innsendte søknader ved overgang fra fast til løpende søknadsmottak er at alderskravet for tidlig karriere (tidligere «unge talenter») ble fjernet og erfaringskravet for erfarne forskere ble gjeninnført (tidligere «fornyelse»). Dette har gjort at flere forskere kan søke *tidlig karriere* og færre kan søke *erfarne forskere*.

Innføringen av de to nye utlysningene for ett år siden – *toppforskere* og *radikale forskningsidéer* – har ikke påvirket balansen i betydelig grad. Se avsnittet under.

Figur 1 - Fordeling av søknadene på FRIPROs karrieretrinn. "Stort" = Stort tverrfaglig Forskerprosjekt, rettet mot samme prosjektledermålgruppe som erfarne forskere.

Endringer i 2025

Internasjonalt mobilitetsstipend

FRIPRO innførte mobilitetsstipendet i 2015. Utover å finansiere høykvalitetsforskning fra forskere svært tidlig i karrieren, har ordningen som mål å bidra til at flere norske forskere får et lengre forskningsopphold i utlandet. Mange i denne målgruppen har hele sin utdanning og forskningskarriere i Norge, med kun korte besøk ved forskningsorganisasjoner utenfor Norges grenser. Inngående forskermobilitet skjer i stor grad, mens utgående forskermobilitet er mer begrenset.

Fra 2018 til 2025 gikk tilsøkningen til mobilitetsstipend ned, spesielt fra 2021 med innføring av krav til prosjektleders tilknytning til Norge for å nå målet om økt utgående mobilitet. Etter ti år med mobilitetsstipendet, så vi at det var en relativt lav tilsøkning

fra norske forskere. Tilbakemeldingene fra institusjonene var at det er vanskelig for mange å få til to års opphold i utlandet, spesielt blant forskerne som har etablert en familie. I 2025 økte vi derfor fleksibiliteten i utenlandsoppholdet og strammet samtidig inn kravene til prosjektleders tilknytning til Norge. Dette har gitt en moderat økning til ordningen fra ca. 35 til 45 søknader i året hhv. før og etter endringene.

To nye utlysninger

Det siste året har det vært en minimal reduksjon i antall søknader til *erfarne forskere*, fra ca. 300 til ca. 270. Det er mottatt ca. 40 søknader til *toppforskere*, som gjør at søknadsmassen til de etablerte forskerne samlet sett er tilnærmet uendret.

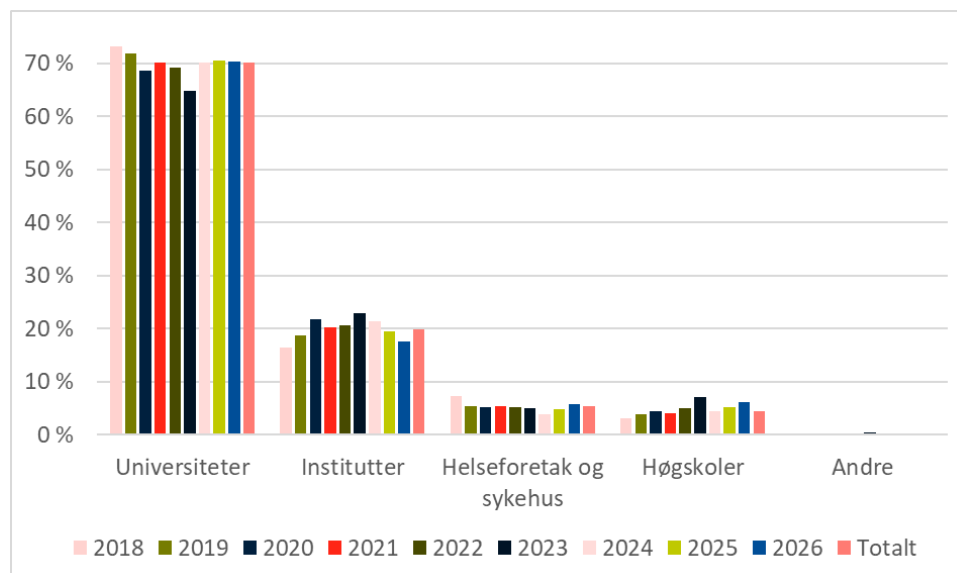
Søknadsmassen til *tidlig karriere* og *internasjonal mobilitet* er uendret, med ca. 280 søknader begge periodene. Antall søknader til *tidlig karriere* er redusert med ca. 10 (ca. 255 til 245), og omvendt for *internasjonal mobilitet* (ca. 35 til 45). Økningen for *internasjonal mobilitet* var ønsket og forventet etter en endring for ett år siden som ga økt fleksibilitet i utenlandsoppholdet i denne prosjekttypen. Det er mottatt ca. 60 søknader til *radikale forskningsidéer* i samme periode, som tilsvarer nettoøkningen for søknader til utlysningene for forskere tidlig i karrieren.

Balansen mellom søknader til forskere tidlig i karrieren og etablerte forskere er dermed uendret med en om lag 50/50-fordeling.

Institusjoner og institusjonstyper

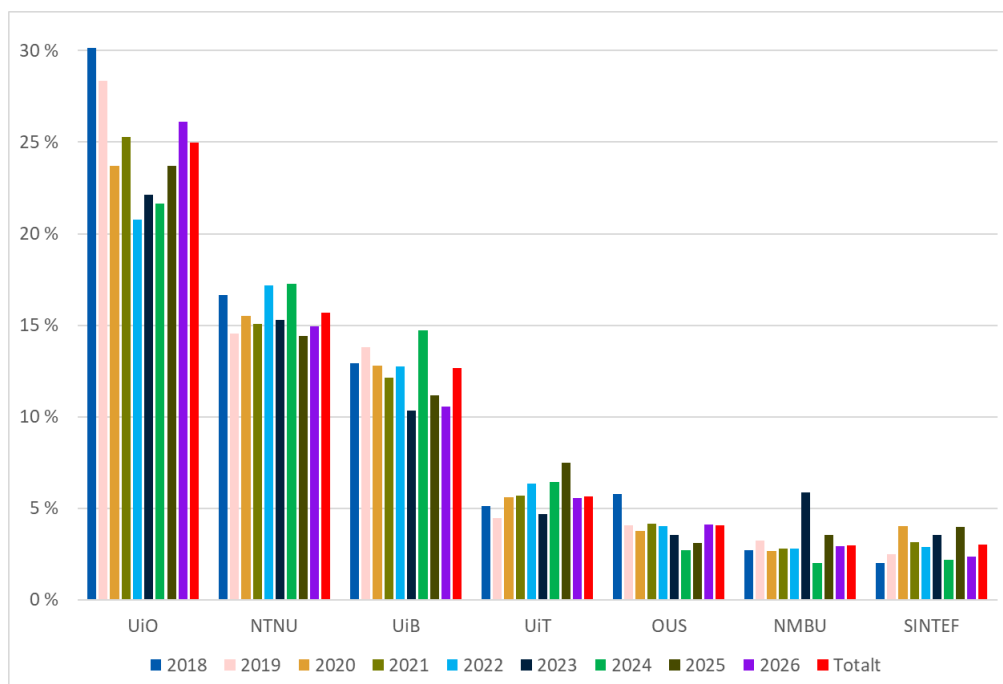
Blant innsendte søknader er fordelingen mellom institusjoner og institusjonstyper sammenliknbare nå og med fast søknadsfrist (figur 2 og 3).

Figur 2 – Andel av innsendte søknader per år for ulike institusjonstyper. Løpende er 2024-2026.

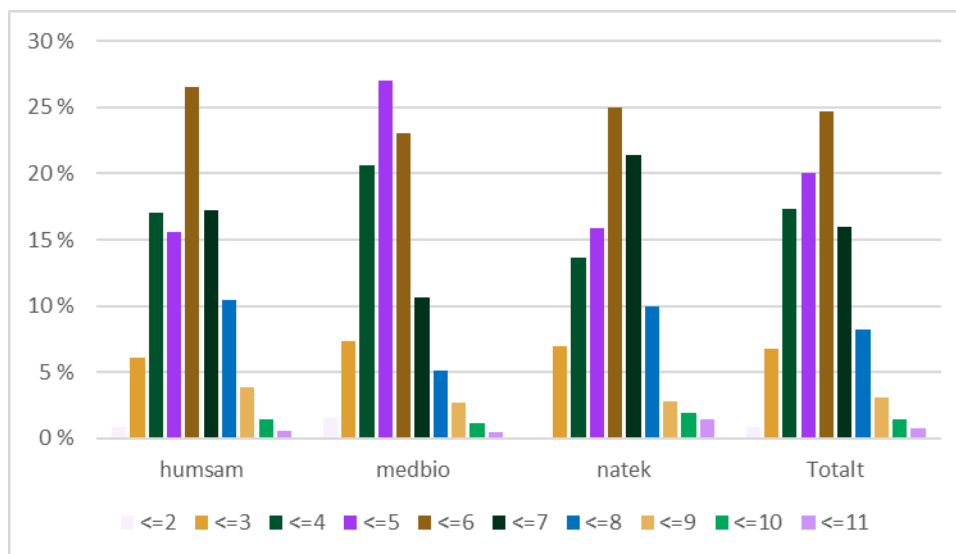
Figur 3 – Andel av innsendte søknader per institusjon for institusjonene som har sendt inn mer enn 300 søknader totalt i perioden.

Søknadsbehandlingstid

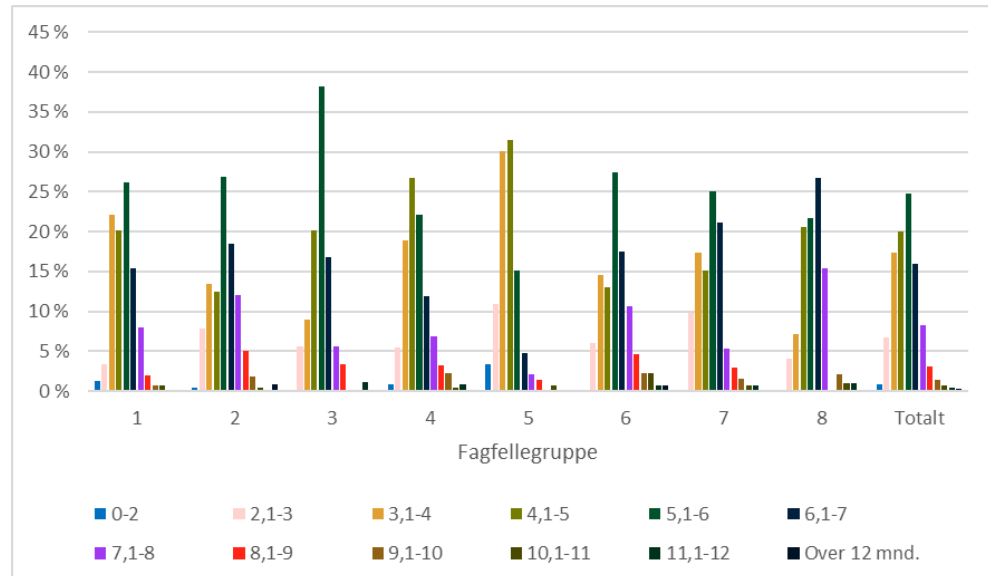
Den gjennomsnittlige søknadsbehandlingstiden for søknader med endelig vedtak er 5,3 måneder, med en variasjon på 2-13 måneder (inkl. ventetid). 94 % av søknadene er behandlet på under 9 måneder, med en hovedtyngde på 3-7 måneder. Det er noe variasjon mellom fagområdene (figur 4) og fagfellegruppene (figur 5). Gjennomsnittlig søknadsbehandlingstid for fagområdene varierer fra 4,9 (medbio) til 5,6 (natek) mnd. For fagfellegruppene variere det fra 4,3 (biologi) til 5,8 (matematikk og ikt). Disse variasjonene vurderes som akseptable.

Figur 4 - Søknadsbehandlingstid (mnd.) per fagområde.

Figur 5 - Søknadsbehandlingstid (mnd.) per fagfellegruppe. 1 = humaniora; 2 = samfunnsvitenskap; 3 = psykologi og mental helse; 4 = human livsvitenskap; 5 = biologi; 6 = fysikk og kjemi; 7 = geo- og ingeniørfag; 8 = matematikk og ikt.

Karakterer

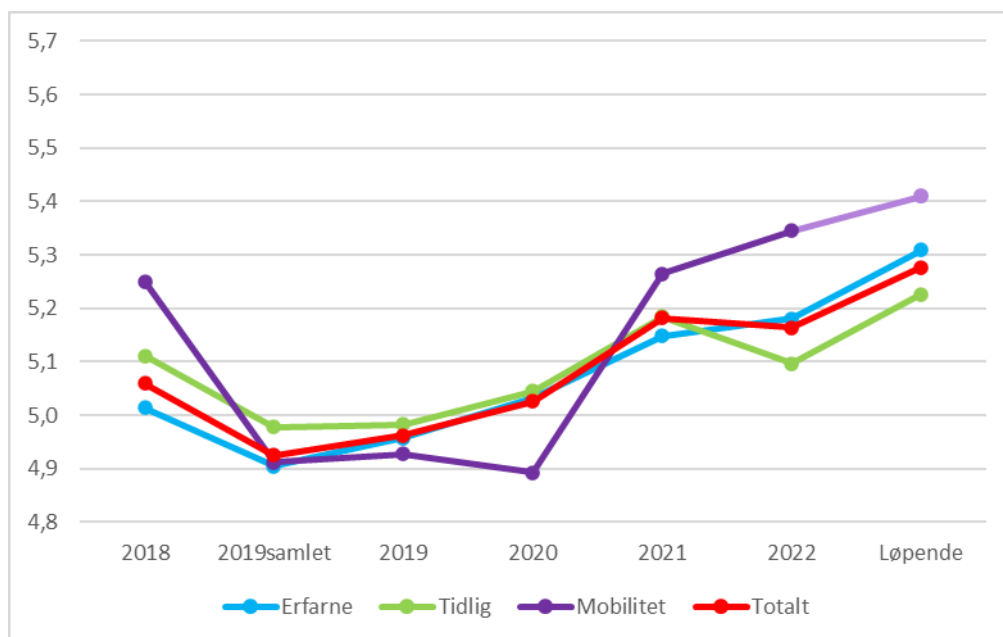
Administrasjonen har gjennomført en analyse av karakterer for søknader til *erfarne forskere, tidlig karriere* og *internasjonal mobilitet* i perioden 2018-2026. FRIPRO har gjennomgått en rekke endringer i perioden, i tillegg til pandemien som kan ha påvirket søknadsbunken fra 2020. Figur 6 viser gjennomsnittskarakterer samlet for FRIPRO og for hvert karrieretrinn. Vedlegg 1 er en gjennomgang av endringer i utlysninger, krav og begrensninger for prosjektleder og prosjekt, samt søknadsbehandlingen.

Analysen viser en økning i gjennomsnittskarakterer for FRIPRO samlet og for hver enkelt utlysning. Samtlige karrieretrinn gikk ned i karakterer i overgangen til nytt vurderingskriteriesett i 2019, hvor også 6-års erfaringskrav for *erfarne forskere* ble fjernet og ordningen åpnet for anvendt forskning i tillegg til grunnleggende forskning. Karakterene har økt moderat for *tidlig karriere* og *erfarne forskere* siden da. Den betydelige økningen for mobilitet fra 2020 til 2021 sammenfaller med tidligere nevnte innføring av krav til prosjektleders tilknytning til Norge.

Karakterene har økt også etter overgangen til løpende søknadsmottak, fjerning av alderskrav og innføring av karantene.

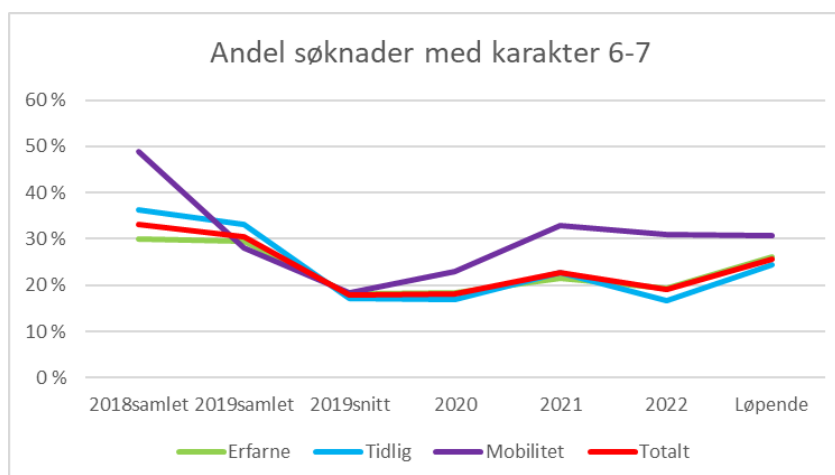

Figur 6 – Karakterutvikling 2018-2026. Samlet vurdering fra panelet i 2018 og 2019. Gjennomsnitt av tre (2022-nå) eller fire (2019-2021) kriterier for 2019-nå.

Andelen søknader med karaktersnitt 6-7 har økt noe etter overgangen til løpende søknadsbehandling (26 %) sammenliknet med årene før (18-23 % i 2020-2023 – årene med samme vurderingskriterier) (figur 7).

Figur 7 - Andel søknader med gjennomsnittskarakter 6-7 for hvert karrieretrinn per år. I 2018 var det en rekke vurderingskriterier på skala 1-7 eller A-B, samt en samlet vurdering (1-7), som gjør gjennomsnittsberegninger vanskelige. I 2019 var det tallkarakterer og en samlet vurdering. Andelen 6-7 på samlet vurdering var vesentlig høyere enn andelen 6-7 i gjennomsnittskarakter i 2019. Vi benytter gjennomsnittskarakter da det er mest sammenliknbart med senere år. Samlet vurdering i 2018 er justert tilsvarende forholdet mellom samlet vurdering og gjennomsnittskarakterer i 2019 for en hensiktsmessig analyse av dataene.

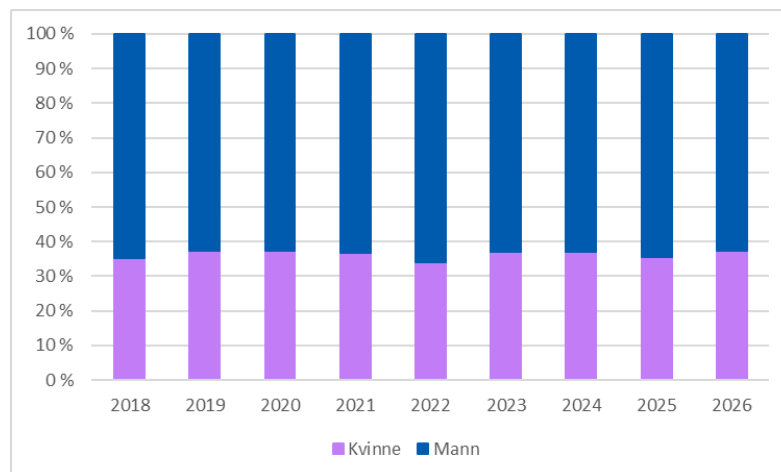

Kjønn

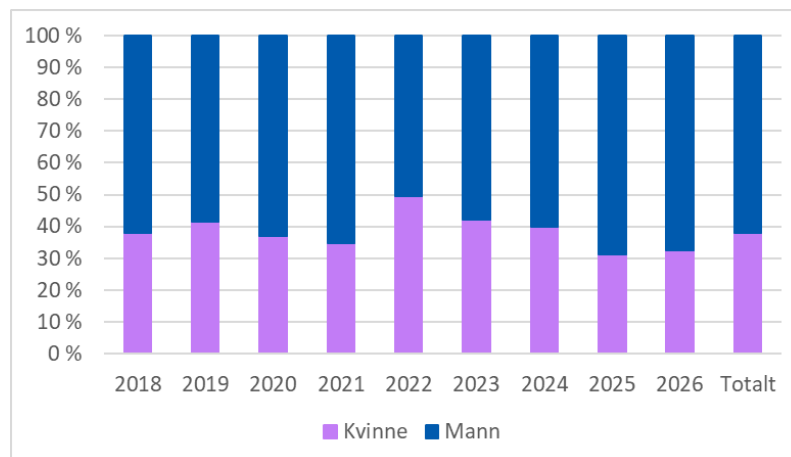
Fordelingen av søknader på prosjektleders kjønn har vært relativt stabil i hele perioden, med en variasjon fra 34-42 % kvinner (figur 8).

Figur 8 – Kjønnfordeling for behandlede søknader, for alle fem utlysninger

Fordelingen blant innvilgede søknader har variert betydelig i perioden, med 31-49 % søknader med kvinnelig prosjektleder (figur 9).

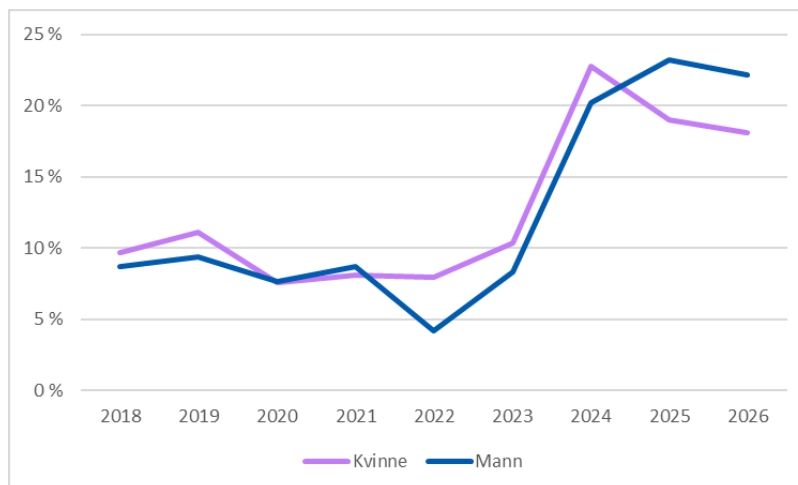
Figur 9 – Kjønnfordeling blant innvilgede søknader basert på vedtaksdato. For 2026 inkluderes kvalifiserte søknader som fikk endelig vedtak i mars eller mai 2026.

Til tross for en normal kvinneandel blant behandlede søknader i 2025 og 2026 (hvv. 36% og 37 %), er kvinneandelen blant innvilgede søknader på sitt laveste (hvv. 31 og 33 %). Dette innebærer at suksessraten for kvinner (18-19 %) er merkbart lavere enn for menn (22-23 %). Prinsippet for særbehandling av kjønn ble endret fra november 2025. Suksessraten for kvinner og menn har vært sammenliknbar før og etter endringen (figur 10. 18 % for kvinner og 24 % for menn etter endringen).

Figur 10 – Suksessrate for søknader med kvinnelig og mannlig prosjektleder.

Datagrunnlag

Tallmaterialet er fra FRIPRO-utlysninger av ulike karrieretrinn av Forskerprosjekt med fast søknadsfrist i 2018, 2019 og 2023, fellesutlysninger med fast søknadsfrist av ulike karrieretrinn av Forskerprosjekt for hele Forskningsrådet i 2020-2022, samt løpende søknadsmottak fra oktober 2023 til og med 4. juni 2026. Datamaterialet for behandlede søknader omfatter søknader som fikk endelig vedtak senest 6. mai 2026.

Forberedelse / prosess

Administrasjonen har utviklet saken.

Videre saksgang

Administrasjonen tar med seg porteføljestyrets synspunkter og innspill i det videre arbeidet med tilretteleggingen av søknadsbehandlingen i FRIPRO.

Vedlegg 1 - Endringer i krav, begrensninger og søknadsbehandling i perioden 2018-2026

År	Erfarne forskere/fornyelse	Tidlig karriere/unge talenter	Mobilitet	Felles for hele FRIPRO
2018	6-års erfaringskrav etter PhD for prosjektleder 5 vurderingskriterier + samlet vurdering fra panelet Maks 10 mill. kr, maks 4 års prosjekt	Prosjektleder maks 40 år 2-8 år etter PhD for prosjektleder 6 vurderingskriterier (eget for prosjektleder) + samlet vurdering fra panelet + intervju Kan søke unge talenter maks tre ganger og få det maks én gang	Maks 6 år etter PhD for prosjektleder Kan søke før avhandling er levert inn 3 vurderingskriterier + samlet vurdering. Fokus på prosjektleders karriereutv.	Tre FRIPRO-utlysninger etter fagområde Grunnleggende forskning Maks ett pågående FRIPRO-prosjekt per prosjektleder Store paneler (10-50 søknader, 4-8 fagfeller) Rangering i panel
2019	Fjernet erfaringskrav 4-12 mill. kr, 3-6 års prosjekt	2-7 år etter PhD for prosjektleder Fjernet begrensning om maks én gang Fjernet intervju	Maks 7 år etter PhD for prosjektleder	Én felles FRIPRO-utlysning Grunnleggende og anvendt forskning 3 like vurderingskriterier for alle Forskerprosjekter + samlet vurdering Kvalifiseringskrav karakter 6 eller 7 på samlet vurdering. Legger mest vekt på <i>forskningskvalitet</i>
2020		Gjeninnført unge talenter-prosjekt maks én gang		Søker kunne velge 1-5 temaer, hvor FRIPRO var ett Ikke søke hvis man har 2019-prosjekt
2021			Innført krav om bo-/arbeidstid i Norge	Velge 1-3 temaer Søknadsfrist flyttet fra mai til februar Mer gjenbruk av fagfeller enn normalt
2022				Velge ett tema. Alle søknader vurdert for FRIPRO Fjernet pågående-begrensning 4 vurderingskriterier, ikke samlet vurdering, ikke rangering i panel. <i>Potensial og kvalitet</i> viktigst Kvalifiseringskrav 6 eller 7 på alle vurderingskriterier Bedre veiledning av fagfeller i bruk av karakterskala
Juni 2023				Ren FRIPRO unge talenter-utlysning
Okt. 2023	Gjeninnført 6-års erfaringskrav	Fjernet alderskrav Fjernet begrensning om maks én gang	Må ha levert avhandling før innsending	Løpende søknadsmottak for FRIPRO Gjeninnført maks ett pågående FRIPRO-prosjekt Karantene for søknader under gitte grenser Små paneler (1-15 søknader, 3-5 fagfeller)

2025	Mildnet karantenegrense for 1-års karantene	Økt maks støttebeløp Mildnet karantenegrense for 1-års karantene	Strengere krav for prosjektleders tilknytning til Norge Økt fleksibilitet i utenlandsopphold	Innført to utlysninger: <i>toppforskere</i> (6 års erfaringskrav for prosjektleder, 2 års erfaringskrav for prosjektdeltaker, 15-40 mill. kr, 3-8 års prosjekt) og <i>radikale forskningsidéer i tidlig karriere</i> (2-7 års erfaringskrav for prosjektleder, 0,5-2 mill. kr, 3-12 mnd. prosjekt) Mildnet prinsipper for særbehandling av kjønn
------	---	---	---	---

Fargekoding: utlysingsmodell, krav til prosjektleder, prosjekttegenskaper, begrensninger for når prosjektleder kan søke igjen og søknadsbehandling.

Sak PS-BF 47/26

Fagevalueringer humsam:

Status og diskusjon om samfunnseffekter

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for Banebrytende forskning	Petter Helgesen	Gunhild Rønningen, Christian Lund, Jon Holm	1. Brev til institusjonene om påmelding til fagevalueringene 2. Referat fra møte i referansegruppa for fagevalueringene 29.5 3. David Budtz Pedersen: Arbeidsnotat om impact
Fra			
Områdedirektør Benedicte Løseth			

DRØFTINGSSAK

Forslag til vedtak Porteføljestyret ber administrasjonen ta med innspill i det videre arbeidet.

Kort bakgrunn

Porteføljestyret behandlet i mars 2026 sak 07/26 om inndeling i to evalueringsløp for henholdsvis humaniora og samfunnsvitenskap. Det er nå sendt ut brev til institusjonene om påmelding til begge evalueringsløpene med frist 20. august. (Vedlegg 1). Her ber vi institusjonene om å melde inn sine administrative enheter i ett av de to evalueringsløpene. Til brevet er det lagt ved en liste over relevante enheter, der andre enheter kan føyes til. I listen har Forskningsrådet foreslått hvilket løp vi mener de administrative enhetene bør delta i. Administrasjonen har hatt dialog med blant annet dekanene ved humaniora-fakultetene, publiseringsutvalgene for humaniora og samfunnsvitenskap og deltatt på enhetsmøter for UHR Humaniora, Samfunnsfag, Lærerutdanning og Helse- og sosialfag. I tillegg har vi konsultert fagmiljøer innen pedagogikk og lærerutdanning. Dette ligger til grunn for en inndeling der humandominerte fakulteter med institutter som driver pedagogisk forskning knyttet til lærerutdanning, kan evalueres i humanioraløpet, mens øvrig pedagogisk forskning kan evalueres i løpet for samfunnsvitenskap. For disse fagene ber vi institusjonene selv avgjøre hvilket løp de bør delta i. Mediefaget er etter drøfting med fagmiljøene plassert i løpet for humaniora.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet

Administrasjonen følger opp planen fra PS-sak 73/25 med diskusjon om protokoll for fagevalueringene. I dette møtet vil vi fokusere på hvordan vi kan evaluere fagenes samfunnsbidrag. Vi ber porteføljestyret om å drøfte og gi innspill til hvordan vi kan dokumentere og vurdere samfunnsbidrag i fagevalueringene. I PS-møte 6/26 vil vi legge opp til en diskusjon om protokollen i sin helhet.

Hovedpunkter

Evalueringsenheter: administrative enheter og forskningsfag

Forskningsrådet legger opp til at administrative enheter skal være det sentrale evalueringsobjektet i denne runden med fagevalueringer. Det kan f.eks. være institutter og senter i UH-sektor og avdelinger ved forskningsinstituttene. I noen tilfeller vil hele fakulteter eller forskningsinstitutter kunne meldes inn som én evalueringsenhet. Forskningsrådet vil legge opp til å evaluere forskningen ved enhetene.

Videre er det en ambisjon at fagevalueringene skal vurdere status for norsk forskning i hvert enkelt forskningsfag sett opp mot en internasjonal standard. Det er derfor

Fagevalueringer humsam:
Status og diskusjon om samfunnseffekter

behov for å identifisere 'fag' som evalueringsenhet innenfor fler- og tverrfaglige administrative enheter og på tvers av de deltakende institusjonene.

I forrige runde med humsam-evalueringer inviterte Forskningsrådet institusjonene til å melde inn forskergrupper til vurdering i disiplinbaserte evalueringspaneler. Dette skapte en del diskusjon om relevansen og realiteten av grupper som en måte å organisere forskning på innen humsam-fag. Selv om vi også har fått positive tilbakemeldinger på vurdering av grupper, erkjenner vi at forskergrupper som evalueringsenhet ikke vil kunne fange opp kompleksiteten i den faglige organiseringen av virksomheten. For å unngå at en bestemt antakelse om faglig organisering gir sterke føringer for hvordan forskningsvirksomheten beskrives, foreslår Forskningsrådet denne gang en mer åpen og utforskende tilnærming til dokumentasjonen av fagdimensjonen ved forskningsinstitusjonene.

Forskningsrådet drøftet spørsmålet om operasjonalisering av fag som evalueringsenhet i møte med referansegruppa for fagevalueringene 29.5.26. (Vedlegg 2) Referansegruppa ga sin tilslutning til at vi identifiserer bidrag til de ulike forskningsfagene ved den enkelte administrative enhet – og på tvers av enheter – basert på fordelingen av enhetens publikasjoner på fag i Cristin/NVA. Det vil med andre ord si at vi bruker faginndelingen i tellekantsystemet ([Norsk publiseringsindikator](#)) som en operasjonalisering av fagdimensjonen i evalueringene.

Vurdering av samfunnseffekter

Samfunnseffekter ble introdusert som en egen evalueringsdimensjon, i forrige runde med humsam-evalueringer gjennomført i perioden 2015-2018. Metoden som ble brukt, var innsamling av såkalte impact cases etter mønster fra den britiske universitetsevalueringen Research Excellence Framework (REF 2014).

Forskningsrådet har også summert opp sine vurderinger i [en forskningspublikasjon](#). Artikkelen påpeker at den brede definisjonen av samfunnseffekter i denne modellen gjorde det mulig å dokumentere samfunnsbidrag fra humanistisk og samfunnsvitenskap i et omfang som ikke har vært mulig tidligere. Case-metoden bidrar til å synliggjøre konkrete eksempler på impact, men dekker bare en begrenset del av forskningens samlede samfunnseffekter og forenkler ofte komplekse påvirkningsprosesser. Evalueringen fanger i liten grad indirekte, langsiktige og ikke-lineære effekter. Samtidig har selve introduksjonen av impact-vurdering bidratt til å styrke oppmerksomheten om forskningens samfunnsrolle og behovet for bedre dokumentasjon.

Evalueringene skapte også en videre debatt om begrensninger i bruk av impact cases. Basert på diskusjonen etter den forrige evalueringsrunden, ser Forskningsrådet behov for en bredere diskusjon om hvordan samfunnsbidrag skal dokumenteres og vurderes i de nye fagevalueringene. Det er særlig behov for å se på om impact-begrepet er relevant for anvendt forskning og for forskningsinstituttene som har dette som en hovedaktivitet.

Porteføljestyremedlem David Budtz Pedersen har sammen med ERC vært med å utvikle et nytt rammeverk for å beskrive impact. I den forbindelse har han skrevet et arbeidsnotat som er relevant for planleggingen av fagevalueringene. (Vedlegg 3) Han vil presentere notatet på porteføljestyremøtet.

Forberedelse / prosess

Administrasjonen har utviklet saken.

Videre saksgang

Neste sak til PS om fagevalueringer er planlagt i september. Her vil vi legge fram et første utkast til evalueringsprotokoll utformet i dialog med referansegruppa for fagevalueringene. Administrasjonen vil bearbeide utkastet etter drøfting i

porteføljestyret og legge den reviderte versjonen til grunn for planlegging av
egenevaluering i humaniora-evalueringen i dialog med institusjonene høsten 2026.

Våre saksbehandlere

Christian Lund
Gunhild Rønningen

Vår ref.

2026/609

Deres ref.**Sted**

Lysaker 28.05.2026

Invitasjon til å delta i fagevalueringer av humaniora og samfunnsvitenskap

Vi viser til tidligere melding om oppstart av nye evalueringer sendt til institusjonenes ledelse 4. februar 2026.

Hovedformålet med fagevalueringene av humaniora og samfunnsvitenskap 2026-2029 er å vurdere kvaliteten på norsk forskning, rammebetingelsene for humanistisk og samfunnsvitenskapelige forskning i Norge, og forskningens relevans for sentrale samfunnsområder. Evalueringene skal resultere i anbefalinger til institusjonene, Forskningsrådet og departementene.

Forskningsrådet har benyttet resultatene fra tidligere evalueringer som grunnlag for forskningspolitiske råd til regjering og berørte departementer, og til å utvikle nye virkemidler som f.eks. Sentre for fremragende forskning (SFF) og Unge forskertalenter. Forskningsrådet ønsker også å legge til rette for at evalueringene skal være til nytte for utvikling av institusjonenes egne FoU-strategier.

Etter gjennomførte evalueringer vil Forskningsrådet vurdere egnete tiltak for å følge opp anbefalingene fra ekspertkomiteene. Vi vil i tillegg gå i dialog med aktuelle departementer om strategisk oppfølging av evalueringene.

Nye fagevalueringer

Noen begrensninger i tidligere evalueringer har vært at den disiplinbaserte inndelingen ikke samsvarer med hvordan forskningen er organisert ved institusjonene, og at evalueringene har vurdert alle institusjoner med den samme målestokken uavhengig av deres sektortilhørighet, ressurser og strategiske mål. Basert på erfaringene fra tidligere fagevalueringer, har Forskningsrådet justert modellen som vi bruker. Den nye evalueringsmodellen gir muligheter for tilpasning av mandat og evalueringskriterier til institusjonenes egne strategier og formål.

Forskningsrådet har besluttet å gjennomføre fagevalueringer av humaniora og samfunnsvitenskap. Evalueringsløpet for humaniora vil starte opp høsten 2026 og løpet for samfunnsvitenskap våren 2027. Begge evalueringsløpene går over to år.

De nye fagevalueringene retter seg mot UH-sektoren, instituttsektoren og andre institusjoner med humanistisk og samfunnsvitenskapelig forskning. Forskningsrådet forventer at aktuelle forskningsmiljøer deltar i evalueringene, selv om beslutning om deltakelse gjøres ved den enkelte institusjon. Det forventes at deltakende institusjoner setter av tilstrekkelig med ressurser til å delta i evalueringsprosessen. Forskningsrådet vil koordinere lokal og nasjonal planlegging for den enkelte evaluering gjennom felles dialogmøter og individuell oppfølging.

Påmelding til evalueringsløp

Vi ber institusjonene om å melde inn sine administrative enheter (fakultet, institutt, avdeling og senter) som skal delta i henholdsvis evalueringen av humaniora og samfunnsvitenskap ved å fylle ut vedlagte liste (vedlegg). Dette er en liste over relevante enheter for evalueringene, basert på organisasjonsstruktur pr 1.1. 2026. Andre enheter kan føyes til. I denne listen har Forskningsrådet foreslått hvilken evaluering vi mener enheten bør delta i.

Forskningsrådet ønsker at fakulteter skal få evaluert så mye som mulig av virksomheten sin i ett samlet evalueringsløp.

Når det gjelder enheter for pedagogikk og fagdidaktikk er den faglige plasseringen og innretningen ulik ved de ulike institusjonene. Vi har derfor ikke foreslått innplassering i løp, men vil be fagmiljøene ved den enkelte institusjon selv avgjøre hvilket evalueringsløp de mener de hører mest hjemme i. I grensedragningen mellom humaniora og samfunnsvitenskap vil vi legge til rette for at humanioradominerte fakulteter med institutter som driver pedagogisk forskning knyttet til lærerutdanning, kan evalueres i humanioraløpet. Vi vil se de to evalueringene i sammenheng når det gjelder disse fagfeltene.

Når det gjelder medier og kommunikasjon vil vi videreføre inndelingen i evalueringsløp fra forrige evalueringsrunde der mediefaget ble plassert i humanioraløpet. Vi vil likevel legge til rette for at medieforskningsmiljøer ved samfunnsvitenskapelig dominerte fakulteter/institutter kan delta i løpet for samfunnsvitenskap. Vi vil se de to evalueringene i sammenheng også når det gjelder dette fagfeltet.

Vi ber de innmeldte **kontaktpersonene** ved institusjonene å involvere de ansvarlige for de aktuelle fagmiljøene ved hver institusjon. Disse miljøene må gå gjennom den vedlagte listen og enten bekrefte innplassering i det foreslåtte evalueringsløpet, eller endre dersom dere mener det er riktigere å være med i det andre evalueringsløpet. Vi gjør oppmerksom på at en administrativ enhet i utgangspunktet kun skal delta i ett evalueringsløp, enten humaniora eller samfunnsvitenskap.

Frist for å melde inn administrative enheter er torsdag 20. august 2026.

I forkant av innmeldingsfristen vil Forskningsrådet arrangere et digitalt informasjonsmøte om påmeldingen som retter seg mot kontaktpersoner og ledelse ved institusjonene som er aktuelle deltakere i evalueringene.

Digitalt informasjonsmøte: onsdag 10. juni 2026, kl. 15:00 - 16:00

[Lenke til Zoom-møte](#)

Videre prosess

Forskningsrådet skal utarbeide en evalueringsprotokoll som beskriver roller, prosesser og ansvarsfordeling i evalueringsarbeidet. Denne skal vedtas i Porteføljestyret for banebrytende forskning i september. Protokollen vil definere evalueringsenheter, evalueringskriterier, prosess og leveranser i form av rapporter til Forskningsrådet og de evaluerte enhetene.

Eksempel fra tidligere evalueringer finnes på forskningsrådets nettsider. Se <https://www.forskningsradet.no/tall-analyse/evalueringer/fag-tema/> For å få innspill til protokollen fra de forskningsutførende sektorene har Forskningsrådet opprettet en referansegruppe med medlemmer fra Universitets- og høyskolerådet (UHR), Forskningsinstituttene Fellesarena (FFA) og Helseforetakenes strategigruppe for forskning.

Etter innmeldingsfristen 20. august 2026 vil Forskningsrådet gå i dialog med de aktuelle miljøene på fakultetsnivå/instituttledelse om utforming av egenevaluering for innhenting av relevante evalueringsdata fra institusjonene. Vi vil også konsultere deltakerne i den enkelte evaluering om inndeling av administrative enheter i evalueringskomiteer, og innhente forslag til fagekspert.

Prosessten med utvikling av egenevalueringsmaler vil vi gå gjennom høsten 2026 med mål om at Forskningsrådet sender bestilling av egenevalueringer til institusjonene ved årsskiftet 2026/2027 for evalueringsløpet for humaniora, og ett år senere for samfunnsvitenskap.

Nettsider

Forskningsrådet vil opprette en nettside på [Forskningsradet.no/evalueringer](https://www.forskningsradet.no/evalueringer) for hver evaluering hvor informasjon vil bli publisert fortløpende.

Spørsmål

Spørsmål som gjelder de to fagevalueringene kan rettes til:

Humaniora: Christian Lund, clu@forskningsradet.no

Samfunnsvitenskap: Gunhild Rønningen, gr@forskningsradet.no

Med vennlig hilsen
Norges forskningsråd

Petter Helgesen
Avdelingsdirektør
Banebrytende forskning

Christian Lund
Spesialrådgiver
Banebrytende forskning

Gunhild Rønningen
Seniorrådgiver
Banebrytende forskning

Referat fra andre møte i referansegruppen for HUMSAM

Dato: 29. mai 2026

Sted: Digitalt møte

Deltakere i referansegruppen:

Bernard Enjolras, forsker ISF

Eirik Ellingsen, seniorrådgiver Helse Nord

Camilla Brautaset, dekan UiB

Anne Julie Semb, dekan UiO

Til stede fra Forskningsrådet: Jon Holm, Christian Lund og Kristoffer Rørstad

Agenda

- Sak 26-2/1 Orienteringer
  - Dialog med UHR samfunnsvitenskap / humaniora / helse og sosial, 20-21. mai
  - Planlagt dialog med AU for UHR lærerutdanning (19.6)
- Sak 26-2/2 Operasjonalisering av fag som evalueringsenhet
- Sak 26-2/3 Planlegging av møtet 25. juni: Organisatoriske forhold og bidrag til strategisk utvikling
- Sak 26-2/4 Møte i august om protokoll og status for innmelding

Sak 26-2/1 Orienteringer

Dialog med UHR samfunnsvitenskap, humaniora samt helse og sosial:

Forskningsrådet orienterte om dialogen om fagevalueringene på UHRs enhetsmøter 20.–21. mai. Det ble vist til enighet om at mediefag plasseres i samfunnsvitenskap, mens plasseringen av pedagogikk fortsatt er mer åpen, slik at lærestedene i større grad kan velge evalueringssløp selv.

Det ble videre orientert fra møtet på humanioraområdet om den nye modellen for evalueringene, der forskergrupper og fag inngår som dimensjoner, men ikke som egne analyseenheter.

Forskningsrådet har også hatt møte med de regionale helseforetakene uten at det foreløpig er kommet signaler om at noen HF-miljøer vil melde seg på. Det ble understreket at Forskningsrådet ønsker å nå bredt ut for å sikre at relevante miljøer ikke blir oversett.

Forskningsrådet presiserte samtidig at kriteriene for evalueringene ennå ikke er endelig fastsatt.

Påmelding til evalueringene

Brev om påmelding til evalueringene ble sendt til alle institusjoner 28. mai. Brevet ble sendt til en sentral kontaktperson for videre distribusjon. Institusjonene ble bedt om å melde seg på evalueringssløp og oppgi hvilke enheter (fakulteter/institutter) som skal inngå. Fristen for påmelding er satt til 20. august.

Forskningsrådet avholder et digitalt informasjonsmøte om påmelding 10. juni kl. 15.00–16.00.

Planlagt dialog med AU for UHR lærerutdanning

Forskningsrådet orienterte om planlagt møte med arbeidsutvalget for UHR lærerutdanning 19. juni. Temaet for møtet er plasseringen av pedagogikk i evalueringssløpene. Det ble understreket som et mål at likeartede miljøer vurderes innenfor samme evaluering.

Sak 26-2/2 Operasjonalisering av fag som evalueringseenhet

Forskningsrådet orienterte om at evalueringene er planlagt strukturert med utgangspunkt i NPIs faginndeling. Det ble vist til at de fleste institutter har publisering innenfor flere fag, basert på tidsskriftenes klassifisering.

Forskningsrådet skisserte en løsning der faglig profil samt kvantitative indikatorer for publisering og personale sendes som grunnlag for beskrivelse av enhetenes forskningsaktivitet i institusjonenes egnevaluering. Faginndelingen i tellekantsystemet (NPI) skal brukes som felles referanse for å kunne gjøre vurdering av faglig aktivitet og kvalitet på tvers av institusjoner og på nasjonalt nivå. I tillegg til å beskrive faglig profil basert på NPI-klassifiseringen, planlegger Forskningsrådet å inkludere en beskrivelse av tematisk profil for hver administrative enhet (institutt). Forskergrupper skal ikke vurderes som egne enheter, men synliggjøres gjennom fagene de representerer innenfor enheten.

Egenevalueringen skal drøftes nærmere med institusjoene høsten 2026. Det ble vist til vedlagt notat og presentasjon i møteinnkallingen for nærmere detaljer.

Innspill fra referansegruppen:

Det ble uttrykt støtte til at administrative enheter som analyseenheter. Samtidig ble det understreket at evalueringene må synliggjøre bredden i forskningsaktiviteten, herunder publisering som ikke nødvendigvis fanges opp gjennom tradisjonelle vitenskapelige kanaler.

Det ble videre fremhevet at god kommunikasjon med institusjonene vil være svært viktig, både om hvilke data de mottar, og hva som forventes av dem i egnevalueringen. Det ble også vist til at enkelte miljøer, som tverrfaglige enheter, ikke nødvendigvis passer godt inn i NPI-klassifiseringen.

For forskningsinstituttene som er tematisk organiserte, ble det reist spørsmål om hvor godt en fagbasert inndeling reflekterer virksomheten, og hvordan evalueringen kan belyse både over- og underrepresentasjon av forskning sett opp mot samfunnsutfordringer.

Det ble også understreket at deltakelse i evalueringen vil være ressurskrevende, og at det derfor er viktig å tydeliggjøre nytteverdien. Referansegruppen etterlyste samtidig avklaring om hvordan ikke-vitenskapelig publisering og publisering på norsk skal inngå.

Forskningsrådet bekreftet at vitenskapelig publisering på norsk inngår i datagrunnlaget for vitenskapelig publisering (NPI-publikasjoner), og at det er et mål å synliggjøre rapportpublisering og formidling som del av evalueringen. I tillegg vil være mulig å belyse tematiske inndelinger av publisering, blant annet opp mot ulike samfunns mål.

Spørsmål til diskusjon

Forskningsrådet la fram flere spørsmål til diskusjon, som referansegruppen kommenterte.

Hvor godt egnet er inndelingen av publiseringskanaler i NPI til å identifisere forskningsfag?

Hvordan bør eksempelpublikasjoner velges?

Det ble pekt på at innlevering av eksempelpublikasjoner vil styrke egnevalueringssgrunnlaget, og at instituttledelsen bør ha ansvar for både egnevaluering og utvelgelse av eksempelpublikasjoner, i samråd med fagmiljøene. Erfaringer fra tidligere prosesser tilsier at det er behov for mer enhetlig rapportering.

Det ble også fremhevet at det å gjøre et utvalg av en enhets publikasjoner ikke bør være problematisk, så lenge publikasjonene samlet gir et godt bilde av enhetens forskning og synliggjør samfunnsoppdrag og forskningens effekt.

Hvem kan best beskrive tematisk fokus ved enhetene?

Det ble reist spørsmål om eksempelpublikasjoner bør velges per fag, forskergruppe eller enhet, særlig for institutter som er organisert i tematiske grupper og forskningsområder.

Det ble pekt på at instituttleder er best egnet til å beskrive enhetens tematiske fokus, eventuelt i samspill med andre i miljøet.

Utfordringer ved å vurdere forskergrupper som del av en administrativ enhet

Det ble fremhevet at forskergrupper ofte er fleksible og endrer seg over tid, og derfor ikke utgjør stabile evalueringsenheter. Snarere fungerer de som virkemidler for satsing på bestemte fagfelt.

Forskningsrådet presiserte at forskergrupper ikke skal være egne evalueringsenheter, men at deres bidrag kan synliggjøres gjennom publikasjonene de står bak. Det er ikke mulig å identifisere forskergrupper, da både personal og publiseringsdata vil gjelde for hele administrative enheter

Det ble også reist spørsmål om det vil være relevant å omtale grupper med lav publiseringsaktivitet.

Forskningsrådet tok med seg innspillet og understreket at evalueringene også bør kunne belyse svakere miljøer, slik at resultatene kan brukes til å identifisere områder med behov for styrking.

Vurdering av fag på nasjonalt nivå – sammenligning mellom enheter

Det ble drøftet hvordan data om forskning innenfor det enkelte fag kan aggregeres til nasjonalt nivå på grunnlag av egevalueringene fra de administrative enhetene, inkludert eksempelpublikasjoner. I denne sammenhengen ble det reist spørsmål om hvordan evalueringen kan gi grunnlag for sammenlikning av kvalitetsnivå mellom institusjoner, i tråd med formålene i det nasjonale rammeverket. Det ble samtidig understreket at dette ikke nødvendigvis er evalueringens hovedanliggende, men at det finnes et behov for kunnskap om styrker og svakheter ved norsk forskning i det enkelte fag, og hvor det eventuelt er svak dekning. Flere deltakere fremhevet at evalueringen også må brukes framoverrettet, både for å synliggjøre styrker og svakheter i humaniora og samfunnsvitenskap, og for å gi institusjonene et grunnlag for strategiske diskusjoner om arbeidsdeling, konsentrasjon og utvikling. Samtidig ble det understreket at slike prosesser må balanseres mot hensynet til institusjonell autonomi.

Hvordan kan evalueringen gi grunnlag for sammenligning av kvalitetsnivå mellom institusjoner?

Det ble understreket at evalueringen bør bidra til å synliggjøre styrker, betydning og framtidig utvikling for humaniora og samfunnsvitenskap, uten å legge for sterke føringer på hvordan resultatene senere skal brukes.

Samtidig ble det pekt på at evalueringen også må kunne belyse kvalitetsforskjeller mellom miljøer, herunder om det finnes mange små fagmiljøer innen enkelte fag. Det ble fremhevet at institusjonene vil kunne ha stor nytte av slike vurderinger i sitt strategiske arbeid.

Det ble videre understreket at evalueringen ikke bare bør brukes til å avdekke styrker og svakheter, men også til å synliggjøre hvordan forskningen innenfor disse fagområdene bidrar til institusjonens formål (utdanning, formidling, kunnskapsbasert politikkutforming etc.) og samfunnet for øvrig.

Forskningsrådet framhevet særlig kapasitet og relevans som to sentrale dimensjoner i evalueringen: institusjonenes kapasitet og forskningens relevans.

Sak 26-2/3 Planlegging av møte 25. juni: organisatoriske forhold og bidrag til strategisk utvikling

Det ble opplyst at Gunnar Sivertsen skal delta i møtet, og for å innlede om temaet.

Forskningsrådet sender ut saksdokumenter i forkant av møtet, anslagsvis én uke før og senest 17. juni.

Sak 26-2/4 Møte i august om protokoll og status for innmelding

Møtet ble berammet til onsdag 19. august kl. 09.00–11.00.

Sak PS-BF 50/26

Porteføljeanalyse 2026 Banebrytende forskning

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for Banebrytende forskning	Petter Helgesen	Harald H. Simonsen	1. Porteføljeanalyse 2026 Banebrytende forskning
Fra Områdedirektør Benedicte Løseth			

DRØFTINGSSAK

Forslag til vedtak Porteføljestyret tar porteføljeanalysen til etterretning.

Kort bakgrunn

Porteføljeanalysene utarbeides årlig av administrasjonen. De legges frem for porteføljestyrene som et strategisk kunnskapsgrunnlag. Arbeidet med porteføljeanalysene er ment å gi viktige strategiske bidrag til investeringsplaner, budsjettforslag og rapportering. I tillegg bør analysene utarbeides med tanke på gjenbruk i Forskningsrådets strategiarbeid, i styringsinformasjon (MRS), i øvrig årsrapportering og rapportering fra porteføljestyrene til Styret.

Porteføljestyrene skal ikke formelt godkjenne analysene, men ta dem til etterretning som et viktig grunnlag for arbeidet sitt.

Porteføljeanalysen inkluderer:

- Porteføljestatistikk
- Vurdering av måloppnåelse (jfr. målene i porteføljeplanen)
- Oppsummering og videre anbefalinger

Hvorfor saken fremmes til dette møtet

Porteføljestyret bes om å diskutere funn i porteføljeanalysen som underlag for sine innspill i drøftingen av investeringsplanen for 2027-2029 (sak PS-BF 51/26).

Hovedpunkter

Analysen baserer seg på data registrert t.o.m. 2025, og er gjort på Forskningsrådets totale portefølje av prosjekter innenfor Porteføljestyret for Banebrytende forskning sitt ansvarsområde.

Porteføljen for Banebrytende forskning består av Forskningsrådets portefølje av grunnleggende forskningsprosjekter. I tillegg inngår norske fagmiljøers portefølje av prosjekter finansiert gjennom søyle 1 fremragende forskning i EU-programmene Horisont 2020 og Horisont Europa. Grunnbevilgninger til forskningsinstitutter er ikke en del av porteføljen.

Porteføljeanalysen omfatter analyse av data for porteføljen, og bildet som framkommer er vurdert opp mot målene for porteføljen. Prosjektene i porteføljen kan være finansiert av porteføljestyret selv, av andre porteføljestyre i Forskningsrådet eller av EU. Finansiering fra Forskningsrådet vises i statistikken som merket andel av årlig disponibelt budsjett, mens finansiering fra EU vises som andel av årlig kontraktsbeløp for norske deltakere.

Hovedbildet er at det er god måloppnåelse. Imidlertid gir en nedgang i antall vitenskapelige artikler fra prosjekter i porteføljen i perioden 2021- 2025 grunn til bekymring. Forskningsrådet vil følge den framtidige utviklingen nøye.

**Forberedelse /
prosess**

Saken er forberedt av administrasjonen.

Videre saksgang

Funn i analysen og porteføljestyret kommentarer tas med i diskusjonen av investeringsplanen for 2027-2029.

Porteføljeanalyse 2026

Banebrytende forskning

Innhold

1. Om porteføljeanalysen og tallgrunnlaget	2
2. Status og utvikling av porteføljen	3
2.1 Om porteføljeområdet Banebrytende forskning	3
2.2 Om porteføljen Banebrytende forskning	5
2.3 Porteføljens profil	6
3. Vurdering av måloppnåelse	15
3.1 Mål 1: Flere verdensledende forskningsmiljøer	15
3.2 Mål 2: Grunnleggende forskning som flytter forskningsfronten	15
3.3 Mål 3: Kunnskap, funn og resultater deles og tas i bruk	16
4. Oppsummering og anbefalinger	16

1. Om porteføljeanalysen og tallgrunnlaget

Porteføljeanalysen er utarbeidet av administrasjonen. Den legges frem for porteføljestyrene som et strategisk kunnskapsgrunnlag. Analysen skal ikke vedtas av porteføljestyret.

Denne porteføljeanalysen gjelder Banebrytende forskning. Analysen baserer seg på data registrert t.o.m. 2025, og er gjort på Forskningsrådets totale portefølje av prosjekter innenfor Porteføljestyret for Banebrytende forskning sitt ansvarsområde.

Porteføljen for Banebrytende forskning består av Forskningsrådets portefølje av grunnleggende forskningsprosjekter. I tillegg inngår norske fagmiljøers portefølje av prosjekter finansiert gjennom søyle 1 fremragende forskning i EU-programmene Horisont 2020 og Horisont Europa.¹

Porteføljeanalysen omfatter analyse av dataene, og bildet som framkommer vurderes opp mot målene for porteføljen. Prosjektene i porteføljen kan være finansiert av porteføljestyret selv, av andre styrer i Forskningsrådet eller av EU. Finansiering fra Forskningsrådet vises i statistikken som merket andel av årlig disponibelt budsjett, mens finansiering fra EU visers som merket andel av årlig kontraktsbeløp for norske deltakere.

På grunn av overgangen fra netto til brutto budsjettering i Forskningsrådet i overgangen 2024/25 representerer tallene for 2024 ikke hele aktiviteten i prosjektene som inngår i porteføljen. Tidligere tall for porteføljen frem til og med 2023 og senere tall fra og med 2025 inkluderer tall for 12 måneder og disse vil dermed vise et riktig bilde pr år, mens porteføljen for 2024 kun viser en del av aktiviteten. Nedgangen i 2024 gjenspeiler derfor ikke en tilsvarende nedgang i aktivitetsnivået i Forskningsrådets portefølje.

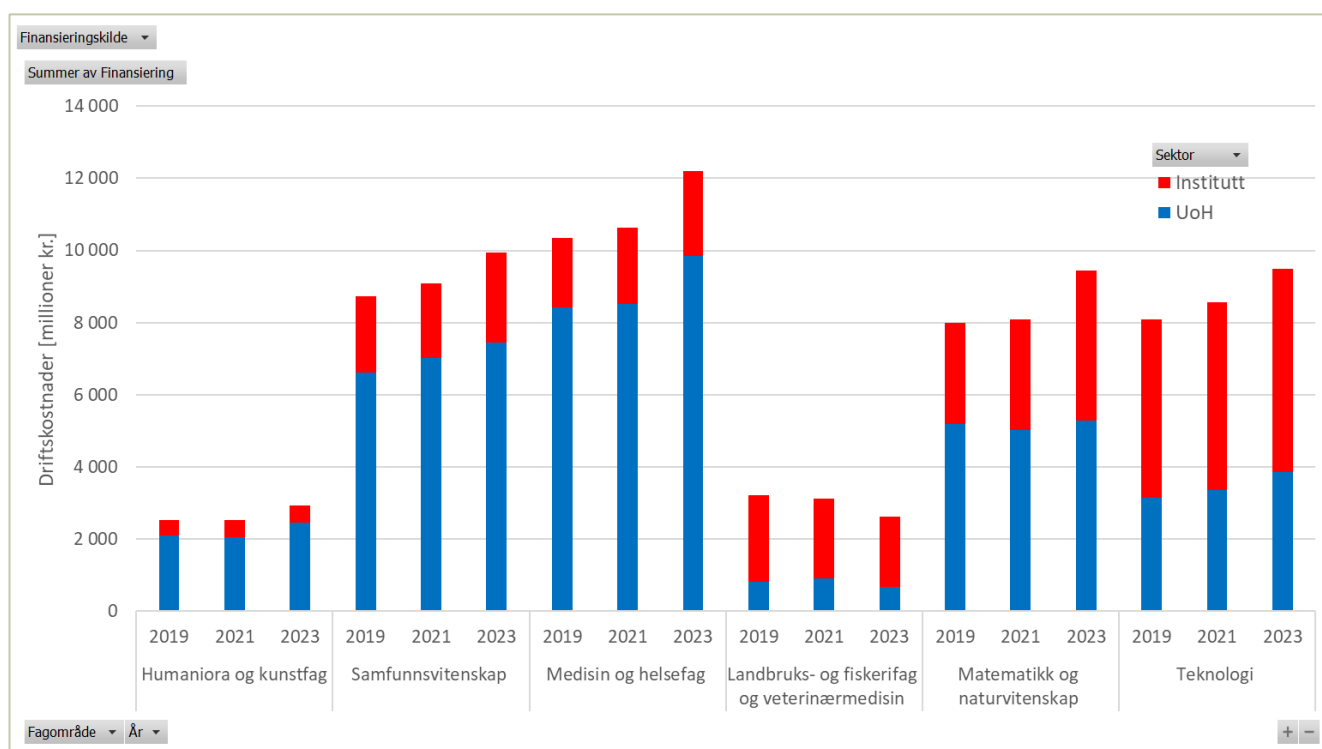
¹ Grunnbevilgninger til instituttsektoren er ikke en del av analysen.

2. Status og utvikling av porteføljen

2.1 Om porteføljeområdet Banebrytende forskning

Figur 1 viser driftskostnader for forskning i UH- og instituttsektoren fordelt på fagområder i perioden 2019-2023 (kilde SSB). Den nasjonale statistikken oppdateres hvert andre år og tall for 2023 er de nyeste tilgjengelige. Fra figuren ser vi at alle fagområder bortsett fra Landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin har hatt en økning i driftsutgifter til forskning i denne perioden. Det foreligger ikke egne tall spesifikt for den banebrytende forskningen i den nasjonale statistikken. Merk at tallene ikke er inflasjonsjustert.

Figur 1. Nasjonale tall for driftskostnader i UH- og instituttsektoren fordelt på fagområder 2019-2023. Mill. kroner. (Kilde SSB)

Nasjonale fagevalueringer

Forskningsrådet evaluerer jevnlig norsk forskning og høyere utdanning for å fremme kvalitet, relevans og effektivitet i forskningen. De nasjonale fagevalueringer av biovitenskap (EVALBIOVIT)² og naturvitenskap (EVALNAT)³ ble gjennomført i 2022-2024, mens fagevalueringene av medisin og helsefag (EVALMEDHELSE)⁴, samt matematikk, IKT og

² <https://www.forskningsradet.no/tall-analyse/evalueringer/fag-tema/biovitenskap/>

³ <https://www.forskningsradet.no/tall-analyse/evalueringer/fag-tema/naturvitenskap/>

⁴ <https://www.forskningsradet.no/tall-analyse/evalueringer/fag-tema/medisin-helsefag/>

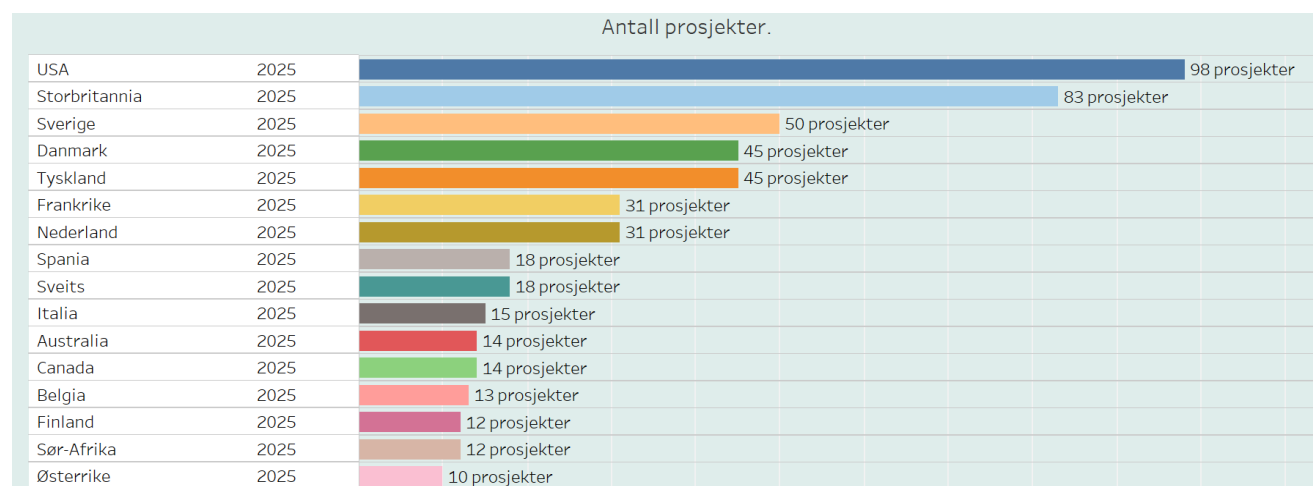

teknologi (EVALMIT)⁵ ble gjennomført i 2023-2025. Med disse fire evalueringene er omtrent 80% av norsk forskning evaluert i perioden 2022-2025. Totalt er 680 forskergrupper (ca. 21.000 forskere) og 174 administrative enheter (fakultet, institutt, avdeling, divisjon etc.) evaluert innenfor sektorene UH, institutt og helseforetak. Hovedevalueringensobjektet i disse evalueringene er de administrative enhetene (i motsetning til tidligere fagevalueringer hvor forskergruppene var hovedevalueringensobjektet). Det er utarbeidet separate evalueringsrapporter for hver enkelt forskergruppe og administrativ enhet. I tillegg er det utarbeidet fire nasjonale rapporter, en for hver evaluering, med overordnede vurderinger og anbefalinger. I underkant av 400 internasjonale, høyt kvalifiserte eksperter har vært involvert og gitt verdifulle anbefalinger sett i et internasjonalt perspektiv både til de evaluerte miljøene, Forskningsrådet og departementene. Hovedkonklusjonen er at det er mange forskningsgrupper i Norge som holder høyt nivå, men det er også forskningsgrupper med utfordringer. Spesielt innenfor faget kjemi er tilstanden totalt sett lite tilfredsstillende, til tross for at det finnes sterke fagmiljøer på delområder.

Nasjonale fagevalueringer av samfunnsfag og humaniora er under oppstart i 2026.

Internasjonale trender

Krigene i Ukraina, Venezuela, Gaza, Libanon og Iran samt et generelt høyere sikkerhetspolitisk spenningsnivå gir utfordringer for den banebrytende forskningen som i sin natur er svært internasjonal. Figur 2 under viser antall prosjekter i 2025 finansiert av Porteføljestyret for Banebrytende forskning som har formell samarbeidsavtale med samarbeidspartnere i utlandet. Figuren viser fordelingen pr. land med 10 eller flere prosjekter som har samarbeid. Vi ser at USA ennå er det landet som flest prosjekter i porteføljen har formelt samarbeid⁶ med.

Figur 2. Antall prosjekter finansiert av Porteføljestyret for Banebrytende forskning som har formell samarbeidsavtale med samarbeidspartnere i de forskjellige land i 2025. (Kilde Forskningsrådet)

Situasjonen for forskningen i USA, med større politisk styring og store kutt i offentlig finansiering av forskning, er utfordrende for mange av prosjektene som inngår i porteføljen, og

⁵ <https://www.forskningsradet.no/tall-analyse/evalueringer/fag-tema/evaluering-matematikk-ikt-teknologi/>

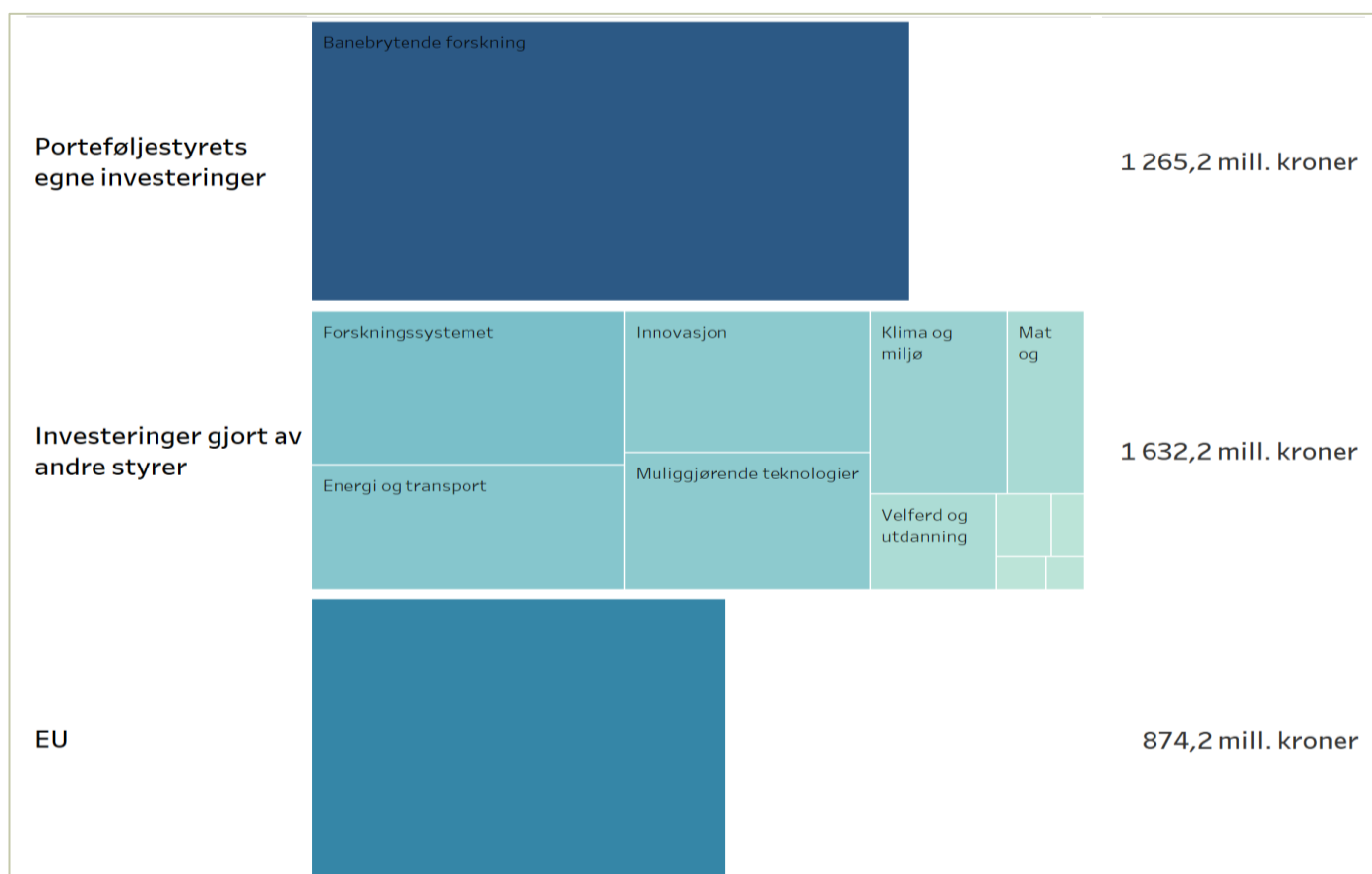
⁶ Med formelt samarbeid menes at det finnes en samarbeidsavtale mellom prosjektansvarlig for prosjektet i Norge og forskningsinstitusjonen i det landet det samarbeides med.

som har samarbeidspartnere i USA. Forskningsrådet har i 2025 iverksatt flere tiltak for å håndtere konsekvensene av endringene i amerikansk forskningspolitikk, og koordinerer sikring av datasett og lagringskapasitet nasjonalt. Forskningsrådet har dialog med andre europeiske land for å dele erfaringer og vurdere eventuelle tiltak som iverksettes internasjonalt, for å sikre datatilgang og lagringskapasitet.

2.2 Om porteføljen Banebrytende forskning

Figur 3 viser det økonomiske omfanget av den totale porteføljen for banebrytende forskning i 2025. Totalt utgjorde porteføljen ca. 3,8 mrd. kroner i 2025. Av dette utgjorde porteføljestyrets egne investeringer ca. 34% (1,265 mrd. kr), andre porteføljestyres investeringer ca. 43% (1,632 mrd. kr), mens omfanget av EU finansierte prosjekter gjennom Horisont 2020 og Horisont Europa utgjorde ca. 23% (0,874 mrd. kr) av totalen. Porteføljestyrets egne investeringer består hovedsakelig av midler bevilget til Forskningsrådet av Kunnskapsdepartementet.

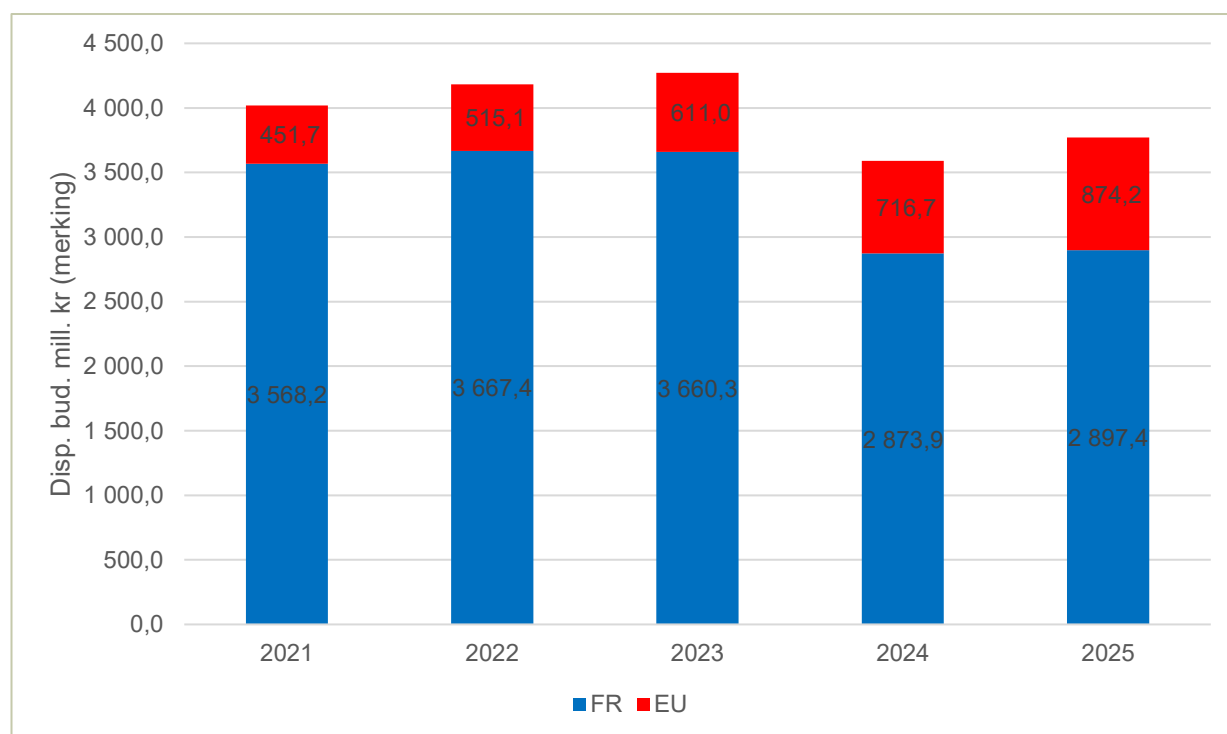

Figur 3. Porteføljen for Banebrytende forskning 2025 fordelt på finansiør. (Kilde Forskningsrådet)

2.3 Porteføljens profil

Figur 4 viser utviklingen av den totale porteføljen for banebrytende forskning i perioden 2021-2025.

Figur 4. Økonomisk omfang av porteføljen for Banebrytende forskning fordelt på prosjekter finansiert av Forskningsrådet og EU i perioden 2021-2025. Mill. kroner. (Kilde Forskningsrådet)

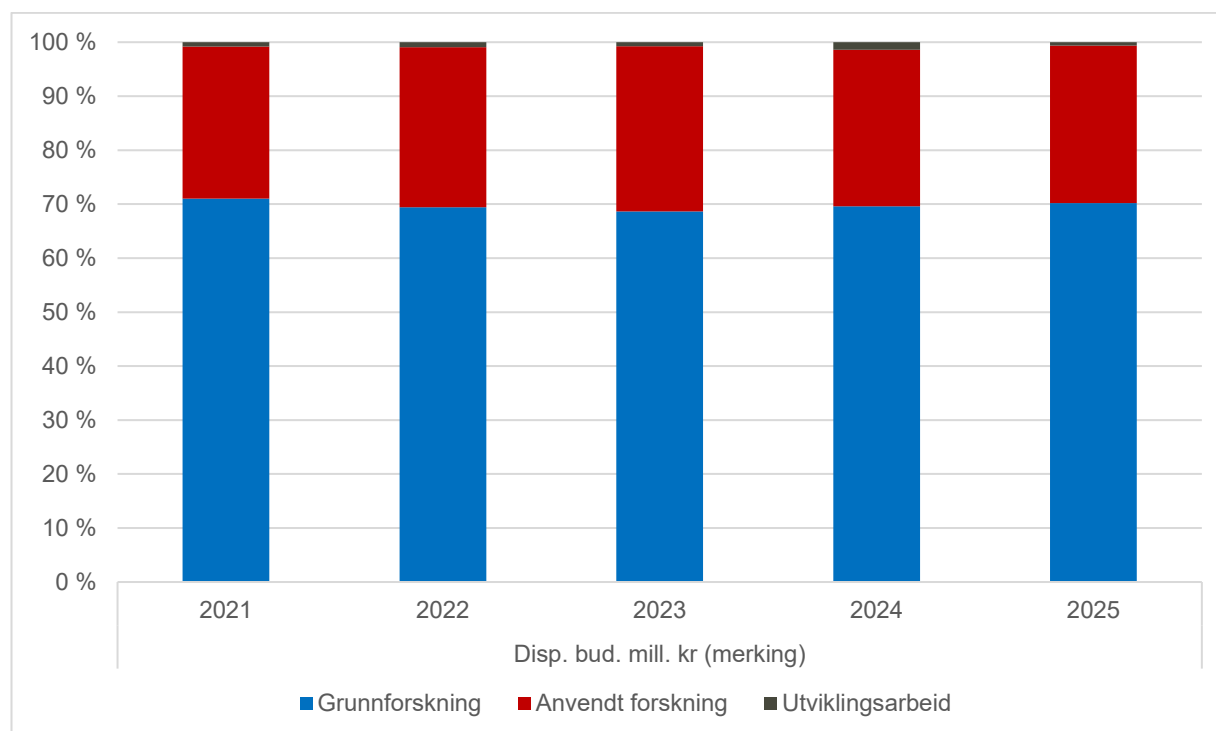
Finansieringen av banebrytende prosjekter finansiert av EU (Horisont 2020 og Horisont Europa) viser en jevn stigning i perioden 2021–2025. Dette gjenspeiler den gode uttellingen norske institusjoner har hatt i disse programmene.

Finansieringen av banebrytende prosjekter finansiert av Forskningsrådet har ikke hatt en tilsvarende utvikling. Tallene for 2024 er lavere enn tidligere tall grunnet overgangen fra netto til brutto budsjettering. Forskningsrådets finansiering i 2025 viser kun en liten økning i forhold til 2024 og er betydelig lavere enn i perioden 2021-2023.

Det er trolig flere og sammensatte årsaker til nedgangen. Prosjekter som ble opprettet som følge av høyere tildelingsnivåer i 2019 og 2020, er delvis avsluttet. Det ble gjort relativt få nye tildelinger i 2023 på grunn av reduserte tildelingsrammer. Dette gir ettervirkninger som vil påvirke 2025 tallene. Tildelingsnivået til UH-sektor har tatt seg betydelig opp i 2024 og ytterligere i 2025, hvor det i realverdi er på et høyere nivå enn i 2022. Utbetalingene til sektoren vil derfor trolig ta seg opp de kommende årene. Nedgangen kan også henge sammen med regnskapstekniske forskjeller mellom UH-institusjoner og Forskningsrådet. Nye måter å utbetale på (faktura vs. forskuddsvis) kan ha gitt utslag, samt at Forskningsrådet i 2025 gikk over fra netto- til bruttobudsjettering.

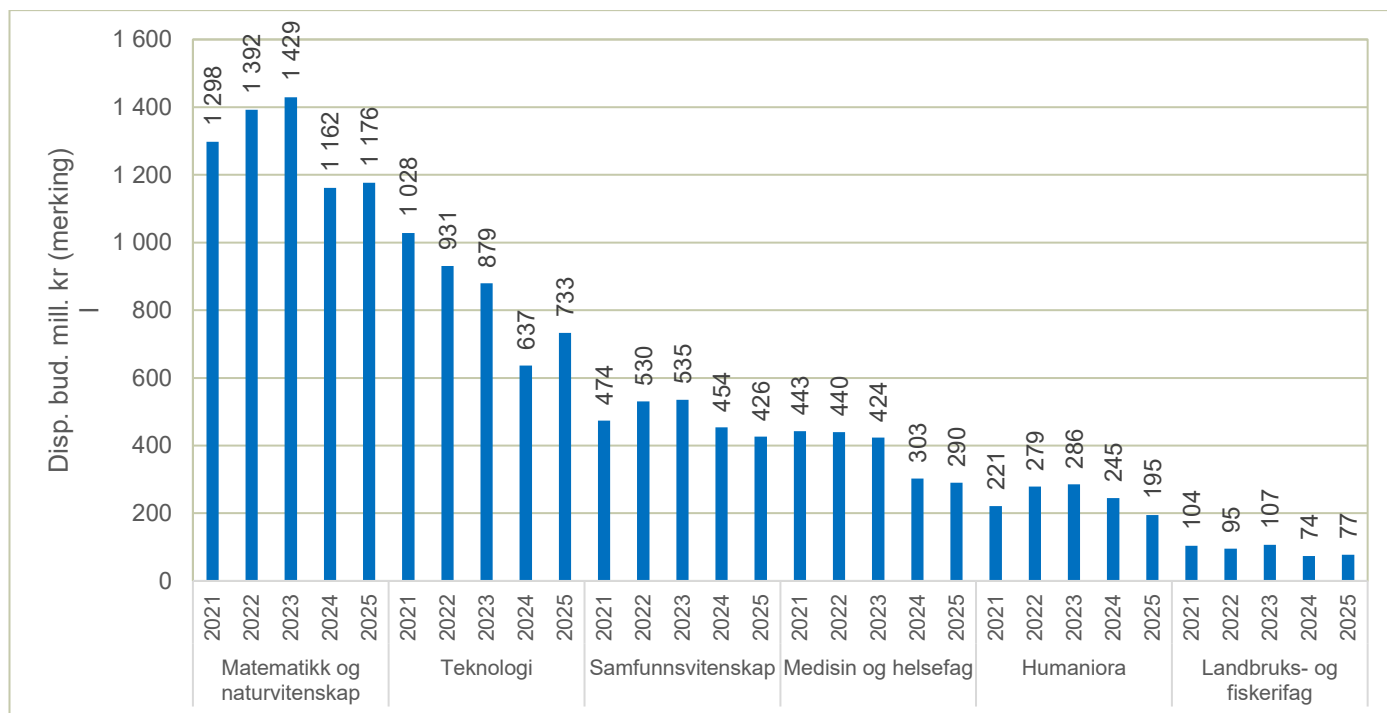

Figur 5 viser den prosentvise fordelingen på forskningsart i den Forskningsråds-finansierte porteføljen for banebrytende forskning i perioden 2021-2025 fordelt på forskningsart. Figuren viser at fordelingen mellom grunnforskning og anvendt forskning er omtrent konstant i perioden selv om det økonomiske omfanget av porteføljen varierer.

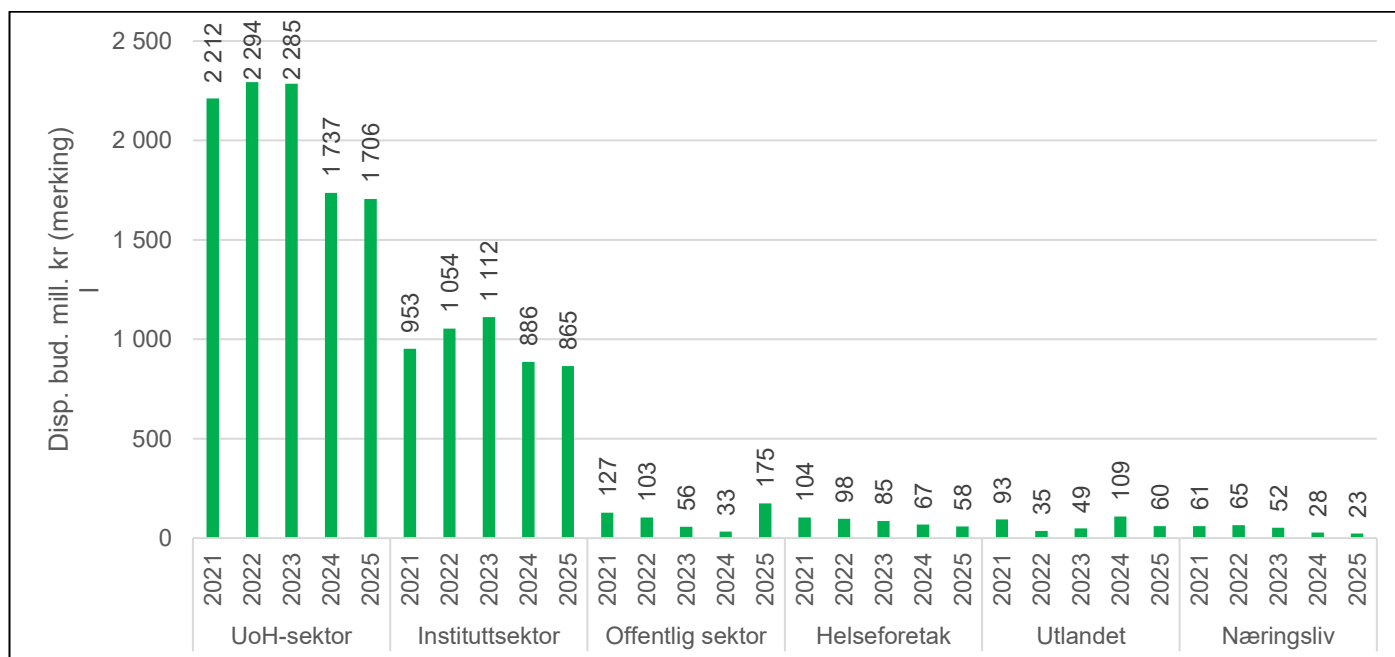
Figur 5. Prosentvis fordeling på forskningsart i den Forskningsråds-finansierte delen porteføljen for Banebrytende forskning i perioden 2021-2025. (Kilde Forskningsrådet)

Figur 6 viser utviklingen av den Forskningsråds-finansierte porteføljen for banebrytende forskning i perioden 2021-2025 fordelt på fagområder. Figuren viser at matematikk og naturvitenskap utgjør den største andelen av porteføljen fulgt av teknologi. Vi ser også at det er en nedgang på alle fagområder i 2025 sammenlignet med perioden 2021-2023.

Figur 6. Økonomisk omfang av den Forskningsråds-finansierte porteføljen for Banebrytende forskning fordelt på fagområder i perioden 2021-2025. Mill. kroner. (Kilde Forskningsrådet)

Figur 7 viser utviklingen av den Forskningsråds-finansierte porteføljen for banebrytende forskning i perioden 2021-2025 fordelt på utførende sektor. Figuren viser at UH-sektor er den klart største utførende sektor i porteføljen fulgt av instituttsektor.

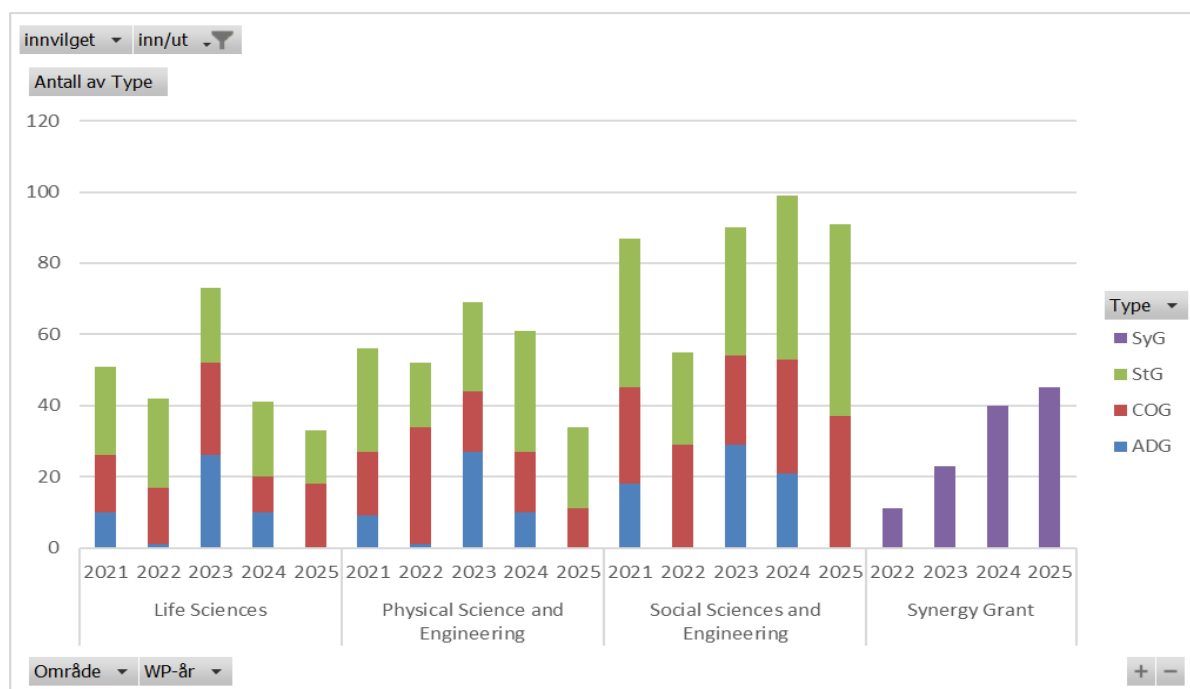

Figur 7. Økonomisk omfang av den Forskningsråds-finansierte porteføljen for Banebrytende forskning fordelt på utførende sektor i perioden 2021-2025. Mill. kroner. (Kilde Forskningsrådet)

EU

EU's forskningsprogrammer Horisont 2020 og Horisont Europa har vært viktige finansører av norsk forskning inklusive den banebrytende forskningen. Spesielt er søyle 1 som bl.a. inneholder ERC, viktig for denne type forskning. Figur 8 viser antall søknader til ERCs utlysninger av Starting Grant, Consolidator Grant, Advanced Grant og Synergy Grant i arbeidsprogrammene for 2021-2025 (unntatt Advanced grant 2025). Figuren viser at det er en økning i antallet søknader til ERC fra norske fagmiljøer selv om det kan variere noe fra år til år for de enkelte søknadstypene.

Figur 8. Antall søknader til ERC fra norske forskere pr. fagområde og pr. søknadstype i ERC for perioden 2021-2025, unntatt Advanced grant 2025. (Kilde Forskningsrådet og ERC.)

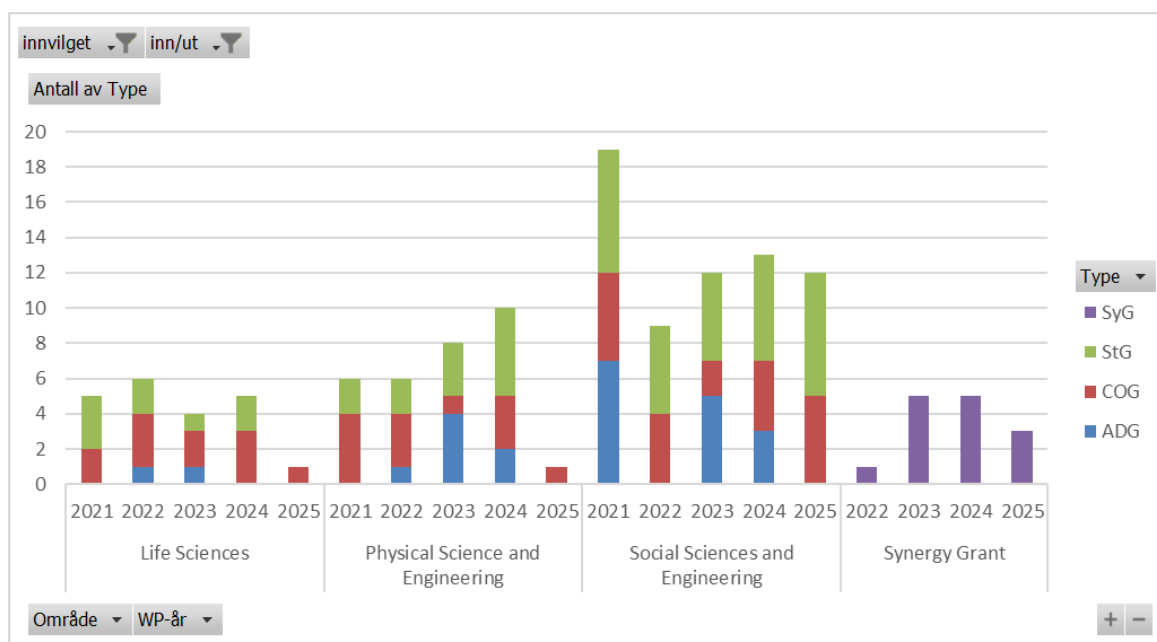
Norsk returandel i ERC i Horisont Europa var per oktober 2025 på 2,5 prosent, mot 2,1 prosent per desember 2022. Den økende suksessen i ERC er et resultat av et langsiktig og fokusert arbeid både ved institusjonene og i Forskningsrådet. I perioden 2021-2025 ble det sendt inn 1118 søknader fordelt på 16 utlysninger av individuelle grants. 118 prosjekt har fått støtte etter at 14 av utlysningene er ferdigbehandlet. Dette er en økning i antall Starting, Consolidator og Advanced grants på over 80 prosent i forhold til samme tidspunkt i Horisont 2020⁷.

ERC behandler søknadene i to trinn. I de fleste individuelle utlysningene i Horisont Europa har det vært færre norske søknader enn snittet som går videre til trinn to og færre som får beste karakter. I Starting og Consolidator utlysningene i 2024 var likevel norske søknader bedre enn snittet både når det gjaldt prosentdel med beste karakter, prosentdel til andre trinn og del av dårligste karakter i trinn en.

⁷ Horisont 2020 var EUs forskningsprogram i perioden 2014 til 2020, og Horisont Europa strekker seg fra 2021 til 2027.

Figur 7 viser antall innvilgede søknader til ERC i samme periode, med unntak av Advanced grant resultatene for 2025 som ikke foreligger enda. Her varierer det igjen noe fra år til år, men vi kan merke oss at humaniora og samfunnsvitenskap (HUMSAM)-fagene gjør det meget bra. Matematikk, naturfag og teknologi (MNT)-fagene har hatt en positiv utvikling frem til 2024, mens det for Livsvitenskap har vært jevne resultater de fire første årene. I 2025 er det bare tildelt ett Consolidator grant innen hvert av områdene livsvitenskap og MNT, og ingen Starting grants, mens HUMSAM-fagene fikk flere tildelinger enn i 2024. Noe kan skyldes naturlige variasjoner i små tall, en annen årsak kan være økning i det totale søknadstallet uten at ERCs budsjetter har økt tilsvarende. Fra 2024 til 2025 økte antall Starting grant søknader med 30 prosent og 36 prosent for Consolidator grant. I 2025 var det ni norske Starting og Consolidator grant søknader som fikk topp karakter, men ikke midler fra ERC. Av disse var fire innen Livsvitenskap, to innen MNT og tre innen HUMSAM.

Figur 9. Antall innvilgede søknader til ERC fra norske institusjoner i perioden 2021-2025, unntatt Advanced grant 2025. (Kilde ERC og Forskningsrådet.)

Vitenskapelige publikasjoner

Hovedmålet med all forskning er å frembringe ny kunnskap. En viktig del av denne prosessen er formidlingen av kunnskapen til det vitenskapelige samfunnet gjennom publikasjoner. Publisering kan dermed betraktes som en indirekte indikator på produksjonen av ny kunnskap. Mens antallet publikasjoner reflekterer omfanget av den vitenskapelige produksjonen i ulike fagområder, kan siteringer si noe om forskningens innflytelse og relevans.

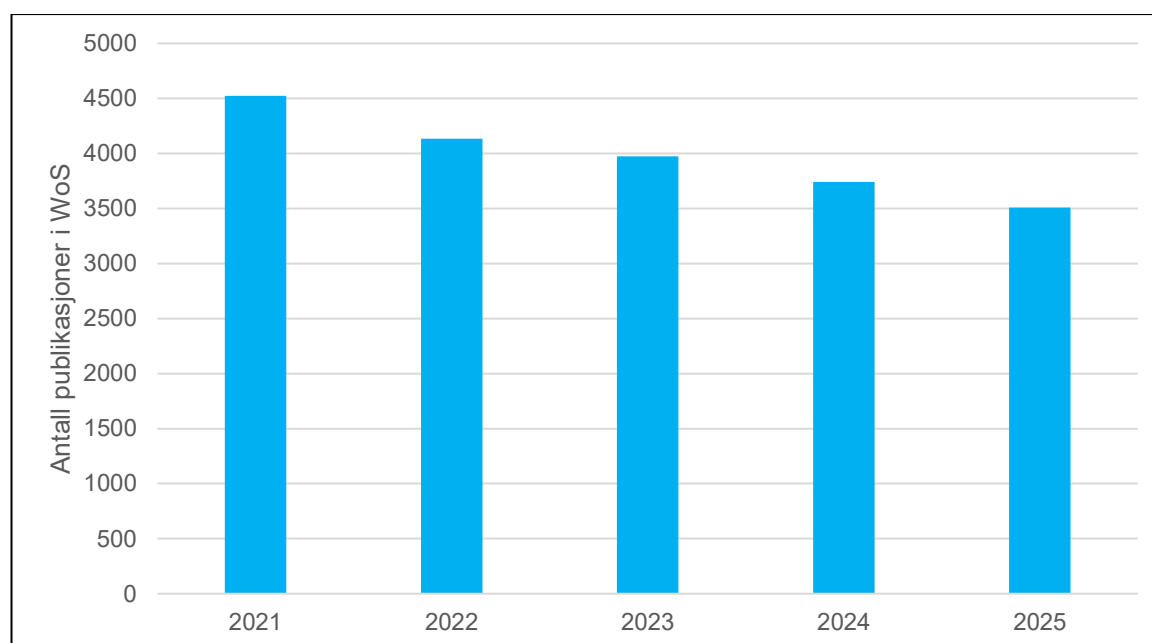
Institusjonene i universitets- og høyskolesektoren, helseforetakene og de fleste instituttene i instituttsektoren registrerer sine publikasjoner i Nasjonalt Vitenarkiv (NVA)⁸. Forskerne ved disse institusjonene er selv ansvarlige for å sørge for at publikasjonene de er forfatter/medforfatter på, er registrert i NVA. Når publikasjonen kan knyttes til forskning finansiert av

⁸ <https://sikt.no/tjenester/nasjonalt-vitenarkiv-nva>
 Dette arkivet erstatter den tidligere Cistin databasen.

Forskningsrådet skal prosjektnummeret (prosjektets nummer i Forskningsrådet) registreres på publikasjonen.

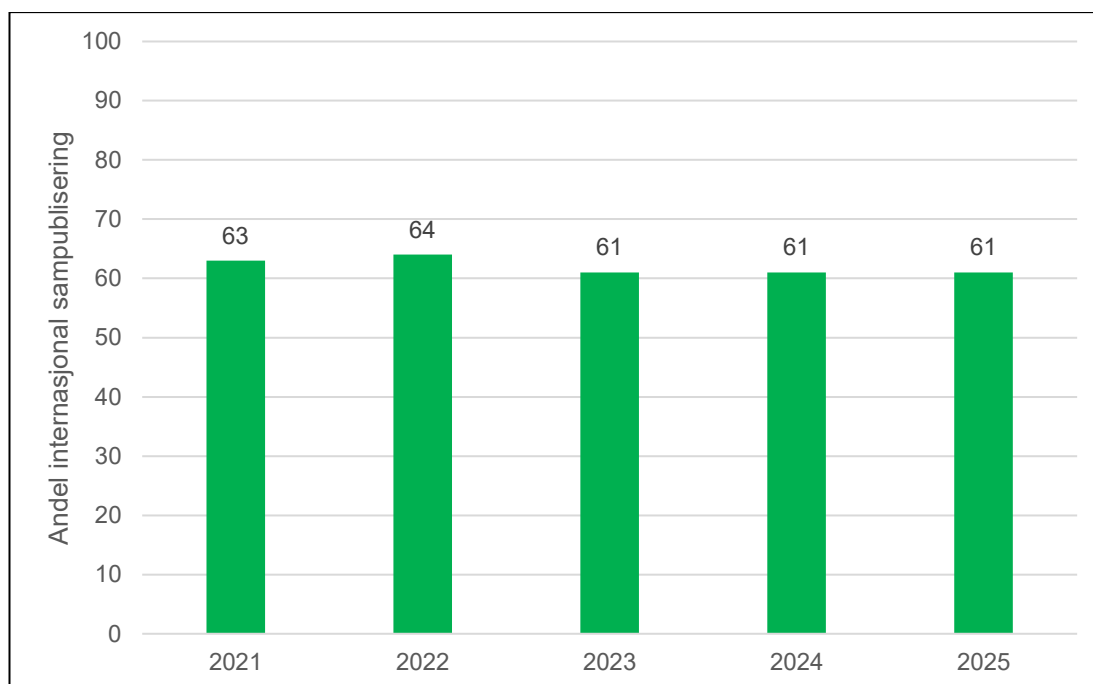
Figur 10 viser antall publikasjoner fra prosjekter i den totale porteføljen for banebrytende forskning som er registrert i den globale publiseringsbasen Web of Science (WoS)⁹ i perioden 2021-2025. Merk at dekningsgraden for hvilke publikasjoner som er registrert i WoS, varierer mellom fagområdene. Det er en relativt god dekning innenfor MNT-fagene og medisin- og helsefag. Dekningen innenfor samfunnsvitenskap og spesielt humaniora-fagene er dårligere. WoS har også en bedre dekning av tidsskriftsartikler enn av monografier. Videre er publikasjoner skrevet på engelsk bedre dekket enn publikasjoner skrevet på andre språk. Tallene viser en jevn nedgang i antallet publikasjoner som er registrert i WoS, i perioden. Det er vanskelig å si hva dette skyldes, men det er grunn til å følge utviklingen nøye i tiden framover.

Figur 10 viser antall publikasjoner fra prosjekter i den totale porteføljen for banebrytende forskning som er registrert i Web of Science i perioden 2021-2025. (Kilde WoS)

Figur 11 viser andelen i % av publikasjoner (registrert i WoS) fra prosjekter i porteføljen som har hatt internasjonal sampublisering i perioden 2021-2025. Vi ser at andelen er varierende svært lite i perioden.

⁹ <https://clarivate.com/academia-government/scientific-and-academic-research/research-discovery-and-referencing/web-of-science/>

Figur 11. Andelen i % av publikasjonene fra prosjekter i porteføljen for banebrytende forskning som har hatt internasjonal sampublisering i perioden 2021-2025. (Kilde WoS)

Siteringer

Siteringer er et mye benyttet mål på vitenskapelig gjennomslag. Det er imidlertid viktig å understreke at siteringer ikke sier noe direkte om den vitenskapelige kvaliteten på en publikasjon. Man kan skille mellom flere aspekter av vitenskapelig kvalitet, slik som soliditet, originalitet og vitenskapelig relevans. I den bibliometriske litteraturen er det enighet om at siteringer er et godt mål for vitenskapelig relevans, men at det ikke finnes noen direkte korrelasjon med andre aspekter av vitenskapelig kvalitet. Det er vanlig å anta at artikler blir mer eller mindre sitert ut fra hvor stor eller liten innflytelse de får på videre forskning. Siteringer blir derfor ofte benyttet som indikator for vitenskapelig innflytelse.

Siteringsindikatorer finnes ikke i NVA. Siteringsdataene som presenteres i denne porteføljeanalysen, er hentet fra WoS.

Det er vanlig å bruke størrelsesuavhengige mål som siteringsindeks normalisert for år, publiseringstype og fagområde, hvor verdensgjennomsnittet er 1. *Normalisert siteringsindeks* er basert på antall siteringer/forventet antall siteringer for samme type dokumenter, fagfelt og publikasjonsår. Verdensgjennomsnittet er 1.

De fleste publikasjoner blir sitert lite eller ikke sitert i det hele tatt, mens noen få oppnår et høyt antall siteringer. Høyt siterte artikler brukes gjerne som indikator på «toppforskning» («scientific excellence»). *Andel publikasjoner blant topp 10 % siterte* i sitt fagfelt i samme publikasjonsår er en indikator på slik «toppforskning».

Tabell 1 viser normalisert siteringsindeks og andel av publikasjonene blant topp 10% mest siterte for hele porteføljen for banebrytende forskning, andelen av porteføljen finansiert av Porteføljestyret for Banebrytende forskning og andelen finansiert av andre porteføljestyre.

Tabell 1. Normalisert siteringsindeks og Andel publikasjoner blant topp 10 % siterte i perioden 2021-2025 for porteføljen for banebrytende forskning. (Kilde WoS)

	Hele porteføljen for banebrytende forskning	Delen av porteføljen finansiert av porteføljestyret	Delen av porteføljen finansiert av andre porteføljestyrer
Normalisert siteringsindeks	1,32	1,39	1,26
Andel blant topp10% siterte	13%	14%	12%

Samlet normalisert siteringsindeks for hele porteføljen for banebrytende forskning er 1,32 som er betydelig høyere enn verdensgjennomsnittet som er 1. Vi ser også at normalisert siteringsindeks for andelen av porteføljen finansiert av porteføljestyret er høyere (1,39) noe vi ville forvente gitt innretningen av utlysningene i regi av porteføljestyret.

Samlet for alle fagområdene er 13% av de vitenskapelige artiklene fra prosjekter i porteføljen (registrert i WoS) blant de 10% mest siterte innenfor sitt fagområde i perioden 2021-2025. Andelen er noen høyere (14%) for den delen av porteføljen som er finansiert av porteføljestyret.

Siteringer i policy-dokumenter

Siteringer av forskningsartikler i policy-dokumenter og patenter kan gi informasjon om hvorvidt forskning finansiert av Forskningsrådet er relevant for henholdsvis politikkutvikling og forretningsutvikling i næringslivet. Forskningsrådet har inngått en avtale med Overton¹⁰ for å få en oversikt over siteringer i policy-dokumenter av forskningen finansiert av Forskningsrådet.

Overton samler siteringer av forskningspublikasjoner i policydokumenter fra 193 land. I databasen ligger det 22 millioner policy-dokumenter fra nesten 3000 ulike kilder. Flest policydokumenter kommer fra USA (9,6 millioner), etterfulgt av mellomstatlige organisasjoner (2,7 millioner), Spania (1,5 millioner) og Japan og Storbritannia (begge på 1,1 millioner). Norge er per 22. april 2026 kilde til 53000 policy-dokumenter, hvor de største kildene er regjeringa.no (30 000 pdf-er), Oslo kommune (16000 pdf-er) og Folkehelseinstituttet (4000 pdf-er). Hvert policy-dokument kan ha flere pdf-dokumenter knyttet til seg.

Av de norske policy-dokumentene kommer 14 000 fra organisasjoner som er klassifisert som tenketanker i Overton. Her inngår blant annet Fafo, TØI, SINTEF, NIFU og PRIO. For å unngå potensielle problemer med selv-siteringer fra forskere ved disse institusjonene, er policy-siteringer fra tenketanker ekskludert fra hele analysen.

Overton har gjort en analyse av alle Forskningsråds-finansierte publikasjoner¹¹ i perioden 2015-2024 fra prosjekter som har hatt oppstart i 2015 eller senere. Av totalt 2888 prosjekter i porteføljen for Banebrytende forskning har 1053 (36%) norske policy-siteringer. Totalt inngår 25581 publikasjoner med DOI nummer fra disse prosjektene. Av disse har 3288 (13%)

¹⁰ <https://www.overton.io/>

¹¹ Analysen er begrenset til vitenskapelige artikler og vitenskapelige oversiktsartikler med DOI nummer.

siteringer i norske policy-dokumenter. Prosjektet med flest siteringer er et Senter for fremragende forskning (SFF).¹²

Analysen viser at porteføljen for banebrytende forskning gir betydelige bidrag til offentlig policy-utvikling i Norge.

Andre resultatindikatorer

Tabell 3 viser resultater rapportert inn i 2025 av prosjektene som er 100% merket med banebrytende forskning i Forskningsrådets merkesystem. Spesielt for indikatorene «Inngåtte lisensieringskontrakter» og «Ferdigstilte nye/forbedrede metoder/modeller/prototyper» er det rapportert inn tall som tyder på at forskningen i prosjektene i porteføljen også bidrar til næringsutvikling.

Tabell 2. resultater rapportert inn i 2025 av prosjektene som er 100% merket med banebrytende forskning i Forskningsrådets merkesystem. (Kilde Forskningsrådet)

Resultatindikator	2025
Bedrifter i prosjektet som har innført nye/forbedrede arbeidsprosesser/forretningsmodeller	2
Bedrifter som har innført nye/forbedrede metoder/teknologi	3
Bedrifter utenfor prosjektet som har innført nye/forbedrede metoder/modeller/teknologi	8
Ferdigstilte nye/forbedrede produkter	4
Ferdigstilte nye/forbedrede prosesser	5
Ferdigstilte nye/forbedrede tjenester	3
Inngåtte lisensieringskontrakter (eks. brukerlisenser for programvare)	108
Søkte patenter (samme patent søkt i flere land regnes som 1 patent)	3
Nye foretak som følge av prosjektet	5
Nye forretningsområder i eksisterende bedrifter som følge av prosjektet	4
Ferdigstilte nye/forbedrede metoder/modeller/prototyper	43

¹² [Centre for Fertility and Health](#)

3. Vurdering av måloppnåelse

I porteføljeplan for Banebrytende forskning er det satt følgende mål for porteføljen:

Mål 1: Porteføljen skal bidra til flere verdensledende forskningsmiljøer

Mål 2: Forskningsmiljøene innenfor porteføljen utfører langsiktig, grunnleggende forskning som bidrar til å flytte forskningsfronten

Mål 3: Kunnskap, funn og resultater fra banebrytende forskning skal deles og tas i bruk

3.1 Mål 1: Flere verdensledende forskningsmiljøer

Mål 1: Porteføljen skal bidra til flere verdensledende forskningsmiljøer

Nedgangen i antall vitenskapelige publikasjoner fra prosjekter i porteføljen i perioden 2021-2025 gir grunn til bekymring. Nedgangen kan tolkes som en nedgang i total vitenskapelig produksjon fra prosjekter i porteføljen. Den ser så langt ikke ut til å påvirke måloppnåelsen, men kan på sikt føre til dårligere måloppnåelse.

Vitenskapelige artikler fra prosjekter i porteføljen har en samlet normalisert siteringsindeks på 1,32 hvor verdensgjennomsnittet er 1. Dette er et relativt høyt siteringsnivå som er akseptabelt for porteføljen.

Andelen vitenskapelige artikler fra prosjekter i porteføljen som er blant de 10% mest siterte innenfor sine fagområder, må sies å være god. Dette gir en indikasjon på at vitenskapelige artikler fra prosjekter i porteføljen har et godt gjennomslag internasjonalt.

Antall innvilgede søknader til ERC har totalt sett hatt en positiv utvikling i perioden 2021-2025. Imidlertid kan tallene for 2025 antyde en viss nedgang. Her foreligger ikke tall for Advanced grant ennå, men det er grunn til å følge situasjonen nøye framover.

Totalt sett vurderes måloppnåelsen for mål 1 likevel som god.

3.2 Mål 2: Grunnleggende forskning som flytter forskningsfronten

Mål 2: Forskningsmiljøene innenfor porteføljen utfører langsiktig, grunnleggende forskning som bidrar til å flytte forskningsfronten

Måloppnåelsen for mål 2 er knyttet til de samme indikatorene som for mål 1 og vurderingene som er gjort der er også gjeldende her.

Hovedkonklusjonen fra de 4 fagevalueringene som er gjennomført, er at det er mange forskningsgrupper i Norge som holder høyt nivå, men at det også er forskningsgrupper med utfordringer. Tilstanden er mest utfordrende innenfor faget kjemi hvor situasjonen er beskrevet som lite tilfredsstillende, til tross for at det finnes sterke fagmiljøer på enkelte delområder innen kjemi.

Totalt sett vurderes måloppnåelsen for mål 2 som god med forbehold om situasjonen innenfor deler av kjemi.

3.3 Mål 3: Kunnskap, funn og resultater deles og tas i bruk

Mål 3: Kunnskap, funn og resultater fra banebrytende forskning skal deles og tas i bruk

Oversikten over siteringer i policy-dokumenter og resultatindikatorene viser at resultater fra den banebrytende forskningen både deles og tas i bruk. Spesielt interessant er det at SFF-prosjekter ser ut til å være de mest siterte prosjektene i offentlige policy-dokumenter.

Måloppnåelsen for mål 3 anses totalt sett som god.

4. Oppsummering og anbefalinger

Publikasjoner og siteringer som er diskutert i kapittel 2 og 3, er i stor grad resultater av investeringer gjort før Porteføljestyret for Banebrytende forskning ble etablert. Selv om både FRIPRO- og SFF-ordningene har eksistert en stund, har spesielt FRIPRO vært gjennom store endringer de siste årene. Spesielt overgangen fra faste søknadsfrister til løpende søknadsbehandling og innføringen av karantene, påvirker effekten av ordningene som er en del av FRIPRO (internasjonal mobilitet, tidlig karriere og erfarne forskere).

Porteføljestyrets tiltak for å understøtte den banebrytende forskningen og for nå å målene beskrevet i porteføljeplanen¹³ ble styrket gjennom en ekstra tildeling fra Forskningsrådets styre for 2026. I behandlingen av den reviderte investeringsplanen for 2026 besluttet porteføljestyret å styrke utlysningene i FRIPRO samt de nye utlysningene introdusert i 2025 (toppforskere, radikale forskningsideer i tidlig karriere, kvalifiserte ERC-søknader, ta banebrytende forskning i bruk). Disse utlysningene representerer prioriteringer og tiltak porteføljestyret har definert i porteføljeplanen. Under er en liste over alle utlysninger i regi av Porteføljestyret for Banebrytende forskning med referanse til prioritering og tiltak i porteføljeplanen. Eks. P1a refererer til porteføljeplanens prioritering 1, tiltak a.)

- SFF (P1a)
- Erfarne forskere (P1b)
- Toppforskere (P1f)
- Kvalifiserte ERC-søknader (P1h)
- Radikale forskningsideer (P2a)

¹³ <https://www.forskningsradet.no/siteassets/portefoljer/banebrytende-forskning/portefoljeplan-for-banebrytende-forskning.pdf>

- Tidlig karriere (P4a)
- Internasjonal mobilitet (P4b)
- Ta banebrytende forskning i bruk-Kommersialisering-Verifisering (P5d)
- Ta banebrytende forskning i bruk-Kommersialisering-Kvalifisering (P5d)
- Fellesutlysninger humaniora (P6b)
- HERA (Internasjonalt samarbeid) (P3a, P6b)

Med de nye utlysningene introdusert i 2025 har porteføljestyret utlysninger knyttet til alle de økonomiske tiltakene i porteføljepåplanen. Dette er viktig fordi porteføljepåplanens prioriteringer og tiltak viser hvordan porteføljestyret ønsker å nå porteføljepåplanens mål. Merk at porteføljepåplanens mål er direkte knyttet til målene i Forskningsrådets strategi. Måloppnåelse i Forskningsrådets strategi er dermed direkte koblet til måloppnåelse av porteføljepåplanens mål.

Videre framover anbefales det at de tiltak som er iverksatt, opprettholdes og i noen tilfeller styrkes, før det etableres nye satsinger. Eventuelle nye satsinger bør innrettes mot å følge opp de fire fagevalueringene som nettopp er gjennomført.